

BÖLÜM III

HESAP PLANI AÇIKLAMALARI

94- DİĞER MENKULLER

940- KONSİNYE EMTİA

941- KONSİNYE EMTİA SAHİPLERİ

98- İZ DEĞERLİ NAZIM HESAPLAR

980- TAPULAR

981- TAPU ALACAKLARI HESABI

982- KASA ANAHTARLARI

983- KASA ANAHTARLARI ALACAKLI HESABI

984- ÇEKLER

985- ÇEK SAHİPLERİ

986- TAHSİL. TEDİYE, FATURA VE FAT. YERİNE GEÇEN VESİKALAR

986.00 Tahsil Fişleri

986.10 Tediye Fişleri

986.20 Faturalar

986.30 Sevk irsaliyeleri

986.40 Gider pusulaları

986.50 Diğer

987- TAHSİL. TEDİYE, FATURA VE FAT. YERİNE GEÇEN VESİKALAR
ALACAKLI HESABI

(986.00 Hesaba göre bölümlendirilir)

988- DİĞER İZ DEĞERLİ KIYMETLER

989- DİĞER İZDEĞERLİ KIYMET ALACAKLI HESABI

HESAP PLANI AÇIKLAMALARI

Bu bölümde hesapların ana başlıklar itibariyle açıklanmasına, işleyişlerine ve neleri kapsadığına ilişkin izahatlar verilmiştir. Hesapların yardımcı hesap bölümleri ayrıntılı hesap planında yer aldığından burada tekrarlanmamış, sadece bölümle özelliklerine değinilmiştir. Hesapların bölümlene başlığı altında yer alan “.....tali hesap açılır.” Açıklaması, Odalara o hesap için dört rakamlı kodlamalara konu yardımcı hesap açabilecekleri veya benzer hesaplardan birini altında açılmış yardımcı hesapların, yardımcı hesap açılması ihmal edilmiş diğer hesap altında da açılabilceği yetkisinin verildiğini ifade etmekte olup, yeni bir ana hesap açılabilmesi için mutlak suretle Türkiye Ziraat Odaları Birliğinden (Muhasebe şube Müdürlüğü) yazılı izin alınması şarttır.

I-DÖNEN VARLIKLAR

Bu ana hesap grubu; nakit olarak elde ve bankada tutulan varlıklar ile normal koşullarda en fazla bir yıl veya işletmenin normal faaliyet dönemi içinde paraya çevrilmesi veya tüketilmesi öngörülen varlık unsurlarını kapsar. Kayıt anında vadesinin bitimine bir yıl ve bir yıldan daha az zaman kalmış olan alacakların, verilen kredilerin muhasebe kaydı, dönen varlıklar içinde yer alan ilgili hesaplara (1 ile başlayan); vadesi bir yılı aşan alacakların ve verilen kredilerin muhasebe kaydı ise duran varlıklar grubundaki hesaplara (2 ile başlayan) hesaplara yapılır. Yıl sonlarında gözden geçirilen duran varlıklar içinde yer alan bir yıldan uzun vadeli alacaklardan ve verilen kredilerden vadesi bir yıl ve daha aşağı düşen alacaklar, dönen varlıklarda ki ilgili hesaplara aktarılır. Buna karşılık dönen varlıklar arasında yer aldığı halde değişen koşullar nedeniyle tahsili bir yıldan daha fazla bir süre ile ertelenmiş olan alacaklar ve verilen krediler duran varlıklar bölümündeki ilgili hesaplara aktarılır.

Dönen Varlıklar; hazır değerler, menkul kıymetler, ticari alacaklar, diğer kısa vadeli alacaklar, verilen kredilerden alacaklar, stoklar, gelecek döneme ait giderler ve gelir tahakkukları ile diğer dönen varlıklar şeklinde bölümlenir.

10-HAZIR DEĞERLER

Bu grup, nakit olarak elde veya bankada bulunan varlıklar ile istenildiği zaman değer kaybına uğramadan paraya çevirme imkânı bulunan varlıkları kapsar. Menkul kıymetler (hisse senedi, tahvil, hazine bonosu vb.) bu grupta değil 11. Gruptaki hesaplara alınarak izlenir. Bu grup aşağıdaki hesaplardan oluşur.

100-KASA

Bu hesap, teşkilatın elinde bulunan Türk parası ile (varsa) yabancı paraların TL karşılığının izlenmesi için kullanılır.

Bölümlenmesi

Ayrıntılı hesap planında belirtildiği şekilde önce Türk ve yabancı para olarak bölümlenir. Türk parası mevcudu birden çok kasa olması durumunda kasalara göre alt hesap açılır. Yabancı para hesabında da döviz cinsine göre alt hesap açılır.

İşleyişi :

Tahsil olunan para tutarları borç, ödemeler ve bankaya yatırılan para tutarları alacak kaydedilir. Hesap daima borç bakiyesi verir veya sıfır olur. Hiçbir şekilde alacak bakiyesi vermez.

Kasa sayımında noksanlık olması durumunda noksanlık tutarı kasa hesabının alacağına karşılık "197-SAYIM VE TESELLÜM NOKSANLARI /197.00 Kasa Noksanları" hesabına borç yazılarak kasa denkleştirilir.

Kasa sayımında fazlalık olması durumunda ise fazlalık tutarı kasa hesabının borcuna karşılık "397- SAYIM VE TESELLÜM FAZLALARI / 397.00 Kasa Fazlaları" hesabına alacak yazılarak kasa denkleştirilir. Kasa hesabının kalanı ile kasa mevcudu daima eşit olur.

101-ALINAN ÇEKLER

Bu hesap, gerçek ve tüzel kişilerden alınmış olup, henüz tahsil için bankaya verilmemiş veya ciro edilmemiş olan çeklerin izlenmesini sağlar.

Bölümlenmesi

Ayrıntılı hesap planında belirtildiği gibi çek Türk ve yabancı paralı oluşuna ve bulunduğu yere göre bölümlenir.

İşleyişi :

Alınan çekler, çekin üzerinde yazılı olduğu tutar üzerinden (yabancı paralı çeklerde TL karşılığı üzerinden) bu hesaba borç ve ilgili hesaba alacak yazılarak, bankadan tahsil veya ciro edildiğinde aynı değerler üzerinden bu hesaba alacak kaydedilir.

102- BANKALAR

Bu hesap yurtiçi ve yurtdışı banka ve benzeri finans kurumlarına yatırılan ve çekilen paraların izlenmesini kapsar.

Bölümlenmesi

Ayrıntılı hesap planında görüleceği üzere hesap; bankalar, vadeler ve banka şubeleri itibariyle bölümlenir.

İşleyişi :

Bankalara para olarak veya hesaben yatırılan değerler borç, çekilen tutarlar ile üçüncü kişilerce tahsil edildiği anlaşılan çek ve ödeme emirleri alacak kaydedilir.

İlgili bankadaki mevduat tutarını artıran işlemler için bu hesaba borç, azaltan işlemler için alacak yazılır. Banka üzerine çek düzenlenip üçüncü kişilere verildiğinde bu hesap değil, " 103-VERİLEN ÇEKLER VE ÖDEME EMİRLERİ" hesabına alacak yazılır. Kendisine çek verilen kişinin (lehtarın) çek tutarının bankadan çektiği öğrenildiğinde, çek tutarının 103 no'lu hesabın borcuna karşılık bu hesaba alacak yazılır.

Hesap kalanı ile bankada görülen miktar sık sık karşılaştırılarak iki tutarın aynı olması sağlanır.

103-VERİLEN ÇEKLER VE ÖDEME EMİRLERİ (-)

Odanın üçüncü kişilere bankalardan çekle veya ödeme emri ile yapacağı ödemeler bu hesapta izlenir.

Bölümlenmesi

Ayrıntılı hesap planında belirtildiği üzere banka isimleri ve bu bankalardaki hesaplar itibariyle bölümlenir.

İşleyişi :

Kişilere çek ve ödeme emri verildiğinde bu hesaba alacak; çek ve ödeme emirlerinin bankadan tahsil edildiği anlaşıldığında bu hesaba borç, " 102-BANKALAR" hesabına alacak kaydedilir.

Hesabın kalanı, üçüncü kişilere verilen çeklerden henüz bankadan çekilmeyenlerin toplam tutarına eşit olmalıdır.

108-DİĞER HAZIR DEĞERLER

Nitelikleri itibariyle hazır değer sayılan pullar, vadesi geçmiş kuponlar, tahsil edilecek banka ve posta havaaleleri (yoldaki paralar) gibi değerleri kapsar.

Bölümlenmesi

İhtiyaca göre bölümlenir.

İşleyişi:

Bu değerler elde edildiğinde hesabın borcuna, elden çıkarıldığında da hesabın alacağına kaydedilir.

11-MENKUL KIYMETLER

Bu grup, faiz geliri veya kâr payı sağlamak veya fiyat değişmelerinden yararlanarak kârlar elde etmek amacıyla geçici bir süre elde tutulmak üzere alınan hisse senedi, tahvil, hazine bonosu, finansman bonosu, yatırım fonu katılma belgesi, kâr-zarar üyeliği belgesi, gelir üyeliği senedi gibi, menkul kıymetler ile bunlara ait değer azalma karşılıklarının izlenmesi amacıyla kullanılır. Bu grup aşağıdaki hesaplardan oluşur.

Ziraat odalarında bu gruptaki hesapların kullanılması durumu ortaya çıkarsa TZOB'den izin alınır.

110-HİSSE SENETLERİ

Geçici olarak, elde tutulan hisse senetleri bu hesapta izlenir. Kuruluşun uzun süreli olarak üye olmak amacıyla edindiği hisse senetleri bu hesaba alınmayıp, pay durumuna göre, 240-Bağlı Menkul Kıymetler, 242-İştirakler veya 245-Bağlı Üyelikler hesabına alınır.

Bölümlenmesi

İhtiyaca göre bölümlenir..

İşleyişi:

Hisse Senetleri alış bedeli ile değerlendirilir. Ancak borsa ve piyasa değerlerinde anlamlı olarak önemli tutarda alış bedelinin altına düşüşler olduğu zamanlarda değer azalmaları için "119-MENKUL KIYMETLER DEĞER DÜŞÜKLÜĞÜ KARŞILIĞI" hesabında karşılık ayrılır.

111-ÖZEL KESİM TAHVİL, SENET VE BONOLARI

Özel sektörün çıkartmış bulunduğu tahvil, senet ve bonolar bu hesapta izlenir.

Bölümlenmesi

İhtiyaca göre bölümlenir..

İşleyişi:

Özel kesimin çıkartmış olduğu Tahvil senet ve bonolardan satın alınması halinde bu hesaba borç, Menkul Kıymetin herhangi bir nedenle elden çıkarılmasında ise alacak kaydedilir. Bu kıymetler alış değeri ile değerlendirilir. Ancak piyasa değerinde düşme meydana gelirse değer azalması için "119- MENKUL KIYMETLER DEĞER DÜŞÜKLÜĞÜ KARŞILIĞI" hesabında karşılık ayrılır.

112-KAMU KESİMİ TAHVİL, SENET VE BONOLARI

Kamu tarafından çıkartılmış bulunan tahvil, senet ve bonolar bu hesapta izlenir. Genel bütçeye dahil dairelerle katma bütçeli idarelerin, sosyal güvence sağlayan resmi

kuruluşların, kanunla kurulmuş döner sermayeli kuruluşlarla, fonların ve yerel yönetimlerin çıkardığı tahvil, senet ve bonoların izlendiği bu hesaba özel kesim menkul kıymetleri alınmaz.

Bölümlenmesi

Ayrıntılı hesap planında belirtildiği şekilde bölümlenerek ihtiyaca göre yardımcı hesaplar açılır.

İşleyişi:

Satın alınan kamu kesimi tahvil, senet ve bonoları alış değeri üzerinden bu hesaba borç kaydedilerek izlenir. Menkul kıymetin elden çıkarılmasında ise alacak kaydedilir. Satılmaları halinde; satış kar ve zararı "110-HİSSE SENETLERİ" hesabında olduğu gibi muhasebeleştirilir.

118-DİĞER MENKUL KIYMETLER

Hisse senetleri, kamu ve özel sektör tarafından çıkarılmış bulunan tahvil, bono ve senetlerin dışındaki diğer menkul kıymetlerin takip edildiği hesaptır.

Bölümlenmesi

İhtiyaca göre bölümlenir.

İşleyişi:

Bu tür kıymetlerin edinilmesinde hesaba borç , herhangi bir sebeple elden çıkarılması halinde alacak kaydedilir. Satış sonunda oluşan karlar veya zararlar önceki Menkul Kıymet hesaplarında açıklandığı şekilde muhasebeleştirilir.

119-MENKUL KIYMETLER DEĞER DÜŞÜKLÜĞÜ KARŞILIĞI (-)

Menkul kıymetlerin borsa veya piyasa değerlerinden önemli ölçüde ya da sürekli olarak değer azalması olduğu tespit edildiğinde değer azalmaları için ayrılması gereken karşılıkların izlendiği hesaptır.

Bölümlenmesi

İhtiyaca göre bölümlendirilir.

İşleyişi:

Değer azalışları için azalışın tamamını karşılayacak olan tutar bu hesaba alacak "65-DİĞER FAALİYETLERDEN OLAĞAN GİDER VE ZARARLAR" grubunda yer alan "654-KARŞILIK GİDERLERİ" hesabına borç kaydedilir. Kendisine karşılık ayrılmış olan menkul kıymet elden çıkarıldığında veya değer düşüklüğünün gerçekleşmemesi halinde bu hesaba borç kaydedilerek, karşılık tutarı "644-KONUSU KALMAYAN KARŞILIKLAR" hesabı'na aktarılarak kapatılır.

12-TİCARİ ALACAKLAR

Bir yıl içinde paraya dönüşmesi öngörülen ve ticari ilişkiler nedeniyle ortaya çıkan senetli ve senetsiz alacaklar bu hesap grubunda gösterilir. Ticari ilişkilerden dolayı üst kuruluş, iştirak ve bağlı üyeliklerden olan alacaklar varsa, bu gruptaki ilgili hesapların ayrıntılarında açıkça gösterilir. Bu grupta aşağıdaki hesaplar yer alır.

120-ALICILAR

Bu hesap, asıl faaliyet konusunu oluşturan mal ve hizmet satışlarından kaynaklanan senetsiz alacakların izlenmesi için kullanılır.

Bölümlenmesi

Ayrıntılı hesap planında belirtildiği şekilde bölümlenerek ihtiyaç duyulan diğer yardımcı hesaplar da açılır.

İşleyişi:

Senetsiz alacağın doğması ile bu hesaba borç, tahsil edilmesi halinde (ödemeler, aktarmalar ve hesaben mahsuplar dahil) alacak kaydedilir.

Sermayesinin % 50'sinden fazlasına sahip olunan üyeliklerden olan ticari alacaklar bu hesabın "120.20 BAĞLI ÜYELİKLERDEN ALACAKLAR" yardımcı hesabında, bu oranın altındaki iştiraklerle ilgili ticari alacaklar ise "120.30 İŞTİRAKLERDEN ALACAKLAR" yardımcı hesabında takip edilir.

121-ALACAK SENETLERİ

Bu hesap, asıl faaliyet konusunu oluşturan mal ve hizmet satışlarından kaynaklanan senede bağlanmış alacaklarını kapsar. Mal ve hizmet satışları dolayısıyla üyelere kullandırılan kredilerle ilgili olarak alınan senetler bu hesapta takip edilmez. Ancak çok kısa vadeli olarak faizsiz kullandırılan aynı krediler karşılığı üyelere alınan senet bedelleri bu hesapta takip edilebilir.

Bölümlenmesi

İhtiyaca göre bölümlenir..

İşleyişi:

Alınan senet tutarları bu hesaba borç, tahsilinde ya da "128-ŞÜPHELİ ALACAKLAR" hesabına aktarılmasında alacak kaydedilir.

122-ALACAK SENETLERİ REESKONTU (-)

Bilanço gününde, senetli alacakların tasarruf değeri ile değerlendirilmesini sağlamak üzere alacak senetleri için ayrılan reeskont tutarlarının izlenmesinde kullanılır.

Bölümlenmesi

İhtiyaca göre bölümlenir.

İşleyişi:

Hesaplanan reeskont tutarları bu hesaba alacak, "65-DİĞER FAALİYETLERDEN OLAĞAN GİDER VE ZARARLAR" hesabına gider yazılır. İzleyen dönemin başında bu hesap "64-DİĞER FAALİYETLERDEN OLAĞAN GELİR VE KÂRLAR" hesabına aktararak kapatılır.

123- İŞLETME KREDİLERİ VE YATIRIM KREDİ TAKSİTLERİ

Bu hesap;

a) Ziraat Odası Üyelerinin tarımsal işletmesine ait, tohumluk, fide, gübre, ilaç, yem, ekme, biçme toplama kurutma gibi faaliyetleriyle insan, hayvan, makine işçiliği

ücretlerinin ödenmesini, Üyenin yıllık işletme (Çevirme) sermayesinin zayıf ve eksik unsurlarının tamamlanmasını tarımsal üretim yoluyla elde edilen mamulün pazarlanmasını sağlamak, kolaylaştırmak ve artırmak, Üyelerin zaruri tüketim maddesi ihtiyaçlarını karşılamak, Üyelerin tarımsal faaliyetleri dışındaki zamanlarını değerlendirmek ve üretimde bulunmalarını zağlamak amacıyla nakdi ve aynı olarak en çok bir yıl vade ile verilen kredilerin,

b)Ziraat Odası Üyelerine orta ve uzun vadeli olarak kullanılmış kredilerden kullanıldığı dönemde vade dolacak taksitleri ile dönem sonlarında vadesine bir yıl veya bir yıldan daha az süre kalmış taksitlerinin,

İzlendiği hesaptır.

Bölümlenmesi

Ayrıntılı hesap planında belirtildiği gibi, kredi konularına göre bölümlenmiştir.

İşleyişi:

Üyelere verilen nakdi krediler, bu hesaptaki ilgili kredi hesaplarının borcuna, "100-KASA" hesabının alacağına kaydedilir. Üyelere kısa vadeli olarak verilen aynı kredilerde ise, verilen maddelerin varsa katma değer vergisi dahil satış değerleri üzerinden kredi hesaplan borçlandırılırken, madde bedeli 60'ncı gruptaki "600- YURT İÇİ SATIŞLAR" hesabının ilgili tali hesabına, KDV tutarı ise "391-HESAPLANAN KDV" hesabına alacak yazılır. Mal tesliminin gerçekleşmesi üzerine teslim edilen malın stok değeri "621-SATILAN TİCARİ MALLAR MALİYETİ" hesabına borç, "153-TİCARİ MALLAR" hesabına alacak yazılarak stoklardan düşülür (Stok çıkışlarında gerçek maliyetinin hesaplanmasında güçlük çekilen ihtiyaç maddeleri ortalama maliyet üzerinden stok çıkışı yapılır). Raporlama dönemlerinde, geçmiş dönem ile cari dönem arasındaki süre için hesaplanacak faizler "181-GELİR TAHAKKUKLARI" hesabına borç, "603-KREDİ GELİRLERİ" hesabına (alt hesaplarıyla birlikte) alacak kaydedilir. Sonraki dönemde dönem sonu gelmeden üye borcunu tamamen ödemek isterse; Üyenin hesaplanacak kesin faiz tutan bu hesaba borç, hesaplanmış toplam faizden önceki döneme tekabül eden faiz tutarı düşüldükten sonra kalan kısmı "603-KREDİ GELİRLERİ" hesabına ve önceki döneme tekabül eden tutar da "181-GELİR TAHAKKUKLARI" hesabına alacak kaydedilir.

Mevzuatımıza göre faizlerin Üye borcuna ilave edilmesi gereken dönemlerde (Yıl sonlan veya vade bitimi... gibi), bakiye borcu kalan her Üye için ayrı ayrı kesin faiz hesaplamasında bulunularak üye kartlarına işlenecek, hesaplanan kesin faiz tutarlar bu hesaba borç, 181 hesap bakiyesi "181-GELİR TAHAKKUKLARI" hesabına ve toplam faizden ana kalan kısım ise "603-KREDİ GELİRLERİ" hesabına, alacak kaydedilecektir.

Raporlama dönemleri sonunda yatırım kredisi taksitlerinden bu hesapta bulunanlara, hesaplanacak faizler "181" hesaba borç ve "603.10 Uzun Vadeli Kredi Faizleri" hesabına alacak yazılır. Kredinin tamamen tahsili veya normal vadesinin dolması sebebiyle başka bir hesaba aktarılması (Örneğin; Ertelenen Krediler veya Takipteki Krediler Hesabına aktarmak gibi) halinde kesinleştirildi faiz tutarlar bu hesaba borç, "181" no'lu hesapta tahakkuka alınmış tutar "181"no'lu hesaba, fazlalığı da "603.10 Uzun Vadeli Kredi Faizleri" hesabına alacak yazılır.

124- ERTELENEN VE TAKSİTLENDİRİLEN KREDİLER

Bu hesap;

a) Tabii afetlerden ekiliş ve ürünleri ile hayvan varlıkları, ilgili mevzuatta belirtilen oranlarda, zarar gören ve durumları il/ ilçe hasar tespit komisyonlarının belirlenen üye çiftçilerimizin zirai kredi borçlarının, vade tarihinden itibaren azami bir yıl süre ile faizli veya faizsiz ertelenmesi durumunda işletme kredileri ve yatırım kredilerinin ertelenen kısımları ile bir yıldan fazla süre ile ertelenmiş kredilerden ertelenme süresi bir yılın altına düşmüş olanların,

b) Alacakların yeni bir ödeme planına bağlanması suretiyle yapılacak idari ve kanuni kavuşturmaya göre daha kolayca tahsilinin mümkün olacağı hallerde, makul sürede yıllık taksitler halinde ödenmesine imkan verilen kredilerden taksitlendirme süresi bir yıldan az olanlar ile uzun vadeli olarak taksitlendirilmiş kredilerden dönem sonlarında taksit vadesi bir yılın altına düşmüş olanların,

Takibinde kullanılır.

Bölümlenmesi

İhtiyaca göre bölümlenir.

İşleyişi:

Ziraat Odalarınca Üyelere kullandırılan kredilerden mevzuat gereği erteleme veya taksitlendirme kapsamında alınacak olanlar, erteleme veya taksitlendirme başlangıç tarihi dikkate alınarak, gerekmesi halinde faizleri de hesaplanıp faiz tutarları ile birlikte bu hesaba borç ve ertelenen veya taksitlendirilen kredinin konusuna göre ilgili kredi hesaplarına alacak kaydedilir.

Diğer taraftan mevzuat gereği erteleme veya taksitlendirme süresi bir yıldan fazla olarak tespit edilmiş kredilerden “224- ERTELENEN VE TAKSİTLENDİRİLEN KREDİLER” hesabına alınmış olanlardan, dönem sonlarında vadesi bir yılın altına düşmüş taksitler bu hesaba borç ve ilgili hesaplarına alacak kaydedilerek takip ve tahsilleri bu hesabın erteleme veya taksitlendirme konusuna göre “124”hesabın yardımcı hesaplarında yapılır.

Faizli olarak ertelenen veya taksitlendirilen krediler için raporlama dönemlerinde; geçmiş dönem ile cari dönem arasındaki süre için hesaplanacak faizler; ertelenen veya taksitlendirilen krediler dikkate alınarak “181- GELİR TAHAKKUKLARI” hesabına borç, “603- KREDİ GELİRLERİ” hesabına alacak kaydedilir. Belirlenen dönemler itibari ile veya borcun tamamen tahsili esnasında, ortak hesaplarına uygulanan faizlerin kesinleşmesi ile kesinleşen faiz tutarı bu hesaba borç, “181” no’lu hesapta tahakkuka alınmış faiz tutarı aynı hesaba alacak ve farkı da “603” no’lu hesaba alacak yazılır.

Faizsiz ertelenmiş veya taksitlendirilmiş krediler ile ilgili uygulamalar için oda yetkili organlarınca verilecek kararlar doğrultusunda işlem yapılır.

Bu hesapta bulunan Üye borçlarından vadesi dolanlar başka bir talimat olmadıkça “125- TAKİPTEKİ KREDİLER” hesabının yardımcı hesaplarına aktarılır.

125- TAKİPTEKİ KREDİLER

Vadesi gelmesine rağmen henüz tahsil edilemeyen kredilerden idari takibe alınanlar ile idari takip süresi dolduğu halde bu yolla tahsili mümkün olmadığından kanuni takibe alınan kredilerin izlenmesinde kullanılır.

Bölümlenmesi;

Ayrıntılı hesap planında belirtildiği şekilde kredilerin idari veya kanuni takipte oluşlarına göre bölümlenir.

İşleyişi:

Normal vadesinde tahsili mümkün olmayan krediler kesinleşmiş faiz tutarları da dikkate alınarak kredi cinslerine göre bu hesabın "125.00 İdari Takipteki Krediler" hesabına borç ve yine kredi cinslerine göre ilgili kredi hesaplarına alacak kaydedilerek bu hesaba aktarılırlar. İdari takipteki bekleme süresi dolduğu halde tahsil imkanı elde edilememiş krediler ile herhangi bir sebeple normal vade süresinde kanuni takibe alınmış bulunan veya muaccel hale gelmiş uzun vadeli krediler "125.10 Kanuni Takipteki Krediler" hesabına borç, idari takipteki kredilerden kanuni takibe alınanlar bu hesabın yardımcı hesabı olan "125.00" no'lu hesaba alacak diğerleri de ilgili kredi hesaplarına alacak yazılır.

Raporlama dönemlerinde bu hesabın idari takipte olan kısımları için tahakkuk ettirilecek faizler " 181-GELİR TAHAKKUKLARI" hesabına borç, "603-KREDİ GELİRLERİ" hesabına alacak kaydedilir.

Kanuni takipteki kredilere tahsilat esnasında uygulanacak faizler doğrudan bu hesabın 125.10 Kanuni Takipteki Krediler" hesabına borç, "603-KREDİ GELİRLERİ" hesabına alacak yazılır.

126-VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR

Üçüncü kişilere karşı bir işin yapılmasının üstlenilmesi veya bir sözleşmenin ya da diğer işlemlerinin karşılığı olarak geri alınmak üzere verilen depozito ve teminat niteliğindeki değerlerin izlendiği hesaptır.

Bölümlenmesi

Hesap; depozito ve teminatların verildiği kişi ve kuruluşlara, sonra da depozito ve teminat oluşuna göre bölümlenmiştir.

İşleyişi:

Verilen depozito ve teminatlar bu hesabın borcuna, geri alınanlar veya hesaba sayılanlar alacağına kaydedilir.

127-DİĞER TİCARİ ALACAKLAR

Ticari faaliyetler sonucu ortaya çıkan ve yukarıdaki hesapların kapsamına girmeyen tahsili gecikmiş alacaklar (henüz şüpheli alacak niteliğini kazanmayanlar) ve diğer çeşitli senetsiz ticari alacaklar bu hesapta izlenir.

Bölümlenmesi

Alacak türüne göre tali hesap açılır.

İşleyişi:

Yukarıda belirtilen alacaklar bu hesaba borç, tahsili veya mahsup işlemi yapıldığında ilgili hesaplara karşılık, bu hesaba alacak kaydedilir.

128- ŞÜPHELİ TİCARİ ALACAKLAR

Ödeme süresi geçmiş bu nedenle vadesi birkaç defa uzatılmış veya protesto edilmiş, yazı ile birden fazla istenmiş ya da dava veya icra safhasına aktarılmış senetli ve senetsiz ticari alacaklarla verilen kredilerden tahsili şüpheli duruma düşenleri kapsar.

Bölümlenmesi

İhtiyaç halinde alt yardımcı hesaplar açılır.

İşleyişi:

Tahsili şüpheli hale gelmiş olan alacaklar ilgili hesapların alacağı karşılığında bu hesaba borç yazılarak, bu durumdaki alacaklar normal alacaklardan çıkarılır. Alacağın tahsili veya tahsil edilemeyeceğinin kesinleşmesi durumunda bu hesaba alacak kaydedilir.

129-ŞÜPHELİ TİCARİ ALACAKLAR KARŞILIĞI (-)

"ŞÜPHELİ TİCARİ ALACAKLAR" için ayrılan karşılıkları kapsar. Teminatlı alacaklarda karşılık, teminatı aşan kısmı için ayrılır.

Bölümlenmesi

Şüpheli ticari alacakların cins ve borçlu ismine göre bölümlenir.

İşleyişi:

Hesaplanan karşılık tutan bu hesaba alacak, "654-KARŞILIK GİDERLERİ" hesabına borç kaydedilir. Şüpheli alacağın tahsiline bağlı olarak, tahmin olunan zararın kısmen ya da tamamen gerçekleşmemesi halinde, gerçekleşmeyen kısım "644-KONUSU KALMAYAN KARŞILIKLAR" hesabı alacağına devredilerek bu hesaba borç kaydedilir. Şüpheli alacağın tahsilinin imkansız olduğu kesinleştiği takdirde bu hesaba borç, ilgili hesaba da alacak kaydedilir. Gerçekleşen zararın ayrılan karşılıklardan fazla olması halinde, ayrılan karşılık kadar bu hesaba, zarar fazlası kadar da "681-ÖNCEKİ DÖNEM GİDER VE ZARARLARI" hesabına borç, "ŞÜPHELİ TİCARİ ALACAKLAR" hesabına alacak kaydolunur.

Daha önce karşılığı ile mahsup edilerek alacaklardan düşülen alacakların tahsili söz konusu olduğu takdirde, tahsil edilen tutar "671-ÖNCEKİ DÖNEM GELİR VE KÂRLAR" hesabına alınır.

13-DİĞER ALACAKLAR

Bu hesap grubu; herhangi bir ticari nedene dayanmadan meydana gelmiş ve en çok bir yıl içinde tahsil edilmesi düşünülen senetli, senetsiz alacaklar ile bu gruba ait şüpheli alacakların, şüpheli alacak karşılığının izlenmesini sağlar. Bu grup aşağıdaki hesaplardan oluşur.

130-ÜYELERDEN ALACAKLAR

Odaların Esas faaliyet konusu ile ilgili işlemler dolayısıyla (Üyelerden alınacak Aidatlarla ödünç verme ve benzer nedenlerle ortaya çıkan) üyelerden alacak olarak hesaplanan tutarların önceden tahakkukunun izlendiği hesaptır.

Bölümlenmesi

Ayrıntılı hesap planında belirtildiği gibidir.

İşleyişi:

Aidat Alacağının doğması halinde bu hesabın borcuna karşılık "330-ÜYELERDEN ALACAK TAHAKKUKLARI" hesabına alacak yazılır. Hesap aidatın tahsili ile alacaklandırılır. Yıl sonlarında, 130 hesabın alacağındaki miktar (Üyelerden yıl içinde tahsil olunan aidat miktarları) 330 Hesaba borç yazılarak ilgili Gelir hesabına aktarılır.

132-İŞTİRAKLERDEN ALACAKLAR

Esas faaliyet konusu dışındaki işlemler dolayısıyla (ödünç verme ve benzer nedenlerle ortaya çıkan) iştiraklerden olan alacaklarını kapsar. Sermayesine % 50 ' den daha az bir tutarla üye olunan şirketlerde olan bu tür alacaklar bu hesapta izlenir.

Bölümlenmesi

Ayrıntılı hesap planında belirtildiği gibidir.

İşleyişi:

Bu hesaba; alacağın doğması halinde borç, tahsili halinde ise alacak kaydedilir.

133-BAĞLI ORTAKLIKLARDAN ALACAKLAR

Esas faaliyet konusu dışındaki işlemler dolayısıyla (ödünç verme ve benzer nedenlerle ortaya çıkan) sermayesine % 50'den daha fazla bir tutarla üye olunan şirketlerden olan alacakları içerir.

Bölümlenmesi

İsme göre tali hesap açılır.

İşleyişi:

Bu hesaba; alacağın doğması halinde borç, tahsili halinde ise alacak kaydedilir.

134-TEŞKİLAT İÇİ DİĞER ALACAKLAR

Bu hesap genelde herhangi bir ticari sebebe dayanmadan meydana gelmiş ve en çok bir yıl içerisinde tahsili düşünülen teşkilatımız birimlerinin birbirinden olan alacaklarını kapsar.

Bölümlenmesi

Hesap teşkilatımız birimlerine göre bölümlenmiştir. İhtiyaca göre alt hesaplar açılır.

İşleyişi:

Teşkilatımıza dahil bir birimden alacak doğduğunda bu hesap borçlandırılır, tahsil veya mahsuplaşma halinde alacaklandırılır.

135-PERSONELDEN ALACAKLAR

Teşkilatımız bünyesinde istihdam edilen personelin Teşkilatımız birimlerine olan çeşitli borçlarını kapsar.

Bölümlenmesi

İhtiyaca göre bölümlenir..

İşleyişi:

Bu hesaba; alacağın doğması halinde borç, tahsili halinde ise alacak kaydedilir.

136-DİĞER ÇEŞİTLİ ALACAKLAR

Ticari olmayıp yukarıda sayılan hesaplardan herhangi birine dahil edilemeyen, Yönetim kurulu üyeleri ile Oda Meclis üyelerinden ve Müfettişlerden olan alacakların izlendiği hesaptır.

Bölümlenmesi

Alacağın senetli-senetsiz oluşlarına göre tali hesap açılmıştır.

İşleyişi :

Alacak doğduğunda bu hesaba borç; tahsilinde alacak kaydedilir.

138-ŞÜPHELİ DİĞER ALACAKLAR

Ödeme süresi geçmiş bu nedenle vadesi birkaç defa uzatılmış veya protesto edilmiş, yazı ile birden fazla istenmiş ya da dava veya icra safhasına aktarılmış senetli ve senetsiz diğer alacakları kapsar.

Bölümlenmesi

İsme göre tali hesap açılır.

İşleyişi:

Tahsili şüpheli hale gelen diğer alacaklar ilgili hesapların alacağı karşılığında bu hesaba borç yazılarak, sağlam alacaklardan çıkarılması sağlanır. Alacağın tahsili veya tahsil edilemeyeceğinin kesinleşmesi durumunda bu hesaba alacak kaydedilir.

139-ŞÜPHELİ DİĞER ALACAKLAR KARŞILIĞI (-)

Senetli ve senetsiz şüpheli diğer alacakların tahsil edilememe ihtimalinin kuvvetlenmiş olması halinde, bu tür risklerin giderilmesini sağlamak üzere ayrılan karşılıkları kapsar. Teminatlı alacaklarda karşılık, teminatı aşan kısım için kullanılır.

Bölümlenmesi

İsme göre tali hesap açılır.

İşleyişi:

Hesaplanan karşılık tutan bu hesaba alacak, "654-KARŞILIK GİDERLERİ" hesabına borç kaydedilir. Şüpheli alacağın tahsiline bağlı olarak, tahmin olunan zararın kısmen ya da tamamen gerçekleşmemesi halinde, gerçekleşmeyen kısım "644-KONUSU KALMAYAN KARŞILIKLAR" hesabı alacağına devredilerek bu hesaba borç kaydedilir. Şüpheli alacağın tahsilinin imkansız olduğu kesinleştiği takdirde bu hesaba borç, ilgili hesaba da alacak kaydedilir. Gerçekleşen zararın ayrılan karşılıklardan fazla olması halinde, ayrılan karşılık kadar bu hesaba, zarar fazlası kadar da "681-ÖNCEKİ DÖNEM GİDER VE ZARARLARI" hesabına borç, "138-ŞÜPHELİ DİĞER ALACAKLAR" hesabına alacak kaydolunur.

Daha önce karşılığı ile mahsup edilerek alacaklardan düşülen alacakların tahsili söz konusu olduğu takdirde, tahsil olunan tutar "671-ÖNCEKİ DÖNEM GELİR VE KÂRLARI" hesabına alınır.

15-STOKLAR

Bu grup, teşkilatın satmak, üretimde kullanmak veya tüketmek amacıyla edindiği, ilk madde ve malzeme, yarı mamul, mamul, ticari mal, yan ürün, artık ve hurda gibi bir yıldan az bir sürede kullanılacak olan veya bir yıl içerisinde nakde çevrilebileceği düşünülen varlıklardan oluşur. Bu grupta yer alan hesaplar aşağıdaki gibidir.

150-İLK MADDE VE MALZEME

Üretimde veya diğer faaliyetlerde kullanılmak üzere bulundurulanan hammadde, yardımcı madde, işlenmemiş ortak ürünleri, işletme malzemesi, ambalaj malzemesi ve diğer malzemelerin izlendiği hesaptır.

Bölümlenmesi

Ayrıntılı hesap planında belirtildiği gibidir.

İşleyişi:

İlk madde ve malzemelerin satın alma maliyetleri ve satın alınan ürün bedelleri bu hesabın borcuna, üretime verildiğinde, tüketildiğinde, satıldığında veya devir edildiğinde ise hesabın alacağına kaydedilir.

Üyelerden satın alınan, ancak başka bir mamul üretimi için kullanılmayan basit işlemlerden geçirilerek satışa hazır duruma getirilen ürünler ve işleme maliyetleri bu hesaba borç kaydedilir.

151-YARI MAMULLER - ÜRETİM

Üretim faaliyeti olması halinde; üretim giderlerinin toplandığı ve maliyet hesaplamaları sonucunda, üretilenlerin maliyetlerinin aktararak üretimi devam edenlerin (yarı mamullerin) maliyetinin gösterildiği hesaptır.

Hesabın kalanı henüz tam mamul haline gelmemiş ancak direkt ilk madde ve malzeme ile direkt işçilik ve genel üretim giderlerinden belli oranlarda pay almış üretim aşamasındaki mamullerin tutarını gösterir.

Bölümlenmesi

İhtiyaca göre bölümlenir.

İşleyişi:

Maliyet dönemi sonunda direkt ilk madde ve malzeme, direkt işçilik ve genel üretim giderleri tutarları kadar bu hesap borçlandırılır. Üretimi tamamlananların maliyet tutarı bu hesabın alacağı karşılığında "152-MAMÜLLER" hesabına borç kaydedilir.

152-MAMÜLLER

Üretim çalışmaları sonunda elde edilen ve satışa hazır hale gelmiş bulunan mamullerin izlendiği hesaptır.

Bölümlenmesi

Mamul cinsine göre tali hesap açılır.

İşleyişi:

Bu hesap, üretimi tamamlanan mamullerin ambarlara alınmasıyla borçlandırılır. Satılması veya herhangi bir nedenle ambardan çekilmesi ile alacaklandırılır.

153-TİCARİ MALLAR

Üyelerin ve diğer üreticilerin tarımsal girdi ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla her hangi bir değişikliğe tabi tutulmadan satılmak üzere, satın alınan tohumluk, kimyevi gübre, zirai mücadele ilaçları, karma hayvan yemleri, petrol ürünleri, zirai alet ve makineler ile hazır ortak ürünleri ve satılmak üzere edinilmiş diğer mallar bu hesapta izlenir.

İşyerinde kullanılmak üzere stoklanan mallar bu hesaba değil "150-İLK MADDE VE MALZEME" hesabına alınır.

Bölümlenmesi

Ayrıntılı hesap planında belirtildiği gibidir.

İşleyişi:

Satın alınan ticari mallar (emtia) maliyet bedeli ile bu hesaba borç, satılması veya herhangi bir nedenle ambardan çekilmesinde ise maliyet bedeli ile alacak kaydedilir. Satılan ticari malların stok çıkışı gerçek maliyetinin hesaplanmasında güçlük olan ihtiyaç maddeleri için ORTALAMA MALİYET, zirai alet ve makine gibi yüksek bedelli donatma malları için ise GERÇEK MALİYET üzerinden yapılır.

157-DİĞER STOKLAR

Yukarıdaki stok kalemlerinin hiçbirinin kapsamına alınmayan ürün, artık ve hurda gibi kalemler bu hesap grubunda yer alır.

Bölümlenmesi

Stok cinsine göre tali hesap açılır.

İşleyişi:

Elde edilen bu stoklar maliyet bedeli ile hesaba borç, satıldığında, devredildiğinde veya kullanıldığında alacak kaydedilir.

158-STOK DEĞER DÜŞÜKLÜĞÜ KARŞILIĞI (-)

Bu hesap, yangın, deprem, su basması gibi doğal afetler ve bozulmak, çürümek, kırılmak, çatlamak, paslanmak gibi fiziki nedenler, teknolojik gelişmeler ve moda değişiklikleri nedenleriyle stokların fiziki ve ekonomik değerlerinde önemli azalışların ortaya çıkması veya bunların dışında diğer nedenlerle stokların piyasa fiyatlarında düşmelerin meydana gelmesi dolayısıyla, kayıpları karşılamak üzere ayrılan karşılıkların izlendiği hesaptır.

Bölümlenmesi

Stok türlerine göre ihtiyaç doğrultusunda bölümlenir.

İşleyişi:

Stok değer düşüklüğü tespit edildiğinde "654-KARŞILIK GİDERLERİ" hesabının borcu karşılığında bu hesaba alacak kaydedilir. (Stok değerindeki azalma kesinse; değer azalması için karşılık ayrılması yoluna gidilmez. Değer azalışı doğrudan ilgili stok hesabına alacak yazılırken "659-DİĞER OLAĞAN GİDER VE ZARARLAR" hesabına borç yazılır). Karşılık ayrılan stok kaleminin satılması halinde; bu hesaptaki tutar "621-SATILAN TİCARİ MALLAR MALİYETİ" hesabına (Mamulse "620-SATILAN MAMUL MALİYETİ" hesabına) alacak kaydedilirken, bu hesaba borç yazılır. Satış fiyatının yükseltilmesi veya başka nedenlerle karşılığın gereksiz hale gelmesi durumunda, daha önce ayrılan karşılık "644-KONUSU KALMAYAN KARŞILIKLAR" hesabına aktarılarak kapatılır.

159- VERİLEN SİPARİŞ AVANSLARI

Yurt içinden ya da yurt dışından satın alınmak üzere siparişe bağlanan stoklarla ilgili olarak yapılan avans ödemelerinin izlendiği hesaptır.

Yurt dışından yapılacak alımlar için açtırılan akreditif karşılığında yapılan ödemeler de bu hesapta izlenir.

Duran Varlık edinilmesi ile ilgili olarak verilen avanslar ve akreditifler bu hesapta değil, Duran varlıklar grubundaki ilgili avans hesaplarında izlenir.

Bölümlenmesi

İhtiyaca göre bölümlenir.

İşleyişi:

Yapılan ödemeler bu hesaba borç, malın teslimi üzerine alacak kaydedilir.

18-GELECEK AYLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI

Bu grup, içinde bulunulan dönemde ortaya çıkan, ancak gelecek dönemlere ait olan giderler ile faaliyet dönemine ait olup da kesin borç kaydı hesap döneminden sonra yapılacak gelirlerden oluşur. Bu grup hesapları aşağıdaki gibidir.

180-GELECEK AYLARA AİT GİDERLER

Bu hesap peşin ödenen ve cari dönem içinde ilgili gider hesaplarına kaydedilmemesi gereken, gelecek döneme ait giderleri izlemek için kullanılır.

Bölümlenmesi

İhtiyaca göre bölümlenir.

İşleyişi:

Gelecek aylarda ilgili gider ve maliyet hesaplarına borç kaydedilecek, peşin olarak ödenen, giderler bu hesabın borcuna kaydedilir. Gelecek aylarda giderler bu hesaba alacak vermek suretiyle, ilgili gider hesabına aktarılır.

181-GELİR TAHAKKUKLARI

Dönem içinde doğmuş olan ancak üçüncü kişilerden tahsili ya da bunlar hesabına kesin borç kaydı cari hesap döneminden sonraki dönemde yapılacak gelirlerin nakden veya hesaben tahsil edilmesine kadar izlendikleri hesaptır.

Bölümlenmesi

Tahakkuk ettirilen gelirin türüne göre bölümlenir.

İşleyişi:

Dönem sonlarında, döneme ait olarak hesaplanacak gelir tutarları, ilgili hasılat ve gelir hesapları karşılığında bu hesaba borç kaydedilir. Sonraki dönemde, alacakların kesinleşmesiyle hesaptaki tutarlar bu hesabın alacağına karşılık ilgili hesapların borcuna geçirilerek kapatılır. Kanun ve Kararnameler gereği görev zararları Hazine'den tahsil edilmek üzere faiz affına alınan normal veya takipteki krediler ile ertelenen ve taksitlendirilen kredilerin faizleri de bu hesapta izlenir ve Hazine'den görev zararları tahsil edildikçe, tahsil edilen tutarlar bu hesaba alacak yazılarak kapatılır.

182-ERTELENMİŞ GİDERLER

(Bu hesabın çalışması Türkiye Muhasebe Standartları (T.M.S.) zorunlu hale geldiğinde açıklanacaktır.)

19-DİĞER DÖNEN VARLIKLAR

Yukarıda belirtilen bölümlere girmediği için özellikle kendi bölümlerinde tanımlanmamış olan diğer dönen varlık kalemleri bu grupta yer alır. Bu grupta yer alan hesaplar aşağıdaki gibidir.

190-DEVREDEN KDV

Bir dönemde indirilemeyen ve izleyen döneme devreden katma değer vergisinin kaydedildiği ve izlendiği hesaptır.

Bölümlenmesi

İhtiyaca göre bölümlenir.

İşleyişi:

191-İNDİRİLECEK KDV" hesabının "391-HESAPLANAN KDV" hesabı ile karşılaştırılmasından sonraki bakiyesi ay sonlarında söz konusu hesaba karşılık bu hesaba borç yazılır. Hesaptaki tutar izleyen ayda "191" no'lu hesaba iade edilmeksizin doğrudan indirim konusu yapılabilir.

191-İNDİRİLECEK KDV

Her türlü mal ve hizmetin satın alınması sırasında satıcılara ödenen katma değer vergisinin kaydedildiği hesaptır.

Bölümlenmesi

İhtiyaca göre bölümlenir.

İşleyişi:

Amortismanına tabi bir iktisadi kıymetin edinildiği yılda "291-GELECEK YILLARDA İNDİRİLECEK KDV" hesabına alınmış olan Katma Değer Vergilerinden indirilecekleri ay, izleyen yıl içinde gelecek olanlar 291 no'lu hesaptan bu hesabın "191'Nolu hesabının" borcuna aktarılır.

Yapılan satışlardan iade olması veya satışın iptal edilmesi durumunda, faturada yer alan KDV tutarı "391-HESAPLANAN KDV" hesabına borç yazılarak değil, "191" No'lu hesaba borç yazılarak düzeltilir.

Ay sonunda bu hesapta biriken tutar, "391-HESAPLANAN KDV" hesabının borcuna karşılık, alacalandırılarak kapatılır. İndirilecek KDV'nin hesaplanan KDV'den büyük olması durumunda indirilemeyen kısım, "190-DEVREDEN KDV" hesabına aktarılır. İzleyen ayda "190" no'lu hesapta bekleyen tutar "191" no'lu hesaba iade edilmeksizin indirim konusu yapılabilir.

192-DİĞER KDV

Teşvikli yatırım mallarının ithalinde ödenmesi gerektiği halde ödenmeyip, fiilen indirilmesinin mümkün olacağı tarihe kadar ertelenen katma değer vergisinin, ertelenenin 1 yıl içinde olması halinde kaydedildiği ve izlendiği hesaptır.

Bölümlenmesi.

İhtiyaca göre bölümlenir.

İşleyişi:

Teşvikli yatırım mallarının ithalinde, gümrük idareleri tarafından tarh ve tahakkuk ettirilerek ertelenen katma değer vergisi pasifteki ilgili hesabın alacağı mukabili bu hesaba borç kaydedilir.

193-PEŞİN ÖDENEN VERĐİLER VE FONLAR

Mevzuat gereğince peşin ödenen ve bir yıl içinde indirim konusu yapılabilecek gelir, kurumlar ve diğer vergiler ile fonların kayıt ve takip edildiği hesaptır.

Bölümlenmesi

Ayrıntılı hesap planında belirtildiği gibidir.

İşleyişi:

Peşin ödenen ve bir yıl içinde indirim konusu yapılabilecek gelir, kurumlar ve diğer vergiler ile fonlar, bu hesaba borç yazılır. Dönem sonunda tahakkuk edecek gelir veya kurumlar vergisi ile fon karşılıklarından yapılacak olan indirimi sağlamak

için "37-BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI" grubunda bulunan "371-DÖNEM KÂRININ PEŞİN ÖDENEN VERGİ VE DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLERİ" hesabının borcuna aktarılır. Ancak aktarılabacak tutar 370-DÖNEM KÂRI VERGİ VE DİĞER YÜKÜMLÜLÜK KARŞILIKLARI" hesabının tutarından fazla olamaz. Aktarılamayan tutar, dönem sonunda hesabın bakiyesi olarak kalır.

195-İŞ AVANSLARI

Teşkilat adına mal ve hizmet satın alacak, bir kısım gider ve ödemeleri yapacak personel ile Yönetim Kurulu Üyelerine verilen iş avanslarının izlendiği hesaptır.

Bölümlenmesi

Hesap, avansın personele ve Yönetim Kurulu üyelerine göre bölümlenmiştir.

İşleyişi:

Personele avans verildiğinde bu hesaba borç yazılır. Avans alanın ibraz ettiği harcama veya ödeme belgelerine dayanılarak ilgili hesapların borcu karşılığında, bu hesaba alacak kaydedilir.

Benzer satın alma ve ödemeleri sık sık yapanlara rotatif avans verilmesi halinde; avans her işlemten sonra kapatılmayarak, avans alanın verdiği belgelerin karşılığı kendisine ödenir ve avansın sürekliliği sağlanır. Rotatif avans kapatılmak istendiğinde avans tutarı tahsil edilerek bu hesaba alacak yazılır.

196-PERSONEL AVANSLARI

Teşkilat birimlerinde maaş, ücret ve yolluklarına mahsuben önceden ödenen avansların izlendiği hesaptır.

Bölümlenmesi

Ayrıntılı hesap planında belirtildiği gibidir.

İşleyişi:

Yapılan ödemeler bu hesaba borç; tevdi edilen belgeler tutarı ile nakden iadeler ve istihkaklardan kesilen tutarlar alacak kaydedilir.

197-SAYIM VE TESELLÜM NOKSANLARI

Sayımlar sonucunda tespit edilen kasa, stok ve maddi duran varlıklar noksanlarıyla, tesellüm sırasında ortaya çıkan noksanların geçici olarak kayıt ve izleneceği hesaptır.

Bölümlenmesi

Ayrıntılı hesap planında belirtildiği gibidir.

İşleyişi:

Sayım noksanlığının ortaya çıkması ile hesaba borç, (mevzuata göre) sorumlularından tahsili veya zarar kaydedilmesi halinde ise alacak kaydedilir.

Satın alınan stokların teslim alınması (tesellümü) sırasında noksanlık çıkması halinde, (faturanın kaydı bekletilmez) ilgili stok hesabına teslim alınan stok'un bedeli (mevcut olan malın bedeli) borç yazılırken, noksan çıkan stokun bedeli de bu hesaba borç yazılır. Noksanlığın satıcı tarafından tamamlanması halinde ilgili stok hesabının borcuna karşılık bu hesaba alacak yazılır. Malın ilgili satıcı tarafından tamamlanmaması durumunda ise satıcının hesabının borcu karşılığında bu hesaba alacak yazılır.

198-DİĞER ÇEŞİTLİ DÖNEN VARLIKLAR

Bu hesap grubu içerisinde sayılanların dışında kalan diğer çeşitli dönen varlıkların izlendiği hesaptır.

Bölümlenmesi

İhtiyaca göre bölümlenir.

İşleyişi:

Yukarıda tanımlananların dışında bir varlık ortaya çıktığında bu hesaba borç, bu kıymetlerin çıkışında alacak kaydedilir.

199-DİĞER DÖNEN VARLIKLAR KARŞILIĞI (-)

Yıl sonunda ilgili kesin hesaplarına aktarılması imkanı bulunmayan kasa, stok

ve maddi duran varlık sayım noksanları tutarının, sayım fazlaları tutarının üstünde olması halinde fark kadar ayrılacak karşılıkları kapsar.

Bölümlenmesi

İhtiyaca göre bölümlenir.

İşleyişi:

Ayrılan karşılık tutarı bu hesaba alacak "654-KARŞILIK GİDERLERİ" hesabına borç kaydedilir, zararın kesinleşmesi durumunda "197-SAYIM VE TESELLÜM NOKSANLARI" hesabı karşılığında bu hesaba borç kaydedilir. Zarar ihtimali ortadan kalktığında bu hesabın borcuna mukabil "644-KONUSU KALMAYAN KARŞILIKLAR" hesabına alacak yazılarak karşılık iptal edilir.

II-DURAN VARLIKLAR

Bu ana hesap grubu; bir yıldan veya bir normal faaliyet döneminden daha uzun sürelerle, işletme faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi için kullanılmak amacıyla elde edilen ve ilke olarak bir yılda veya normal faaliyet dönemi içinde paraya çevrilmesi veya tüketilmesi öngörülmeleyen varlıkları kapsar. Duran Varlıklar; Ticari Alacaklar, Verilen Uzun Vadeli Krediler, Diğer Alacaklar, Mali Duran Varlıklar, Maddi Duran Varlıklar, Maddi Olmayan Duran Varlıklar, Gelecek Yıllara Ait Giderler ve Gelir Tahakkukları ve Diğer Duran Varlıklar olarak bölümlenmiştir.

22-TİCARİ ALACAKLAR

Bir yıldan uzun vadeli senetli ve senetsiz ticari alacaklar izlenir. Vadesi bir yılın altına düşenler, dönen varlıklar içerisindeki ilgili hesaplara aktarılır. Ticari ilişkilerden dolayı ana kuruluş, iştirak ve bağlı ortaklıklardan olan alacaklar varsa, bu gruptaki ilgili hesapların ayrıntılarında gösterilir. Bu grupta aşağıdaki hesaplar yer alır.

220-ALICILAR

İşletmenin esas faaliyet konusunu oluşturan mal ve hizmet satışlarından kaynaklanan senetsiz alacakları ifade eder.

Bölümlenmesi

İhtiyaca göre bölümlenir.

İşleyişi:

Bir yıldan uzun vadeli olarak satış yapıldığında KDV dahil fatura tutarı bu hesaba borç yazılır. Dönem sonlarında vadesi bir yılın altına inenler, bu hesaptan "120-ALICILAR" hesabına aktarılır.

221-ALACAK SENETLERİ

Esas faaliyet konusunu oluşturan mal ve hizmet satışlarından kaynaklanan senede bağlanmış alacakları ifade eder.

Bölümlenmesi

İhtiyaca göre bölümlenir.

İşleyişi:

Satış dolayısıyla bir yıldan daha uzun vadeli senet alınması durumunda alınan senedin tutan bu hesaba borç yazılır. Dönem sonlarında vadesi bir yılın altına inenler "121-ALACAK SENETLERİ" hesabına aktarılır.

223-YATIRIM KREDİLERİ

Bu hesapta bir yıldan uzun vadeli olmak üzere tarımsal işletmelerin; üretim için ihtiyaç duydukları her nevi tarımsal araç, gereç, traktör, su motoru, mibzer, batöz, pülverizatör, pulluk disk-harrow, römork, lastik gibi malzemeler ile ihtiyaç duyulan iş, çift ve irat hayvanların sağlanması amacıyla verilen "Donatma Kredileri",

Tarımsal işletme binaları, ahır, ağıl, kümes ve benzeri tesisler, ağaç, bahçe, fidanlık, orman ve yem bitkileri tesisleri, özel yerlerde sebzeçilik, çiçek yetiştiriciliği gibi konular için seralar kurulması ve tarımla ilgili diğer tesislerin yaptırılması ve edindirilmesi amacıyla verilen "Yapı Tesis Kredileri",

İşletmenin dağıntık toprak parçalarını birleştirmek veya mevcut işletmenin arazisini genişletmek veya tarıma elverişli toprak elde edilmesinin sağlanması amacıyla verilen "Arazi Edindirme Kredileri",

İşlenmemiş toprakları yararlı hale getirmek, işlenmiş toprakların verimini artırmak, her çeşit iyileştirme yapmak, sulama, kurutma ve su baskınını önlemek için gerekli görülen her türlü tesisleri kurmak işletmenin varlığına ve gelişmesine ve gerekli olan her çeşit makine satın almak amacıyla verilen "Verimleştirme ve İyileştirme Kredileri",

Tarımsal üretim faaliyetleri sonucunda elde edilen tarımsal ve hayvansal ürünlerin işlenmesini sağlayacak tesisler kurulması, el sanatlarının geliştirilmesi, her türlü tarımsal araç ve gereçlerinin üretimini yapacak tesislerin kurulması, ihtiyaç duyulacak soğuk hava depoları, paketleme ve ürün toplama merkezi tesislerinin yapılması için açılan projeye dayalı "Tarımsal Sanayi Kredileri" "Kontrollü Zirai Kalkınma Kredileri" ile aynı nitelikteki diğer uzun vadeli krediler bu hesabın ilgili tali hesaplarında izlenir.

Bölümlenmesi

Ayrıntılı hesap planında belirtildiği gibidir.

İşleyişi:

Ziraat Odalarınca Üyelerine; Donatma, Yapı ve Tesis, Arazi Edindirme, Verimleştirme ve İyileştirme, Tarımsal Sanayi ve Diğer Yatırım kredisi verildiğinde bu hesap borçlanır.

Kredilerin mal olarak (aynı) verilmesi durumunda, bu maddelerin KDV'li satış bedelleri bu hesabın borcuna, maddenin satış değeri "600-YURT İÇİ SATIŞLAR" hesabına, KDV'si ise "391-HESAPLANAN KDV" hesabına alacak kaydedilir. Satılan malın stok değeri, ilgili stok hesabının alacağına karşılık, "621 no'lu" hesaba borç yazılır. Ancak kullandığı dönemi içinde vadesi dolacak olan taksitler ile dönem sonu itibariyle takip eden yılda vadesi dolacak taksit tutarları "123.91 Ziraat Odasınca Verilen Yatırım Kredi Taksitleri" hesabına aktarılarak takip ve tahsili söz konusu hesaptan gerçekleştirilir.

Krediye, raporlama dönemlerinde uygulanan faizler "281-GELİR TAHAKKUKLAR" hesabına borç "603-KREDİ GELİRLERİ/603.10 Uzun Vadeli Kredi Faizleri" hesabına alacak yazılır.

Dönem sonlarında istenme süresi bir yılın altına düşmüş taksit tutarları "123

Hesaba aktarılacağı zaman veya krediyi alan, bu hesaptaki borçlarını vadesinden önce tamamen ödemek istediği takdirde, borçla ilgili kesin faiz hesaplaması yapılarak kesin faiz tutarı bu hesaba borç, "603.10 Uzun Vadeli Kredi Faizleri" hesabına alacak kaydedilir. Böylece Üyenin hesabında oluşan borç tutarının tamamı "123 İŞLETME KREDİLERİ VE YATIRIM KREDİ TAKSİTLERİ" hesabına borç, "123" no'lu hesaba alacak kaydedilerek aktarılır ve tahsilatı "123" no'lu hesaptan yapılır.

Türkiye Ziraat odaları Birliğinin vermiş olduğu yatırım kredileri için ihtiyaca göre alt grup yardımcı hesaplar açılır.

Ayrıntılı hesap planında belirtilen diğer tüm yardımcı hesaplarla alt grup yardımcı hesaplar ziraat odasınınca kullanılır.

224-ERTELENEN VE TAKSİTLENDİRİLEN KREDİLER

a)Tabii afetlerden ekiliş ve ürünleri ile hayvan varlıkları, ilgili mevzuatında belirtilen oranlarda zarar gören ve durumları il/ilçe hasar tespit komisyonlarınca belirlenen Üye çiftçilerimizin zirai kredi borçlarından, vade tarihinden itibaren bir yıldan daha fazla süre ile ertelenen işletme ve yatırım kredilerinin,

b)Alacakların yeni bir ödeme planına bağlanması suretiyle yapılacak idari ve kanuni kovuşturmayla göre daha kolayca tahsilinin mümkün olacağı hallerde, makul sürede yıllık taksitler halinde ödenmesine imkân verilen taksitlendirilmiş kredilerden taksitlendirme süresi bir yıldan daha uzun zamanı kapsayanların,

İzlendiği hesaptır.

Bölümlenmesi

İhtiyaca göre alt hesap açılır.

İşleyişi:

Bu grupta yer alan hesaplar ertelenmesine veya taksitlendirilmesine karar verilen kredi borcu bakiyesine en son faiz hesaplama tarihinden, erteleme veya taksitlendirme başlangıç tarihine kadar olan süreye ait hesaplanacak faiz ve diğer masraflar da eklendikten sonra bulunacak tutar kadar borçlanır, ilgili kredi hesabı alacaklandırılır.

Raporlama dönemlerinde, bu hesaptaki faizli ertelenmiş veya taksitlendirilmiş krediler için tahakkuk ettirilecek faizler "281-GELİR TAHAKKUKLARI" hesabına borç "603.10 Uzun Vadeli Kredi Faizleri" hesabına alacak kaydedilir. Faizlerin kesinleştirilerek ortak kredi kartlarına intikal ettirilmesi ile de kesinleşmiş faiz tutarları bu hesaba borç, "281 no'lu" hesapta tahakkuka alınmış tutar aynı hesaba alacak, fazlalık farkı "603.10 no'lu" hesaba alacak kaydedilir.

Faizsiz olarak ertelenen veya taksitlendirilen krediler ile ilgili **olarak, Oda Meclisince verilecek kararlar** doğrultusunda işlem yapılır.

Dönem sonlarında tahsil süresi bir yılın altına düşmüş olan bu hesaptaki kredi taksitleri ile ilgili olarak "223-YATIRIM KREDİLERİ" bölümündeki açıklamalar doğrultusunda işlemde bulunulur.

226-VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR

Üçüncü kişilere karşı bir işin yapılmasının üstlenmesi ve bir akdin karşılığı olarak, geri alınmak üzere verilen, bir yıldan uzun süreli depozito ve teminat niteliğindeki değerlerin izlendiği hesaptır.

Bölümlenmesi

Depozito ve teminat verilen yerlere göre bölümlenmiştir.

İşleyişi:

Verilen depozito ve teminatlar bu hesabın borcuna, geri alınanlar ve hesaba sayılanlar alacağına kaydedilir.

229-ŞÜPHELİ ALACAKLAR KARŞILIĞI (-)

Uzun vadeli ticari alacaklar için ayrılan karşılıkları kapsar. Teminatlı alacaklarda karşılık teminatı aşan kısım için ayrılır.

Bölümlenmesi

Borçlunun adına tali hesap açılır.

İşleyişi:

"129-ŞÜPHELİ TİCARİ ALACAKLAR KARŞILIĞI" hesabı gibi çalışır.

23-DİĞER ALACAKLAR

Herhangi bir ticari işleme dayanmadan meydana gelmiş ve bir yıldan uzun sürede tahsil-edilmesi düşünülen alacakları kapsar. Vadesi bir yılın altına düşenler dönen varlıklar içerisindeki ilgili hesaplarına aktarılır. Bu grupta aşağıdaki hesaplar yer alır.

232-İŞTİRAKLERDEN ALACAKLAR

Teşkilat Birimlerinin, esas faaliyet konulan dışındaki işlemleri dolayısıyla (ödünç verme ve benzeri nedenlerle ortaya çıkan) sermayesine % 50'den daha az bir tutarla ortak oldukları şirketlerden olan alacaklarını kapsar.

Bölümlenmesi

İhtiyaca göre bölümlenir.

İşleyişi:

Yukarıdaki nitelikte bir alacak doğduğunda bu hesaba borç yazılır. Bu hesaba alınan alacaklardan dönem sonu itibariyle vadesi bir yılın altına inenler bu hesaptan "132-İŞTİRAKLERDEN ALACAKLAR" hesabına aktarılır.

233-BAĞLI ORTAKLIKLARDAN ALACAKLAR

Teşkilat Birimlerinin, esas faaliyet konuları dışındaki işlemleri dolayısıyla (ödünç verme ve benzeri nedenlerle ortaya çıkan) sermayesine % 50'den daha fazla bir tutarla ortak oldukları şirketlerden olan alacaklarını kapsar.

Bölümlenmesi

İhtiyaca göre bölümlenir.

İşleyişi:

Yukarıdaki nitelikte bir alacak doğduğunda bu hesaba borç yazılır. Bu hesaba

alınan alacaklardan dönem sonu itibariyle vadesi bir yılın altına inenler "133-BAĞLI ORTAKLIKLARDAN ALACAKLAR" hesabına aktarılır.

234-TEŞKİLAT İÇİ DİĞER ALACAKLAR

Bu hesap genelde herhangi bir ticari sebebe dayanmadan meydana gelmiş ve bir yıldan fazla süre içerisinde tahsili düşünülen teşkilatımız birimlerinin birbirinden olan alacaklarını kapsar.

Bölümlenmesi

134 Hesapta olduğu gibi bölümlenir.

İşleyişi:

Hesap, alacağın tahakkuku ile borçlandırılır. Dönem sonu itibariyle vadesi bir yılın altına inenler " 134-TEŞKİLAT İÇİ DİĞER ALACAKLAR" hesabına aktarılır.

235-PERSONELDEN ALACAKLAR

Ziraat Odasına dahil personel ve işçilerin, Odaya olan uzun vadeli çeşitli borçlarını kapsar. Bunlara verilen ücret avansları bu hesapta izlenmez.

Bölümlenmesi

İhtiyaca göre bölümlenir.

İşleyişi:

Bu hesaba; alacağın doğması halinde borç yazılır. Dönem sonu itibariyle vadesi bir yılın altına inen alacaklar "135-PERSONELDEN ALACAKLAR" hesabına aktarılır.

236-DİĞER ÇEŞİTLİ ALACAKLAR

Ticari olmayan ve yukarıda sayılan hesaplardan herhangi birine dahil edilemeyen alacakların izlendiği hesaptır.

Bölümlenmesi

İhtiyaca göre bölümlenir.

İşleyişi:

Bu hesaba; alacağın doğması halinde borç yazılır. Dönem sonu itibariyle vadesi bir yılın altına inen alacaklar "136-DİĞER ÇEŞİTLİ ALACAKLAR" hesabına aktarılır.

238-ŞÜPHELİ DİĞER ALACAKLAR

Ödeme süresi geçmiş bu nedenle vadesi birkaç defa uzatılmış veya protesto edilmiş, yazı ile birden fazla istenmiş ya da dava veya icra safhasına aktarılmış senetli ve senetsiz diğer alacakları kapsar.

Bölümlenmesi

İsme göre tali hesap açılır.

İşleyişi:

Tahsili şüpheli hale gelen diğer alacaklar ilgili hesapların alacağı karşılığında bu hesaba borç yazılarak, sağlam alacaklardan çıkarılması sağlanır. Alacağın tahsili veya tahsil edilemeyeceğinin kesinleşmesi durumunda bu hesaba alacak kaydedilir.

239-ŞÜPHELİ DİĞER ALACAKLAR KARŞILIĞI (-)

Senetli ve senetsiz uzun vadeli şüpheli diğer alacakların, tahsil edilememe ihtimalinin kuvvetlenmiş olması durumunda, bu tür risklerin giderilmesini sağlamak üzere ayrılan karşılıkları kapsar. Teminatlı alacaklarda karşılık teminatı aşan kısım için ayrılır.

Bölümlenmesi

İsme göre tali hesap açılır.

İşleyişi:

Hesap, "129-ŞÜPHELİ TİCARİ ALACAKLAR KARŞILIĞI" hesabı gibi çalışır.

24-MALİ DURAN VARLIKLAR

Uzun vadeli amaçlarla veya yasal zorunluluklar nedeniyle elde tutulan uzun vadeli menkul kıymetlerle paraya dönüşme niteliğini kaybetmiş uzun vadeli menkul kıymetler bu grupta izlenir. Ayrıca, diğer bir işletmeye veya bağlı ortaklığa ortak olmak amacıyla edinilen sermaye payları da bu grupta yer alır. Bu grup aşağıdaki hesapları kapsar.

240-BAĞLI MENKUL KIYMETLER

İştiraklerdeki sermaye payları hesabında aranan asgari yüzdeleri taşımadığı için iştirakler hesabında izlenemeyen, ancak uzun vadede elde tutulması amaçlanan hisse senetleri ile hisse senetleri dışında kalan ve uzun vadeli amaçlarla veya yasal zorunluluklarla veya paraya dönüşme niteliği kaybolduğu için elde tutulan menkul kıymetler bu hesapta izlenir.

Bölümlenmesi

İhtiyaca göre bölümlenir.

İşleyişi:

Bağlı menkul kıymetler elde edildiğinde veya 24. gruba devredilmesi gerektiğinde bu hesaba borç; elden çıkarıldığında alacak kaydedilir.

241-BAĞLI MENKUL KIYMETLER DEĞER DÜŞÜKLÜĞÜ KARŞILIĞI (-)

Bağlı menkul kıymetlerin; borsa veya piyasa değerlerinde önemli ölçüde ya da sürekli olarak değer azalması olduğu tespit edildiğinde, ortaya çıkacak zararların karşılanması amacı ile ayrılması gereken karşılıkların izlendiği hesaptır.

Bölümlenmesi

"240-BAĞLI MENKUL KIYMETLER" hesabına paralel şekilde bölümlenir.

İşleyişi:

Dönen varlıklar grubundaki "119-MENKUL KIYMETLER DEĞER DÜŞÜKLÜĞÜ KARŞILIĞI" hesabında açıklandığı gibi çalışır.

242-İŞTİRAKLER

Doğrudan veya dolaylı olarak diğer şirketlerin yönetimine ve ortaklık politikalarının belirlenmesine katılmak üzere edinilen hisse senetleri veya ortaklık paylarının izlendiği hesaptır. İştirakler hesabı, bir ortaklıktaki en fazla %50 oranında olan sermaye payları veya oy haklarının izlenmesinde kullanılır.

İştirak edilen ortaklıklarda iştirak ilişkisinden bahsedebilmek için sermaye payı dikkate alınmaksızın sahip olunan oy hakkı veya yönetime katılma hakkının en az %10 oranında bulunması gerekir.

Bölümlenmesi

Ayrıntılı hesap planında açıklandığı gibidir.

İşleyişi:

İştirak için sermaye taahhüdünde bulunulduğunda veya hisse senedi edinildiğinde hesaba borç, elden çıkarıldığında alacak kaydedilir.

243-İŞTİRAKLERE SERMAYE TAAHHÜTLERİ (-)

İştiraklerle ilgili sermaye taahhütlerinin izlendiği hesaptır.

Bölümlenmesi

Ayrıntılı hesap planında belirtildiği gibidir.

İşleyişi:

İştirak için sermaye taahhüdünde bulunulduğunda "242-İştirakler" hesabı karşılığında bu hesaba alacak, taahhüt yerine getirildikçe de borç kaydedilir.

244-İŞTİRAKLER SERMAYE PAYLARI DEĞER DÜŞÜKLÜĞÜ KARŞILIĞI (-)

İştirak paylarının borsa veya piyasa değerinde sürekli ya da önemli ölçüde meydana gelen azalmaların izlendiği hesaptır.

Bölümlenmesi

İhtiyaca göre bölümlenir.

İşleyişi:

Ayrılması kararlaştırılan değer azalma karşılıkları "654-KARŞILIK GİDERLERİ" hesabına gider kaydı suretiyle bu hesaba alacak; kendisine karşılık ayrılmış olan iştirak payı elden çıkartıldığında veya değer düşüklüğünün gerçekleşmemesi halinde ise "644-KONUSU KALMAYAN KARŞILIKLAR" hesabı'na gelir kaydı suretiyle bu hesaba borç kaydedilir.

Zararın mevcut karşılıktan büyük olması durumunda aradaki fark "659-DİĞER OLAĞAN GİDER VE ZARARLAR" hesabına alınır.

245-BAĞLI ORTAKLIKLAR

Doğrudan veya dolaylı olarak %50 oranından fazla sermaye ya da oy hakkına veya en az bu oranda yönetim çoğunluğunu seçme hakkına sahip olunan iştiraklerin sermaye paylarının izlendiği hesaptır. Bağlı ortaklığın sahipliğinin belirlenmesinde yukarıdaki kıstaslardan, yönetim çoğunluğunu seçme hakkı esas alınır.

Bölümlenmesi

İhtiyaca göre tali hesap açılır.

İşleyişi:

Bağlı ortaklık için sermaye taahhüdünde bulunulduğunda veya hisse senedi edinildiğinde hesaba borç, ortaklık paylarının elden çıkarılmasıyla alacak kaydedilir.

246-BAĞLI ORTAKLIKLARA SERMAYE TAAHHÜTLERİ (-)

Bağlı ortaklıklarla ilgili sermaye taahhütlerinin izlendiği hesaptır.

Bölümlenmesi

İhtiyaca göre tali hesap açılır.

İşleyişi:

Bağlı ortaklık için sermaye taahhüdünde bulunulduğunda "245-BAGLI ORTAKLIKLAR" hesabı karşılığında bu hesaba alacak, taahhüt yerine getirildikçe de borç kaydedilir.

247-BAĞLI ORTAKLIKLAR SERMAYE PAYLARI DEĞER DÜŞÜKLÜĞÜ KARŞILIĞI (-)

Bağlı ortaklığa iştirak paylarının borsa veya piyasa değerinde, sürekli ya da önemli ölçüde meydana gelen değer azalmalarının izlendiği hesaptır.

Bölümlenmesi

İhtiyaca göre bölümlenir.

İşleyişi:

Ayrılması kararlaştırılan değer azalma karşılıkları, "654-KARŞILIK GİDERLERİ" hesabına gider kaydı suretiyle bu hesaba alacak kendisine karşılık ayrılmış olan bağlı ortaklık sermaye payı elden çıkartıldığında veya değer düşüklüğünün gerçekleşmemesi halinde ise "644-KONUSU KALMAYAN KARŞILIKLAR" hesabına alacak kaydı suretiyle hesaba borç kaydedilir.

Zararın mevcut karşılıktan büyük olması durumunda aradaki fark "659-DİĞER OLAĞAN GİDER VE ZARARLAR" hesabına alınır.

248-DİĞER MALİ DURAN VARLIKLAR

Yukarıda belirtilen hesapların hiçbirinin kapsamına girmeyen özellikle kendi bölümlerinde tanımlanmayan diğer mali duran varlıkların izlendiği hesaptır.

Bölümlenmesi

İhtiyaca göre tali hesap açılır.

İşleyişi:

Diğer Mali Duran Varlıklar edinildiklerinde veya dönen değerler bölümündeki hesaplardan aktarıldıklarında bu hesaba borç, uzun vadeli bir yatırım olma niteliğini kaybetmeleri paraya çevrilmeleri veya paraya çevrilme imkanını tamamen yitirmeleri durumunda da bu hesaba alacak yazılır

249-DİĞER MALİ DURAN VARLIKLAR KARŞILIĞI (-)

Diğer mali duran varlıkların değerinde, sürekli ya da önemli ölçüde meydana

gelen değer azalmalarının izlendiği hesaptır.

Bölümlenmesi

İhtiyaca göre tali hesap açılır.

İşleyişi:

Ayrılması kararlaştırılan değer azalma karşılıkları "654-KARŞILIK GİDERLERİ" hesabına gider kaydı suretiyle bu hesaba alacak; kendisine karşılık ayrılmış olan mali duran varlığın elden çıkartılmasında veya değer düşüklüğünün gerçekleşmemesi halinde "644-KONUSU KALMAYAN KARŞILIKLAR" hesabına alacak kaydı suretiyle bu hesaba borç kaydedilir.

25-MADDİ DURAN VARLIKLAR

İşletme faaliyetlerinde kullanılmak üzere edinilen ve tahmini yararlanma süresi bir yıldan fazla olan fiziki varlık kalemlerinin ve bunlarla ilgili birikmiş amortismanların izlendiği hesap grubudur. Bu grupta aşağıdaki hesaplar yer alır.

250-ARAZİ VE ARSALAR

Teşkilat birimlerine ait her türlü arazi ve arsaların izlendiği hesaptır.

Bölümlenmesi

Ayrıntılı hesap planında belirtildiği gibidir.

İşleyişi:

Arazi ve arsa edinildiğinde elde etme maliyeti üzerinden bu hesaba borç; satılması, istimlak edilmesi ve benzeri nedenlerle teşkilatın mülkiyetinden çıkması veya üzerinde yapılan bina yada tesisin maliyetine eklenmesi durumunda bu hesaba alacak yazılır.

251-YERALTI VE YERÜSTÜ DÜZENLERİ

Herhangi bir işin gerçekleşmesini sağlamak veya kolaylaştırmak için;

yeraltında veya yerüstünde inşa edilmiş her türlü yol, park, köprü, tünel, bölme, sarnıç, iskele vb. yapıların izlendiği hesaptır.

Bölümlenmesi

İhtiyaca göre tali hesap açılır.

İşleyişi:

Hesap, yapımı tamamlanan yeraltı veya yerüstü düzeninin "258-YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR" hesabında oluşan maliyetinin bu hesaba aktarılarak aktifleştirilmesinde, daha önce aktifleştirilmiş olan yeraltı ve yerüstü tesislerin ekonomik değerini artırıcı bir harcama yapılmasında veya tamamlanmış olarak yeraltı veya yerüstü tesis satın alınmasında borçlanır. Yeraltı ve yerüstü düzenlerinin yeniden değerlendirilmesinde de artan değer kadar bu hesaba borç yazılır. Hesap, yeraltı ve yerüstü düzeninin hizmet dışı kalması, yenilenmesi için sökülmesi veya devredilmesi durumunda alacaklanır.

252-BİNALAR

Bu hesap teşkilatın her türlü binaları ve bunların ayrılmaz parçalarının izlendiği hesaptır.

Bölümlenmesi

Ayrıntılı hesap planında belirtildiği gibidir.

İşleyişi:

Hesap; hazır bina satın alındığında, teşkilat tarafından inşa edilen veya ettirilen binaların "258-YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR" hesabında oluşan maliyeti bu hesaba aktarılarak aktifleştirildiğinde, daha önce aktife alınmış bulunan bir binanın ekonomik değerini artırıcı bir harcama yapıldığında, binalar yeniden değerlendirildiğinde, borçlanır. Hesap, binaların herhangi bir nedenle aktiften çıkarılmasında alacaklanır.

253-TESİS, MAKİNA VE CİHAZLAR

Üretimde kullanılan her türlü makine, tesis ve cihazlar ile bunların eklentileri

ve bu amaçla kullanılan taşıma gereçlerinin (Konveyör, Forklift vb.) izlendiği hesaptır. Bu hesap kullanım amaçlarına ve makine çeşitlerine göre bölümlenebilir.

Bölümlenmesi

Ayrıntılı hesap planında belirtildiği gibidir.

İşleyişi:

Hesap, satın alınan veya teşkilatça imal edilen veya ettirilen: tesis, makine ve cihaz bedellerinin maliyetleri üzerinden borçlanır. Satın alınıp doğrudan aktifleştirilen tesis, makine ve cihazların bedelleri, ödemenin yapıldığı hesabın; maliyeti önce "258-YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR" hesabında oluşturulanların maliyet bedelleri, söz konusu hesabın; alacağı karşılığında bu hesabın borcuna yazılır. Daha önce aktife alınmış bulunan bir tesis, makine ve cihazın ekonomik değerini artırıcı bir harcama yapıldığında bu hesap borçlandırılır. Tesis, makine ve cihazların yeniden değerlendirilmesinde de artan değer kadar bu hesaba borç yazılır. Hesap, söz konusu varlıkların herhangi bir nedenle aktiften çıkmasında alacaklanır.

254-TAŞITLAR

Oda ve Birlik faaliyetlerinde kullanılan tüm taşıtların izlendiği hesaptır.

Bölümlenmesi

Ayrıntılı hesap planında belirtildiği gibidir.

İşleyiş:

Hesap, satın alınan veya teşkilatça imal edilen veya ettirilen; taşıtların maliyetleri üzerinden borçlanır. Satın alınıp doğrudan aktifleştirilen taşıtların bedelleri ödemenin yapıldığı hesabın; "258-YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR" hesabında, oluşturulanların maliyeti ise söz konusu hesabın alacağı karşılığında bu hesabın borcuna yazılır. Daha önce aktife alınmış bulunan bir taşıtın ekonomik değerini artırıcı bir harcama yapıldığında bu hesap borçlandırılır. Taşıtların yeniden değerlendirilmesinde de artan değer kadar bu hesaba borç yazılır. Hesap taşıtların herhangi bir nedenle aktiften çıkmasında alacaklandırılır.

255-DEMİRBAŞLAR

Ziraat odası faaliyetlerinin yürütülmesinde kullanılan her türlü büro makine ve cihazları ile döşeme, masa, koltuk, dolap, mobilya gibi maddi varlıkların izlendiği hesaptır.

Bölümlenmesi

Ayrıntılı hesap planında belirtildiği gibidir.

İşleyişi:

Satın alınan veya teşkilatça imal edilen demirbaşlar maliyetleri üzerinden bu hesaba borç yazılır. Satın alınıp doğrudan aktifleştirilen demirbaş bedeli, ödemenin yapıldığı hesabın; maliyeti önce "258-YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR" hesabında oluşturulan demirbaşlar da söz konusu hesabın alacağı karşılığında bu hesabın borcuna yazılarak aktifleştirilir.

Daha önce aktife alınmış bulunan demirbaşların ekonomik değerini artırıcı bir harcama yapıldığında da bu hesap borçlandırılır. Demirbaşların yeniden değerlemesinde de artan değer kadar bu hesaba borç yazılır. Hesap demirbaşların herhangi bir nedenle aktiften çıkarılmasında alacaklanır.

256-DİĞER MADDİ DURAN VARLIKLAR

Yukarıda belirtilen hesapların hiçbirinin kapsamına girmeyen özellikle kendi bölümlerinde tanımlanmayan diğer maddi duran varlıkların izlendiği hesaptır.

Bölümlenmesi

İhtiyaca göre tali hesap açılır.

İşleyişi:

Satın alınan veya teşkilatça imal edilen diğer maddi duran varlıklar maliyetleri üzerinden bu hesaba borç yazılır. Satın alınıp doğrudan aktifleştirilen diğer maddi duran varlık bedelleri, ödemenin yapıldığı hesabın; maliyeti önce "258-YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR" hesabında oluşturulan maddi duran varlıklar da söz konusu hesabın alacağı karşılığında bu hesabın borcuna yazılarak aktifleştirilir.

Daha önce aktife alınmış bulunan bu hesaptaki maddi duran varlıkların ekonomik değerini artırıcı bir harcama yapıldığında da bu hesap borçlandırılır. Bu hesapta izlenen maddi duran varlıkların yeniden değerlemesinde de artan değer kadar bu hesaba borç yazılır. Hesap bu kıymetlerin herhangi bir nedenle aktiften çıkarılmasında alacaklanır.

257-BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR (-)

Maddi duran varlık bedellerinin, kullanılabilir süre içerisinde hesaben yok edilmesini sağlamak amacıyla kullanılan hesaptır.

Bölümlenmesi

Ayrıntılı hesap planında belirtildiği gibidir.

İşleyişi:

Ayrılan amortismanlar ilgili gider hesapları karşılığında bu hesaba alacak; satılan, devredilen, kullanma yeteneğini kaybeden duran varlığa ilişkin amortismanın birikmiş tutarı ise bu hesaba borç, ilgili varlık hesabına alacak kaydedilir.

258-YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR

Yapımı süren ve tamamlandığında ilgili maddi duran varlık hesabına aktarılacak olan duran varlıklara ilişkin olarak yapılan her türlü madde ve malzeme, işçilik, genel giderler ve yatırımla ilgili diğer harcamaların izlendiği hesaptır.

Bölümlenmesi

Her yatırım konusu için hesap planındaki maddi duran varlıklar sıralamasına göre (258.00 Arazi ve Arsalar, 258.10 Yer altı ve Yer üstü düzenleri... gibi) tali hesap açılır.

İşleyişi:

Yapılmakta olan yatırımlarla ilgili harcamalar önce bu hesapta biriktirilir. (Bir duran varlıkla ilgili birden çok harcamanın her biri ayrı ayrı olarak doğrudan "duran varlık" hesabına alınmaz). Tamamlanan duran varlıkların oluşan maliyet bedeli bu

hesaptan ilgili duran varlık hesabına aktarılır. Hesabın kalanı yapımı devam eden yatırımlar için o ana kadar yapılan harcamaların toplamını gösterir.

259-VERİLEN AVANSLAR

Yurt içinden veya yurt dışından satın alınmak üzere sipariş edilen maddi duran varlıklarla ilgili olarak yapılan avans ödemelerinin ve açtırılan akreditif tutarlarının izlendiği hesaptır. Sipariş avansı ile ilgili giderleri de kapsar.

Bölümlenmesi

Her yatırım konusu için bir tali hesap açılır.

İşleyişi:

Ödeme yapıldığında hesaba borç; sipariş edilen malzeme teslim alındığında "258-YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR" hesabının ya da ilgili duran varlık hesabının borcu karşılığında bu hesaba alacak kaydedilir.

Avansın geri alınması halinde de hesap alacaklanır.

26-MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR

Herhangi bir fiziksel varlığı bulunmayan ve işletmenin belli bir şekilde yararlandığı veya yararlanmayı beklediği aktifleştirilen giderler ile belli koşullar altında hukuken himaye gören haklar ve şerefiyelerin izlendiği hesap grubudur.

260- HAKLAR

İmtiyaz, patent, lisans, ticari marka ve unvan gibi bir bedel ödenerek elde edilen bazı hukuki tasarruflar ile kamu otoritelerinin işletmeye belirli alanlarda tanıdığı kullanma, yararlanma gibi yetkiler dolayısıyla yapılan harcamaları kapsar.

Bölümlenmesi

İhtiyaca göre tali hesap açılır.

İşleyişi:

Edinilen haklar, maliyet bedelleri ile bu hesaba borç kaydedilir. Yararlanma

süreleri içerisinde, yararlanma sürelerinin belli olmaması durumunda, 5 yıllık sürede eşit taksitlerle itfa olunarak yok edilir.

261-ŞEREFİYE

Bu hesap, bir işletme devralınırken katlanılan maliyet ile söz konusu işletmenin rayiç bedelle hesaplanan net varlıklarının (öz varlık) değeri arasındaki olumlu farkların izlenmesinde kullanılır. Şerefiye hesaplanırken rayiç bedelinin tespit edilmemesi halinde, net defter değeri esas alınır.

Bölümlenmesi

İhtiyaca göre tali hesap açılır.

İşleyişi:

Ödenen şerefiye bedellerinin tamamı bu hesabın borcuna kaydolunur. Yok edilmeleri amortisman yoluyla 5 yıl içinde eşit taksitlerle yapılır.

262-KURULUŞ VE ÖRGÜTLENME GİDERLERİ

Odanın kurulması veya işlerin sürekli olarak genişletilmesi için yapılan ve karşılığında maddi bir değer elde edilmeyen giderlerin aktifleştirilmeleri durumunda izlendiği hesaptır.

Bölümlenmesi

İhtiyaca göre tali hesap açılır.

İşleyişi:

Maliyet değerleri ile bu hesaba borç kaydedilir. Beş yılda eşit taksitlerle itfa olunarak yok edilir.

263-ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME GİDERLERİ

Yeni ürün ve teknolojiler oluşturulması, mevcutların geliştirilmesi ve benzeri amaçlarla yapılan her türlü harcamalardan, aktifleştirilen kısmının izlendiği hesaptır.

Bölümlenmesi

İhtiyaca göre bölümlenir.

İşleyişi:

Maliyet değerleri ile bu hesaba borç kaydedilir. 5 yıl içinde eşit taksitlerle itfa edilerek yok edilir.

264-ÖZEL MALİYETLER

Kiralanan gayrimenkullerin geliştirilmesi veya ekonomik değerinin sürekli olarak artırılması amacıyla yapılan giderler ile (normal bakım, onarım ve temizleme giderleri hariç) bu gayrimenkulun kullanılması için yapılıp kira süresinin sonunda mal sahibine bırakılacak olan, varlıkların bedellerini kapsar.

Bölümlenmesi

Her özel maliyet konusu için bir tali hesap açılır.

İşleyişi:

Yapılan harcamalar hesaba borç kaydedilir. Bu harcamalar kira süresi içerisinde, kira süresinin beş yıldan fazla olması durumunda da beş yılda eşit tutarlarla, amorti edilir.

267-DİĞER MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR

Yukarıda sayılanların dışında kalan diğer maddi olmayan duran varlık kalemlerinin izlendiği hesaptır.

Bölümlenmesi

İhtiyaca göre tali hesap açılır.

İşleyişi:

Yukarıda sayılanların dışında bir maddi olmayan duran varlık ortaya çıktığında o duran varlık için yapılan harcamalar üzerinden bu hesaba borç yazılır. Varlık tamamen amorti edildiğinde, birikmiş amortisman hesabının borcuna karşılık, bu hesaba alacak yazılır.

268-BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR (-)

Maddi olmayan duran varlık bedellerinin, kullanılabilir süre içerisinde yok edilebilmesini sağlamak amacı ile ayrılan amortismanların biriktirildiği hesaptır.

Bölümlenmesi

İhtiyaca göre tali hesap açılır.

İşleyişi:

Ayrılan amortismanlar, ilgili gider hesapları karşılığında bu hesaba alacak; kullanım hakkı sona erenler ya da elden çıkarılanlar bu hesaba borç, ilgili varlık hesabına alacak kaydedilir.

269-VERİLEN AVANSLAR

Maddi olmayan duran varlıklarla ilgili olarak gerek yurt içi, gerekse yurt dışındaki kişi ve kuruluşlara yapılan avans ödemelerinin izlendiği hesaptır.

Bölümlenmesi

Her avans konusu için bir tali hesap açılır.

İşleyişi:

Ödeme yapıldığında hesaba borç; varlıklar elde edildiğinde ilgili hesabın borcu karşılığında bu hesaba alacak kaydedilir.

28-GELECEK YILLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI

Bu grup, içinde bulunan dönemde ortaya çıkan ancak gelecek yıllara ait olan giderler ile faaliyet dönemine ait olup da sonraki yıllarda tahsil edilebilecek gelirlerden oluşur.

280- GELECEK YILLARA AİT GİDERLER

Bu hesap, peşin ödenen ve cari dönem içinde ilgili gider hesaplarına kaydedilmesi gereken, gelecek yıllara ait giderleri izlemek için kullanılır.

Bölümlenmesi

İhtiyaca göre bölümlenir..

İşleyişi:

Gelecek yıllarda ilgili gider ve maliyet hesaplarına borç kaydedilecek olan peşin ödenen giderler bu hesabın borcuna kaydedilir. İlgili hesap dönemlerinde bu hesabın alacağı karşılığında dönen varlıklardaki "180-GELECEK AYLARA AİT GİDERLER" hesabına gerekli aktarmalar yapılır.

281-GELİR TAHAKKUKLARI

Üçüncü kişilerden tahsili ya da bunlar hesabına kesin borç kaydı bir yıldan daha sonra yıllarda yapılacak gelirlerin içinde bulunulan döneme ait olan kısımlarının, ilgili gelir hesabı karşılığında borç kaydedileceği hesaptır.

Bölümlenmesi

İhtiyaca göre bölümlenir.

İşleyişi:

Dönem sonlarında, döneme ait olarak hesaplanacak tutarlar ilgili hasılat ve gelir hesapları karşılığında bu hesaba borç kaydedilir. Sonraki yıllarda alacakların kesinleşmesiyle hesaptaki tutarlar bu hesabın alacağına karşılık, üçüncü kişi hesaplarının borcuna geçirilerek kapatılır.

29-DİĞER DURAN VARLIKLAR

Bundan önceki bölümlerde sayılan duran varlık kalemlerine girmeyen özellikle kendi bölümlerinde tanımlanmamış olan diğer duran varlık kalemleri bu grupta yer alır.

291-GELECEK YILLARDA İNDİRİLECEK KDV

Satın alınan veya imal edilen, amortismanına tabi iktisadi kıymetlerle ilgili, bir yıldan daha uzun sürede indirilecek nitelikteki KDV'nin kayıt ve izlendiği hesaptır.

Bölümlenmesi

Hesap, KDV'nin indirileceği yıl ve aya göre tali hesap açılır.

İşleyişi:

Amortismanına tabi iktisadi kıymetlerle ilgili bir yıldan daha uzun sürede indirilebilecek nitelikteki KDV bu hesaba borç yazılır.

Amortismanına Tabi İktisadi Kıymetin imal ve inşası nedeniyle yüklenilen KDV'lerin tamamı yüklendikleri ayda indirim konusu yapılmak üzere "191.00 Amortismanına Tabi Kıymetlere İlişkin KDV" hesabına borç yazılacaktır.

Söz konusu kıymet, aktife alınma veya kullanıma başlandığı anda 1/3'i "191.00 Amortismanına Tabi Kıymetlere İlişkin KDV" hesabına ve 2/3'si "291"(iktisadi kıymet cinsi ile ay ve yıla göre) hesaba borç, karşılığı "391.00 Ziraat Odasında İmal ve İnşa Edilen Duran Varlıklar KDV" hesabına alacak yazılacaktır.

Bilanço dönemi sonunda izleyen yıllarda indirilecek KDV tutarı bu hesaba alacak verilirken, "191-İNDİRİLECEK KDV " hesabına aktarılır.

292-DİĞER KDV

Ertelenen, iadesi gereken, tahsil edilen ve çeşitli şekillerde ortaya çıkan diğer KDV'nin bir yılı aşan tutarlarının kaydedildiği hesaptır.

Bölümlenmesi

İhtiyaca göre bölümlenir.

İşleyişi:

Yukarıda belirtilen nitelikteki KDV'nin ortaya çıkması halinde bu hesaba borç, ilgili hesaba alacak kaydedilir.

293-GELECEK YILLAR İHTİYACI STOKLAR

Tedbirli satın alma ve imal etme politikası gereği veya stok dönüş hızı düşüklüğü nedeniyle işletmede bulunan ve işletmenin bir yıllık dönem içinde kullanabileceğinden daha fazla olan stok kalemlerinin izlendiği hesaptır.

Bölümlenmesi

15.Grupta yer alan stok hesapları ve stok kalemleriyle ilgili yardımcı hesaplar dikkate alınarak bölümlenir.

İşleyişi:

Gelecek yıllar ihtiyacı stoklar bu hesaba gruplar olarak borç ve kullanım dönemi bir yılın altına düştüğünde ilgili stok hesaplarına devredilerek bu hesaba alacak kaydedilir.

294-ELDEN ÇIKARILACAK STOKLAR VE MADDİ DURAN VARLIKLAR

Çeşitli nedenlerle hizmet dışı bırakılan duran varlıklarla satış olanaklarını yitiren stokların izlendiği hesaptır.

Bölümlenmesi

İhtiyaca göre bölümlenir.

İşleyişi:

Tanımdaki niteliğe dönüşen varlıklar ilgili buldukları varlık hesaplarından çıkarılarak bu hesaba alınır, elden çıkarıldıklarında ise hesap kapatılır.

295-PEŞİN ÖDENEN VERGİLER VE FONLAR

İzleyen yıldan sonraki yıllarda indirim konusu yapılabilecek olan peşin ödenen vergi ve fonların izlendiği hesaptır.

Bölümlenmesi

Peşin ödenen vergi ve fonlar itibarıyla bölümlenir.

İşleyişi:

Gelecek dönemden daha sonraki yıllarda indirim konusu yapılabilecek nitelikteki vergi ve fonlar ödendiğinde bu hesaba borç yazılır. İndirilebilme süresi bir yılın altına inen vergi ve fonlar bu hesabın alacağına karşılık, "193-PEŞİN ÖDENEN VERGİ VE FONLAR" hesabına aktarılır.

297-DİĞER ÇEŞİTLİ DURAN VARLIKLAR

Bu hesap grubu içerisinde sayılanların dışında kalan diğer çeşitli duran varlıkların izlendiği hesaptır.

Bölümlenmesi

İhtiyaca göre tali hesap açılır.

İşleyişi:

Yukarıdaki bölümlerde tanımlananların dışında bir duran varlık ortaya çıktığında bu hesaba borç, bu kıymetlerin aktiften çıkışında alacak kaydedilir.

298-STOK DEĞER DÜŞÜKLÜĞÜ KARŞILIĞI (-)

Bu hesap yangın, deprem, su basması gibi doğal afetler ve bozulmak, çürümek, kırılmak, çatlamak, paslanmak, teknolojik gelişmeler ve moda değişiklikleri nedeniyle, stokların fiziki ve ekonomik değerlerinde önemli azalışların ortaya çıkması veya bunun dışında diğer nedenlerle gelecek yıllar ihtiyaç stokların piyasa fiyatlarında düşmelerin meydana gelmesi veya elden çıkarılacak stoklar dolayısıyla, kayıpları karşılamak üzere ayrılan karşılıkların izlendiği hesaptır.

Bölümlenmesi

İhtiyaca göre tali hesap açılır.

İşleyişi:

Dönen varlıklar grubundaki "158-STOK DEĞER DÜŞÜKLÜĞÜ KARŞILIĞI" hesabında açıklanmıştır.

299- BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR

Bu gruptaki amortismanına tabi varlıklar için ayrılan amortismanların izlendiği hesaptır.

Bölümlenmesi

İhtiyaca göre bölümlenir.

İşleyişi:

Maddi duran varlıkların kayıtlı değeri bu gruptaki "297" no'lu hesaplara alınırken birikmiş amortismanları da bu hesaba alacak yazılır. Duran varlığın satılması, devredilmesi veya Maddi Duran Varlıklar bölümündeki hesaplara yeniden alınması ya da imha edilmesi durumunda bu hesap borçlandırılır.

III-KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR

Kısa vadeli yabancı kaynaklar, dönen varlıkların ayrılmasında kullanılan ölçüye uygun olarak, en çok bir yıl veya işletmenin normal faaliyet dönemi sonunda ödenecek yabancı kaynakları kapsar.

Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar, Mali Borçlar, Mevduat, Ticari Borçlar, Diğer Borçlar, Alınan Avanslar, Ödenecek Vergi ve Diğer Yükümlülükler, Borç ve Gider Karşılıkları, Gelecek Aylara Ait Gelirler ve Gider Tahakkukları ile Diğer Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar şeklinde bölümlenir.

30-MALİ BORÇLAR

Kredi kurumlarına olan kısa vadeli borçlar ile kısa vadeli para ve sermaye piyasası araçları ile sağlanan krediler ve vadesine bir yıldan daha az bir süre kalan uzun vadeli mali borçların ana para taksit ve faizlerini kapsar.

300-BANKA KREDİLERİ

Bu hesap, banka ve diğer finans kuruluşlarından sağlanan kısa vadeli kredilere ilişkin tutarları içeren hesap kalemidir.

Bölümlenmesi

Ayrıntılı hesap planında belirtildiği gibi kredi kurumuna göre bölümlenmiştir.

İşleyişi:

Alınan kısa vadeli krediler bu hesaba alacak, ödenmeleri halinde borç kaydedilir.

Raporlama dönemleri sonunda kayıtlarımızla banka kayıtları arasında mutlak

suretle hesap mutabakatı sağlanacaktır. Mutabakat temin edilince dönemle ilgili faizler belirlenerek bir mahsupla "780-FİNANSMAN GİDERLERİ/780.00 Kısa Vadeli Banka Kredisi Faizleri" hesabına borç, "381-GİDER TAHAKKUKLARI" hesabına alacak kaydedilir. Bankaca kesin faiz hesaplamasında bulunulunca da "381" no'lu hesaptaki tahakkuk tutan kadar kısım "381" no'lu hesaba borç ve aradaki fark "780" no'lu hesaba borç, kesin faiz tutan da bu hesabın alacağına kaydedilir.

301- TÜRKİYE ZİRAAT ODALARI BİRLİĞİ KREDİLERİ

Odalar tarafından Türkiye Ziraat Odaları Birliği'nden alınan kredilerin izlendiği hesaptır.

Bu hesap Ziraat Odaları tarafından kullanılacaktır.

Bölümlenmesi

Kredi cinsleri dikkate alınarak bölümlenir.

İşleyişi:

Ziraat Odalarınca Türkiye Ziraat Odaları Birliğinden kredi alındığında ve faiz eklendiğinde bu hesaba alacak, ödemeler ise borç yazılır.

Raporlama dönemi sonunda; bu hesaptaki kredilerin varsa faiz tutan, belirlenen faiz oranına göre, kredi alan birim tarafından hesaplanarak "780-FİNANSMAN GİDERLERİ/780.20 TZOB'den alınan Kısa Vadeli Kredi Faizleri" hesabına borç ve "381-GİDER TAHAKKUKLARI" hesabına alacak kaydedilir. Borcun ödenmesinde veya yıl sonlarında hesapla ilgili faizlerin kesinleşmesi ile kesinleşen faiz tutarı kadar bu hesap alacaklandırılarak, "381" no'lu hesapta tahakkuka alınan tutar "381" no'lu hesaba borç, farkı ise "780" no'lu hesaba borç kaydedilir.

302-ZİRAAT ODALARINDAN ALINAN KREDİLER

Ziraat Odalarının birbirlerinden almış oldukları kredilerin odalarda izlendiği hesaptır.

Bölümlenmesi

Her kredi türü için bir tali hesap açılır

İşleyişi:

Kredi alındığında ve varsa faiz eklendiğinde bu hesaba alacak, ödemeler yapıldıkça borç yazılır

Bu hesaba tahakkuk ettirilecek faizler için "301-TÜRKİYE ZİRAAT ODALARI BİRLİĞİ KREDİLERİ" hesabındaki açıklamalar doğrultusunda işlemde bulunulur.

303-UZUN VADELİ KREDİ ANAPARA TAKSİT VE FAİZLERİ

Alınan uzun vadeli kredilerin, bilanço tarihinden itibaren bir yıl içinde ödenecek anapara taksitleri ile vadesi bir yılın altına düşenleri ve bunların tahakkuk ettiği halde henüz ödenmeyen faizlerini kapsar.

Bölümlenmesi

Kredi türüne göre tali hesap açılır.

İşleyişi:

Ziraat Odalarının Türkiye Ziraat Odaları Birliğinden almış oldukları uzun vadeli kredi borçlarından, hesap dönemi sonunu izleyen bir yıllık dönemde ödenecek olan taksitleri ve varsa birikmiş faizleri, ilgili "401" ve "402" no'lu uzun vadeli kredi hesaplarına borç, bu hesaba alacak, taksitlerin ödenmesi ile de borç kaydedilir.

Bu hesaba faiz uygulanacaksa tahakkukları için "301-TÜRKİYE ZİRAAT ODALARI BİRLİĞİNDEN ALINAN KREDİLER" hesabında açıklandığı şekilde işlemde bulunulur.

309-DİĞER MALİ BORÇLAR

Yukarıdaki hesap kalemlerinin hiçbirinin kapsamına alınmayan mali borçların izlendiği hesaptır.

Bölümlenmesi

Borcun türüne göre tali hesap açılır.

İşleyişi:

Bu hesaba; borcun doğması halinde alacak, ödenmesi halinde borç kaydedilir.

32-TİCARİ BORÇLAR

Teşkilatın ticari ilişkileri nedeniyle ortaya çıkan senetli ve senetsiz borçların kaydedildiği hesaplan kapsar.

320-SATICILAR

Teşkilatın faaliyet konusu ile ilgili teşkilat içi birimlerden veya diğer satıcılardan olan her türlü mal ve hizmet alımlarından kaynaklanan senetsiz borçların izlendiği hesaptır.

Bölümlenmesi

Ayrıntılı hesap planında belirtildiği gibidir.

İşleyişi:

Senetsiz borcun doğması ile bu hesaba alacak, ödenmesi halinde borç kaydedilir.

321-BORÇ SENETLERİ

Teşkilatın faaliyet konusu ile ilgili her türlü mal ve hizmet alımlarında, senet verilmesi söz konusu olması halinde, verilen senetlerin nominal tutarları üzerinden borçlarının izlendiği hesaptır.

Bölümlenmesi

İhtiyaca göre tali hesap açılır.

İşleyişi:

Borç senetleri tutarları bu hesaba alacak, ödenmesi halinde borç kaydedilir.

326-ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR

Üçüncü kişilerin belli bir işi yapmalarını, aldıkları bir değeri geri vermelerini

sağlamak amacıyla ve belli sözleşmeler nedeniyle gerçekleşecek bir alacağın karşılığı olarak alınan nakdi depozito ve teminatların izlendiği hesaptır. (Bir yıldan daha uzun sürede Odada kalacak depozito ve teminatlar “426” no’lu hesapta izlenir).

Bölümlenmesi

Ayrıntılı hesap planında belirtildiği gibi, depozito ve teminat alınan yerlere göre bölümlenme yapılmıştır.

İşleyişi:

Alınan depozito ve teminatlar bu hesabın alacağına, geri verilenler veya hesaba sayılanlar borcuna kaydedilir.

329-DİĞER TİCARİ BORÇLAR

Yukarıdaki hesap kalemlerinin hiçbirinin kapsamına alınamayan ticari borçların izlendiği hesaptır.

Bölümlenmesi

İhtiyaca göre yukarıda belirtilen hesaplar içinde yer almayan başkaca ticari borçların niteliğine göre bölümlenir

İşleyişi:

Bu hesaba, borcun doğması halinde alacak, ödenmesi halinde borç kaydedilir.

33-DİĞER BORÇLAR

Bu hesap grubu; herhangi bir ticari nedene dayanmadan meydana gelmiş ve en çok bir yıl içinde ödenmesi düşünülen borçların kaydedildiği hesapları kapsar.

330-ÜYELERDEN ALACAK TAHAKKUKLARI

Odanın Esas faaliyet konusu ile ilgili işlemler dolayısıyla kayıtlı Üyelerden alınması düşünülen Aidatların tahakkukunun izlendiği hesaptır.

Bölümlenmesi

Ayrıntılı hesap planında belirtildiği gibidir.

İşleyişi:

Aidat Borcunun doğması halinde 130 Hesabın borcuna karşılık bu hesap alacaklandırılır. Yıl sonlarından Üyelerden tahsil edilerek 130 Hesabın alacağına kaydedilen Aidat miktarları bu hesabın borcuna karşılık ilgili Gelir hesaplarına aktarılarak hesap tasfiye edilir.

332-İŞTİRAKLERE BORÇLAR

Esas faaliyet konusu dışındaki işlemler dolayısıyla iştiraklere olan borçların izlendiği hesaptır.

Bölümlenmesi

İhtiyaca göre tali hesap açılır.

İşleyişi:

Sermayesine % 50 ve daha az oranla iştirak edilmiş şirketlere olan borçlar bu hesaba alacak, ödenmesi halinde borç kaydedilir.

333-BAĞLI ORTAKLIKLARA BORÇLAR

Esas faaliyet konusu dışındaki işlemler dolayısıyla bağlı ortaklıklara olan borçların izlendiği hesaptır.

Bölümlenmesi

İhtiyaca göre tali hesap açılır.

İşleyişi:

Sermayesine %50 den fazla oranla ortak olunmuş şirketlere borç doğması halinde bu hesaba alacak, ödenmesi halinde ise borç kaydedilir.

334-TEŞKİLAT İÇİ DİĞER BORÇLAR

Bu hesap, herhangi bir ticari sebebe dayanmadan meydana gelmiş ve en çok bir yıl içerisinde ödenmesi düşünülen Teşkilatımız birimlerinin birbirine olan borçlarını (TZOB ile Odaların bir birine olan hisse borçları) kapsar.

Bölümlenmesi

Ayrıntılı hesap planında belirtildiği gibidir.

İşleyişi

“334- TEŞKİLAT İÇİ DİĞER BORÇLAR/334.00- Türkiye Ziraat odaları Birliğine Borçlar” hesabı **yalnız Ziraat odaları tarafından kullanılacaktır**. Her yıl sonunda odaca elde edilen Gelirlerinin %10’u, “659-DİĞER GİDER VE ZARARLAR” Hesabının borcuna karşılık bu hesap alacaklandırılır. Birlik hissesinin havalesiyle bu hesaba borç yazılarak ilgili Banka hesabı alacaklandırılır. “334- TEŞKİLAT İÇİ DİĞER BORÇLAR/334.10 Ziraat odalarına Borçlar” hesabı **yalnız TZOB tarafından kullanılacaktır**. TZOB’de her yıl sonunda Gelirlerin %50’si Giderlerin borcuna karşılık bu hesap alacaklandırılır. Hisse paralarının havalesi ile veya karşılıklı mahsuplaşma ile bu hesaba borç yazılmak suretiyle tasfiyesi sağlanır.

335-PERSONELE BORÇLAR

Kuruluşun personeline olan çeşitli borçları bu hesapta izlenir.

Bölümlenmesi

Ayrıntılı hesap planında belirtildiği gibidir.

İşleyişi:

Personele bir borç doğduğunda (ödenecek ücret, avans fazlası harcırah, vb.) bu hesabın alacağına, ödenmesi halinde ise borcuna kaydedilir.

336-DİĞER ÇEŞİTLİ BORÇLAR

Ticari olmayıp yukarıdaki hesaplardan hiçbirinin kapsamına alınamayan çeşitli borçların izlendiği hesaptır.

Bölümlenmesi

Borcun senetli olup olmamasına ve ihtiyaca göre bölümlenmiştir.

İşleyişi:

Bu hesaba; Senetli ve senetsiz borçların, Müfettiş hak edişlerinin, Yönetim

Kurulu ve Meclis Üyelerinin Kurumdan alacaklarının doğması halinde alacak, ödenmesi halinde ise borç kaydedilir.

34-ALINAN AVANSLAR

Gerek satış sözleşmeleri dolayısıyla gerekse diğer nedenlerle, üçüncü kişilerden alınan avansların izlendiği hesaptır.

340-ALINAN SİPARİŞ AVANSLARI

Satış amacıyla gelecekte yapılacak mal ve hizmet teslimleri ile ilgili olarak peşin tahsil edilen tutarların izlendiği hesaptır.

Bölümlenmesi

Ayrıntılı hesap planında belirtildiği gibidir.

İşleyişi:

Alicılardan alınan avanslar bu hesabın alacağına, malın teslim edilmesi, hizmetin görülmesi halinde borcuna yazılır.

349-ALINAN DİĞER AVANSLAR

Özel bölümünde tanımlanan avanslar dışında, işletmenin aldığı her türlü kısa vadeli avansların izlendiği hesaptır.

İşleyişi:

Satış dışındaki konularla ilgili olarak alınan avanslar tahsil edildiklerinde bu hesabın alacağına, avans konusunun yerine getirilmesinde borcuna yazılır.

36-ÖDENECEK VERGİ VE DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER

Teşkilat birimlerinin sorumlu veya mükellef sıfatıyla, ödeyeceği vergi, resim, harç, kesinti, sigorta Primi ve benzeri borçlarının ödeme süresine kadar izlendiği hesap grubudur.

360-ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR

İlgili mali mevzuat uyarınca mükellef veya sorumlu sıfatıyla teşkilat biriminin tüzel kişiliğine, personeline ve üçüncü kişilere ilişkin olarak ödenmesi gereken vergi, resim, harç ve fonların izlendiği hesaptır.

Bölümlenmesi

Ayrıntılı hesap planında belirtildiği gibi, ödenecek vergilere göre bölümlenmiştir.

İşleyişi:

Vergi, resim, harçların tahakkuk ettirilmesini gerektiren olaylar ve işlemler ortaya çıktıkça bu hesap alacaklanır, ödemeler yapıldıkça borçlanır. Bir yıldan daha uzun sürede ödenecek ertelenmiş veya taksitle bağlanmış vergiler olması durumunda, bunlar "438-KAMUYA OLAN ERTELENMİŞ VEYA TAKSİTLENDİRİLMİŞ BORÇLAR HESABI"na aktarılır.

361-ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ

Teşkilat biriminin; personelin ücretlerinden sosyal güvenlik mevzuatı hükümlerine göre kesintiye tabi tutmakla yükümlü bulunduğu, personele ait emeklilik keseneği ve sigorta primleri ile bunlara ilişkin işveren katılma payları ve işverence sosyal güvenlik kuruluşlarına ödenecek diğer yükümlülüklerin izlendiği hesaptır.

Bölümlenmesi

Ayrıntılı hesap planında belirtildiği gibidir.

İşleyişi:

Kesintiler ve işveren payı tahakkuku yapıldıkça bu hesap alacaklandırılır ve ödemeler yapıldıkça borçlandırılır. Bir yıldan daha uzun sürede ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri olması durumunda, bunlar "438-KAMUYA OLAN ERTELENMİŞ VEYA TAKSİTLENDİRİLMİŞ BORÇLAR" hesabına aktarılır.

368-VADESİ GEÇMİŞ ERTELENMİŞ VEYA TAKSİTLENDİRİLMİŞ VERGİ VE DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER

Kanuni süresi içerisinde ödenemeyen vergi ve yükümlülükler ile erteleme ve taksitlendirme süresi bilanço tarihinde bir yıldan az olan vergi ve yükümlülükleri kapsar.

Bölümlenmesi

İhtiyaca göre tali hesap açılır.

İşleyişi:

Vadelerinde ödenemeyen vergi ve diğer yükümlülüklerle erteleme veya taksitlendirme süresi bir yıldan az olanlar ile vadesi bir yılın altına düştüğü için 438 nolu hesaptan bu hesaba aktarılanlar bu hesabın alacağına kaydedilir. Ödenmeleri halinde hesaba borç kaydedilir. Ancak, vadesi geçmiş vergi ve diğer yükümlülüklerde erteleme veya taksite bağlama süresi bir yılı aşanlar bu hesabın borcu karşılığında "438-KAMUYA OLAN ERTELENMİŞ VEYA TAKSİTLENDİRİLMİŞ BORÇLAR" hesabına aktarılır.

369-ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER

Özel bölümlerinde tanımlananlar dışında kalan İcra taksitleri Mesleki teşekkül aidatları vb. yükümlülüklerin izlendiği hesaptır.

Bölümlenmesi

Ayrıntılı hesap planında belirtildiği gibidir.

İşleyişi:

Tahakkuk ettirilmesini gerektiren olaylar ve işlemler ortaya çıktıkça anılan hesaplar alacaklanır, ödemeler yapıldıkça borçlanır.

37-BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI

Bilanço tarihinde belirgin olarak ortaya çıkan ancak tutarının ne olacağı kesin

olarak bilinmeyen veya tutarı bilinmekle birlikte ne zaman tahakkuk edeceği bilinmeyen kısa vadeli borçlar veya giderler için ayrılan karşılıkların izlendiği hesap grubudur. Bu grupta yer alan karşılık hesapları aktif düzenleyici nitelikte değildir, dolayısıyla aktifte indirim şeklinde değil pasifte bir bölüm olarak yer alır.

370-DÖNEM KÂRI VERGİ VE DİĞER YASAL YÜKÜMLÜLÜK KARŞILIKLARI

Dönem kârı üzerinden hesaplanan kurumlar vergisi, diğer vergi ve kesintiler, fonlar ve benzeri diğer yükümlülükler için ayrılan karşılıkların izlendiği hesaptır.

Bölümlenmesi

Ayrıntılı hesap planında belirtildiği gibidir.

İşleyişi:

Dönem kârı üzerinden hesaplanan kurumlar vergisi ve yasal yükümlülükler, "691- DÖNEM KARI VERGİ VE DİĞER YASAL YÜKÜMLÜLÜK KARŞILIKLARI" hesabının borcu karşılığında bu hesaba alacak kaydedilir. Vergi tahakkukunun kesinleşmesi durumunda kaydı suretiyle hesap kapatılır ve ilgili tutar "371-DÖNEM KÂRININ PEŞİN ÖDENEN VERGİ VE DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLERİ" ile mahsup edilerek kalan tutar "360-ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR" hesabına aktarılır.

371-DÖNEM KÂRININ PEŞİN ÖDENEN VERGİ VE DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLERİ (-)

Mevzuat gereğince peşin ödenen gelir ve kurumlar vergisi ile diğer yükümlülüklerin izlendiği hesaptır.

Bölümlenmesi

Ayrıntılı hesap planında belirtildiği gibidir.

İşleyişi:

Dönem Kârı Vergi ve Diğer Yasal Yükümlülük Karşılıklarından indirilmek üzere, "193-PEŞİN ÖDENEN VERGİLER VE FONLAR" hesabından yapılan

aktarmalar bu hesabın borcuna, "193" no'lu hesabın alacağına kaydedilir. Tahakkuk eden tutarlar ve gelir vergisinden mahsup edilen tutarlar ise bu hesaba alacak kaydedilir.

372-KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI

Bu hesapta, belirlenecek esaslar çerçevesinde ayrılan kıdem tazminatlarından izleyen yıl içinde ödeneceği öngörülen kısım izlenir.

Bölümlenmesi

İhtiyaca göre bölümlenir.

İşleyişi:

"472-KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI" hesabından dönem sonlarında yapılan aktarmalar bu hesaba alacak, ödenmesi halinde ise borç kaydedilir.

373-MALİYET GİDERLERİ KARŞILIĞI

Üretim faaliyeti olması durumunda aylık maliyetlerin belirlenmesinde, gelecek aylarda kesin tahakkuku yapılacak giderlerle aylık maliyetlere pay verilmesinde, tamir-bakım, ikramiyeler, finansman giderleri vb. giderlere ilişkin tahmini gider karşılıklarının izlendiği hesaptır. (Üretim faaliyeti olmayan birimlerde bu hesaba kayıt yapılmaz, giderlerin tahakkuku"381-GİDER TAHAKKUKLARI" hesabının alacağı karşılığında yapılır)

İşleyişi:

Üretim birimlerinde; aylık maliyetlere yüklenen tahmini gider karşılıkları bu hesaba alacak, bu giderlerin kesin tutarları belli olduğunda ise bu hesaba borç kaydedilir.

379-DİĞER BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI

Kısa vadeli diğer borç ve gider karşılıklarının izlendiği hesaptır.

Bölümlenmesi

İhtiyaca göre tali hesap açılır.

İşleyişi:

Bu grubun yukarıda belirtilen hesaplan içinde yer almayan ve önemlilik kavramına göre de ayrı ayrı hesaplarda izlenmesi mümkün olmayan borç ve gider karşılıkları bu hesaba alacak, ödenmeleri halinde de borç kaydedilir.

38-GELECEK AYLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI

Bu grup, içinde bulunulan dönemde ortaya çıkan ancak gelecek aylara ait gelirler ile faaliyet dönemine ait olup ödenmesi gelecek aylarda yapılacak giderlerden oluşur.

380-GELECEK AYLARA AİT GELİRLER

Gelecek bilanço dönemlerine ait peşin tahsil olunan gelirlerin bir yıldan kısa süreye ait kısımlarının izlendiği hesaptır.

Bölümlenmesi

Gelir türlerine göre bölümlenir.

İşleyişi:

Peşin tahsil olunan gelirler bu hesabın alacağına kaydedilir. Ait olduğu dönemde ilgili gelir hesaplarına devredilir.

381-GİDER TAHAKKUKLARI

Ödemesi, gelecek aylarda yapılacak giderlerin tahakkukunda kullanılacak hesaptır.

Bölümlenmesi

Gider çeşidine göre bölümlenir.

İşleyişi:

Ortaya çıkan giderler ilgili gider ve zarar hesaplarına borç; bu hesaba alacak, yapılan ödemeler veya mahsuplaşmalar bu hesaba borç kaydedilir.

Raporlama dönemlerinde tahakkuka alınan giderler ilgili gider hesaplarına borç, bu hesaba alacak kaydedilir. İlgili giderin nakden ödenmesi veya mahsuben ilgili hesabına aktarılmasıyla borçlandırılır.

39-DİĞER KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR

Özellikle kendi bölümlerinde tanımlanmamış olan diğer kısa vadeli yabancı kaynaklar bu grupta yer alır.

391-HESAPLANAN KDV

Bu hesap; teslim edilen mal veya ifa edilen hizmetler üzerinden hesaplanan Katma Değer Vergisi ile işlemi gerçekleşmeyen ya da işlemden vazgeçilen mal ve hizmetlere ilişkin katma değer vergisinin izlendiği hesaptır.

Bölümlenmesi

Ayrıntılı hesap planında belirtildiği gibidir.

İşleyişi:

Hesaplanan Katma Değer Vergisi bu hesaba alacak kaydedilir. Düzeltmeler bu hesaba borç kaydedilir. Vergilendirme dönemi itibarıyla bu hesabın bakiyesi, "191-İNDİRİLECEK KDV" ve/veya "190-DEVREDEN KDV" hesapları ile karşılaştırılır. Yapılan karşılaştırmada bu hesabın bakiyesi "191-İNDİRİLECEK KDV" ve/veya "190-DEVREDEN KDV" hesaplarının bakiyesinden fazla olduğu takdirde vadesinde ödenmek üzere "360-ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR" hesabına aktararak kapatılır. Bu hesap ay sonları itibarıyla bakiye vermez.

392-DİĞER KDV

Bu hesap; teşvikli yatırım mallarının ithalinden doğan ve ertelenen Katma Değer Vergisi ve ihraç kaydıyla satış nedeniyle ertelenen ve terkin edilecek Katma Değer Vergisi'nin izlenmesinde kullanılır.

Bölümlenmesi

İhtiyaca göre bölümlenir.

İşleyişi:

Teşvikli yatırım mallarının ithalinde gümrük idareleri tarafından tarh ve tahakkuk ettirilerek ertelenen katma değer vergisi, aktifteki ilgili hesabın borcu mukabili bu hesaba alacak, mevzuat gereği yapılacak terkin sonunda aktifteki ilgili hesabın alacağı karşılığı bu hesaba borç kaydedilmek suretiyle işlem görür.

Yatırımın, teşvik belgelerinde öngörüldüğü şekilde, gerçekleşmemesi halinde ertelenen Katma Değer Vergisi bu hesaba borç, "391-HESAPLANAN KDV" hesabına alacak yazılır.

397-SAYIM VE TESELLÜM FAZLALARI

Sayımlar sonunda tespit edilen kasa, stok ve maddi duran varlıklar fazlaların geçici olarak kayıt edileceği hesaptır.

Bölümlenmesi

Ayrıntılı hesap planında belirtildiği gibidir.

İşleyişi:

Kasa sayım fazlasının tespitinde kasa hesabı borcu karşılığında bu hesaba alacak kaydolunur. Belgelerine dayanarak üçüncü şahıslara ödenmesi gereken kasa fazlaları bu hesabın borcuna kaydolunur. Bu hesaptaki kalıntıdan bekleme süresini dolduranlar "671-ÖNCEKİ DÖNEM GELİR VE KARLARI" hesabı alacağına aktarılır.

Stok sayım fazlalarının tespitinde, emsal değeri üzerinden bu hesaba alacak, ilgili stok hesabına borç yazılır. Sayım dönemi içinde normal olduğu belgelenen fazlalar ilgili maliyet hesaplan karşılığında bu hesaba borç yazılır. Maddi duran varlık fazlasının tespitinde, fazlalar emsal değerleriyle ilgili duran varlık hesabı karşılığında bu hesaba alacak yazılır, sayım dönemi içinde kâr kaydı gerektiği belgelenenler "679-DİĞER OLAĞANDIŞI GELİR VE KÂRLAR" hesabı karşılığında bu hesaba borç yazılır.

399-DİĞER ÇEŞİTLİ YABANCI KAYNAKLAR

Bu hesap grubu içinde sayılanların dışında kalan diğer çeşitli yabancı kaynakların izlendiği hesaptır.

Bölümlenmesi

İhtiyaca göre tali hesap açılır.

İşleyişi :

Yukarıdaki hesaplar dışında oluşan diğer yabancı kaynaklar bu hesabın alacağına, ödemeler ise borcuna kaydolunur.

IV-UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR

Kredi kurumlarından, sermaye piyasasından ve teşkilatın ilişkide bulunduğu üçüncü kişilerden sağlanan ve bir yıldan fazla vadeli olan borçları kapsar.

Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar; Mali Borçlar, Mevduat, Ticari Borçlar, Diğer Borçlar, Alınan Avanslar, Borç ve Gider Karşılıkları, Gelecek Yıllara Ait Gelirler ve Gider Tahakkukları ile Diğer Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar şeklinde bölümlenir.

40-MALİ BORÇLAR

Bilanço tarihi itibarıyla vadesine bir yıldan fazla süre kalmış bulunan, banka ve diğer finans kuruluşlarından alınan krediler ile borçlanma amacıyla ihraç edilmiş, menkul değerler bu hesap grubunda yer alır.

400-BANKA KREDİLERİ

Banka ve diğer finans kuruluşlarından alınan uzun vadeli kredilerin yer aldığı hesaptır.

Bölümlenmesi

Ayrıntılı hesap planında belirtildiği gibidir.

İşleyişi :

Alınan uzun vadeli krediler bu hesaba alacak kaydedilir. Hesap dönemi sonu

itibariyle bir yıl içinde ödenecek ana para taksitleri ve faizleri "303-UZUN VADELİ KREDİLERİN ANAPARA TAKSİTLERİ VE FAİZLERİ" hesabının alacağına aktarılmak suretiyle bu hesaba borç kaydedilir.

Ancak Ziraat Odalarınca T.C. Ziraat Bankasından alınarak Üye çiftçilere ikraz edilen orta ve uzun vadeli krediler karşılığı oluşan borçlar ödeninceye kadar bu hesapta takip edilecek, şimdiki halde bu hesaptan, "300.00 T.C. Ziraat Bankası Kredileri" veya "303-UZUN VADELİ KREDİ ANAPARA TAKSİT VE FAİZLERİ" hesabına herhangi bir aktarma işleminde bulunulmayacaktır. Bu hesaptaki kredilerle ilgili olarak, raporlama dönemi sonunda faizler hesaplanarak bir mahsupla "780-FİNANSMAN GİDERLERİ/780.10 Uzun Vadeli Banka Kredisi Faizleri" hesabına borç "481-GİDER TAHAKKUKLARI" hesabına alacak kaydedilir. Bankaca kesin faiz tahakkukunda bulunulunca da "481" no'lu hesapta tahakkuka alınan tutar "481" no'lu hesaba borç, aradaki fark yine "780" no'lu hesaba borç, bankanın bildirildiği faiz tutarı bu hesaba alacak kaydedilir.

401- TZOB KREDİLERİ

Odalarca Türkiye Ziraat Odaları Birliğinden alınan uzun vadeli kredilerin izlendiği hesaptır. **Bu hesap sadece Ziraat odaları tarafından kullanılacaktır.**

Bölümlenmesi

Her kredi için bir tali hesap açılır.

İşleyişi

Kredi alındığında bu hesaba alacak, vadesi bir yılın altına indiğinde kısa vadeli hesaplara aktarılırken bu hesaba borç yazılır.

Bu hesapla ilgili faiz için "301-TZOB KREDİLERİ" hesabındaki açıklamalar doğrultusunda işlemde bulunulur. Ancak, raporlama dönemi tahakkuklar için "381" nolu hesap yerine "481" nolu hesap ile "780.20" nolu hesap kullanılır.

402- ZİRAAT ODALARI KREDİLERİ

Ziraat Odalarının bir birlerinden almış oldukları uzun vadeli kredilerin izlendiği hesaptır.

Bölümlenmesi

Her kredi için bir tali hesap açılır.

İşleyişi

Kredi alındığında bu hesaba alacak, vadesi bir yılın altına indiğinde kısa vadeli hesaba aktarılırken bu hesaba borç yazılır.

Bu hesaplara ilgili faizler için "401-TZOB KREDİLERİ" hesabındaki açıklamalar doğrultusunda işlemde bulunulur.

409-DİĞER MALİ BORÇLAR

Yukarıdaki hesap kalemlerinin hiçbirine girmeyen değerler bu başlık altında toplanır.

Bölümlenmesi

İhtiyaca göre tali hesap açılır

İşleyişi :

Bu hesaba, borcun doğması halinde alacak, vadesi bir yılın altına indiğinde "309-DİĞER MALİ BORÇLAR" hesabına aktarılmak üzere bu hesaba borç kaydedilir.

42-TİCARİ BORÇLAR

Bilanço tarihinden itibaren vadelerine bir yıldan fazla süre bulunan ticari borçlar bu hesap grubunda yer alır. Bağlı ortaklıklara ve iştiraklere olan ticari borçların tutarları bilanço dipnotlarında belirtilir.

420-SATICILAR

Faaliyet konusu ile ilgili her türlü mal ve hizmet alımlarından kaynaklanan vadelerine bir yıldan fazla süre bulunan senetsiz borçların izlendiği hesaptır.

Bölümlenmesi Ayrıntılı hesap planında belirtildiği gibidir.

İşleyişi:

Senetsiz ticari borcun doğması ile bu hesaba alacak kaydedilir. Bilanço çıkarma dönemlerinde vadeleri bir yılın altına düşenler bu hesaba borç kaydedilerek "320-Satıcılar" Hesabı'nın alacağına aktarılır.

421-BORÇ SENETLERİ

Teşkilatın faaliyet konusu ile ilgili her türlü mal ve hizmet alımlarında senet verilmesinin söz konusu olduğu durumlarda verilen uzun vadeli senetlerin nominal tutarları üzerinden borçlarının izlendiği hesaptır.

422-BORÇ SENETLERİ REESKONTU (-)

Bilanço gününde uzun vadeli senetli borçların tasarruf değeri ile değerlemesini sağlamak üzere ayrılan reeskont tutarlarının izlenmesinde kullanılır.

426-ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR

Üçüncü kişilerin belli bir iş yapmalarını, aldıkları bir değeri geri vermelerini sağlamak amacıyla ve belli sözleşmeler nedeniyle gerçekleşecek bir alacağın karşılığı olarak alınan nakdi depozito ve teminattan vadeleri bir yıldan fazla olan kısımları bu hesapta izlenir.

Bölümlenmesi

Ayrıntılı hesap planında belirtildiği gibi tali hesap ve alınan depozito ve teminatların kişi ve kuruluş isimleri itibarıyla alt yardımcı hesaplara bölünür.

İşleyişi:

Alınan depozito ve teminatlar bu hesabın alacağına, geri verilenler veya hesaba sayılanlarla, geri verilme süresi bilanço gününde vadeleri bir yılın altına düşenler, bu hesabın borcuna yazılarak, "326-ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR" hesabına aktararak kapatılır.

429-DİĞER TİCARİ BORÇLAR

Yukarıdaki hesap kalemlerinin hiçbirinin kapsamına alınamayan bir yılı aşan ticari borçların izlendiği hesaptır.

Bölümlenmesi

İhtiyaca göre tali hesap açılır.

İşleyişi:

Bu hesaba borcun doğması halinde alacak, vadesi bir yılın altına düşenler "329-DİĞER TİCARİ BORÇLAR" hesabına aktarılırken de borç kaydedilir.

43-DİĞER BORÇLAR

Bu hesap grubu, herhangi bir ticari nedene dayanmadan meydana gelmiş vadeleri bir yıldan fazla süreli bulunan borçların kaydedildiği hesaplan kapsar.

432-İŞTİRAKLERE BORÇLAR

Esas faaliyet konusu dışındaki işlemleri dolayısıyla iştiraklerine olan vadeleri bir yıldan fazla süreli borçların izlendiği hesaptır.

Bölümlenmesi

Borcun niteliği ve iştirak ismine göre tali hesap açılır.

İşleyişi:

Borcun doğması halinde hesaba alacak, vadesi bir yılın altına düşmesi halinde "332-İştiraklere Borçlar" hesabına aktarılarak borç kaydedilir.

433- BAĞLI OTAKLIKLARA BORÇLAR

Faaliyet konusu dışındaki işlemleri dolayısıyla bağlı ortaklıklara olan borçların izlendiği hesaptır.

Bölümlenmesi

Ayrıntılı hesap planında belirtildiği gibidir.

İşleyişi:

Borcun doğması ile hesaba alacak, vadesi bir yılın altına düşenler "333-Bağlı Ortaklıklara Borçlar" hesabına aktarılmak suretiyle borç kaydedilir.

434-TEŞKİLAT İÇİ DİĞER BORÇLAR

Bu hesap, herhangi bir ticari sebebe dayanmadan meydana gelmiş bir yıldan uzun vadeli olan teşkilatımız birimlerinin birbirine olan borçlarını kapsar.

Bölümlenmesi

Ayrıntılı hesap planında belirtildiği gibidir.

İşleyişi:

Yukarıda açıklanan nitelikte bir borç çıktığında bu hesaba alacak, vadesi bir yılın altına düşenler "334-TEŞKİLAT İÇİ DİĞER BORÇLAR" hesabına aktarılmak suretiyle borç yazılır.

436-DİĞER ÇEŞİTLİ BORÇLAR

Ticari olmayıp yukarıdaki hesaplardan hiçbirinin kapsamına alınamayan çeşitli borçların izlendiği hesaptır.

Bölümlenmesi

İhtiyaca göre tali hesap açılır.

İşleyişi:

Borcun doğması halinde alacak, bilanço tarihinde vadesi bir yılın altına düşenler 2339-DİĞER ÇEŞİTLİ BORÇLAR" hesabına aktarılarak borç yazılır.

438-KAMUYA OLAN ERTELENMİŞ VEYA TAKSİTLENDİRİLMİŞ BORÇLAR

Kamuya olan vergi ve benzeri borçlardan vadesinde ödenmeyip ertelenmiş veya taksitde bağlanmış olup bir yıldan uzun bir sürede ödenecek olan kısmının izlendiği hesaptır.

Bölümlenmesi

İhtiyaca göre tali hesap açılır.

İşleyişi :

Bir yıldan uzun vadeli kamuya olan ertelenmiş veya taksitlendirilmiş borçlar ve "368-VADESİ GEÇMİŞ ERTELENMİŞ VEYA TAKSİTLENDİRİLMİŞ VERGİ VE DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER" Hesabından vadeleri bir yılı aşan borçlar hesaba alacak; vadesi bir yılın altına düşenler kısa vadeli yabancı kaynaklarda yer alan ilgili hesaplara aktarılmak suretiyle bu hesaba borç kaydedilir.

44-ALINAN AVANSLAR

Satış sözleşmeleri ve diğer nedenlerle alınan ve vadeleri bir yılı aşan avanslar bu bölüm kapsamına girer.

440-ALINAN SİPARİŞ AVANSLARI

Odanın satış sözleşmesine dayanarak mal ve hizmetin tesliminden önce tahsil ettiği bir yılı aşan avansların izlendiği hesaptır.

Bölümlenmesi

Ayrıntılı hesap planında belirtildiği gibidir.

İşleyişi:

Alıcılardan alınan avanslar bu hesaba alacak, vadesi bir yılın altına düşenler "340-ALINAN SİPARİŞ AVANSLARI" hesabına aktarılmak suretiyle bu hesaba borç kaydedilir

449-ALINAN DİĞER AVANSLAR

Yukarıda açıklanan avanslar dışında, Odanın aldığı her türlü uzun vadeli avansların izlendiği hesaptır.

Bölümlenmesi

İhtiyaca göre tali hesap açılır.

İşleyişi:

Alınan avanslar bu hesabın alacağına, vadesi bir yılın altına düşenler "349-ALINAN DİĞER AVANSLAR" hesabına aktarılmak suretiyle bu hesaba borç kaydedilir.

47-BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI

Bilanço tarihinde belirgin olarak ortaya çıkan ancak tutarının ne olacağı kesin olarak bilinmeyen veya tutarı bilinmekle birlikte ne zaman tahakkuk edeceği bilinmeyen uzun vadeli borçlar veya giderler için ayrılan karşılıkların izlendiği hesap grubudur.

Bu grupta yer alan karşılık hesaplan aktif düzenleyici nitelikte değildir.

472-KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI

Belirlenecek esaslar çerçevesinde ayrılacak kıdem tazminatı karşılıkları bu hesap kaleminde gösterilir.

Bölümlenmesi

Ayrıntılı hesap planında belirtildiği gibidir.

İşleyişi:

Hesaplanan kıdem tazminatı karşılık tutarları ilgili gider hesaplarına borç, bu hesaba alacak kaydedilir. İzleyen dönemde ödenmesi beklenen kıdem tazminatı karşılık tutarları bu hesabın borcuna, "37-BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI" grubundaki "372-KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI" hesabına alacak kaydedilir.

479-DİĞER BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI

Uzun vadeli diğer borç ve gider karşılıklarının izlendiği hesaptır.

Bölümlenmesi

İhtiyaca göre bölümlenir.

İşleyişi:

Bu grubun yukarıda belirlenen hesaplar içinde yer almayan ve önemlilik kavramına göre de ayrı ayrı hesaplarda izlenmesi mümkün olmayan borç ve gider karşılıkları doğduğunda bu hesaba alacak, ilgili gider gruplarına borç kaydedilir. İzleyen dönemde ödenmesi beklenen borç ve gider karşılık tutarları bu hesabın borcuna, "379-DİĞER BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI" hesabının alacağına kaydedilir.

48-GELECEK YILLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI

Bilançonun çıkarıldığı dönemi izleyen yıldan daha sonraki bilanço dönemlerine ait peşin tahsil olunan gelirler ile faaliyet dönemine ait olup da gelecek bilanço dönemlerinde ödenecek giderlerden oluşur.

480-GELECEK YILLARA AİT GELİRLER

Gelecek bilanço dönemlerine ait peşin tahsil olunan gelirlerin bir yıldan uzun süreye ait kısımlarının izlendiği hesaptır.

Bölümlenmesi

Ayrıntılı hesap planında belirtildiği gibidir.

İşleyişi:

Peşin tahsil olunan gelirler bu hesabın alacağına kaydedilir. Kısa vadeli nitelik kazanan gelirler bu hesabın borcu mukabili "380-GELECEK AYLARA AİT GELİRLER" hesabına aktarılır.

481-GİDER TAHAKKUKLARI

Gelecek yıllarda ödemesi yapılacak ve belgeye dayalı gider tahakkuklarının izlendiği hesaptır.

Bölümlenmesi

Ayrıntılı hesap planında belirtildiği gibidir.

İşleyişi:

Yapılan tahakkuklar, ilgili gider ve zarar hesapları mukabili bu hesaba alacak, vadesi bir yılın altına düşenler "381-GİDER TAHAKKUKLARI" veya tahakkuka konu ilgili hesaba aktarılarak, bu hesaba borç kaydedilir.

V- ÖZ KAYNAKLAR**57- GEÇMİŞ YILLAR KARLARI**

Bu bölüm öz kaynakların geçmiş dönem karlarından oluşan bölümünü göstermek için açılmış olup tek hesabı içerir.

570-GEÇMİŞ YILLAR KÂRLARI

Geçmiş faaliyet dönemlerinde ortaya çıkan ve kardan ilgili yedek hesaplarına alınmayan tutarların izlendiği hesaptır.

İşleyişi:

Önceki yılın net kârı "590-DÖNEM NET KÂRI" hesabından bu hesabın alacağına aktarılır. Kârın yedeklere aktarılması veya önceki dönem zararlarına mahsup edilmesi halinde hesap borçlanır. Hesabın kalanı zarara mahsup edilmemiş kar bakiyesini gösterir.

58-GEÇMİŞ YILLAR ZARARLARI (-)

Bu bölüm öz kaynaklarda geçmiş yıllar zararları nedeniyle meydana gelen azalmaları göstermek için açılmış olup tek hesabı içermektedir.

580-GEÇMİŞ YILLAR ZARARLARI (-)

Geçmiş faaliyet dönemlerinde ortaya çıkan dönem net zararlarının izlendiği hesaptır.

İşleyişi:

Önceki yılın zararı "591-DÖNEM NET ZARARI" hesabından bu hesaba

aktarılır. Zararın yedeklerle karşılanması veya izleyen dönemlerde net kârdan mahsup edilmesi durumunda hesap alacaklanır.

59-DÖNEM NET KARI (ZARARI)

Bu grup nihai faaliyet sonucunu gösteren iki hesabı kapsar.

590-DÖNEM NET KARI

Faaliyet dönemine ilişkin vergi sonrası net kâr tutarının izlendiği hesaptır.

İşleyişi :

Sonuç hesaplarında yer alan "692-DÖNEM NET KÂRI VEYA ZARARI" hesabından aktarılan tutarlar bu hesaba alacak, söz konusu hesaba borç kaydedilir.

Odanın tüm gelir ve giderleri (vergi ve yasal yükümlülük karşılıkları dahil) bir gelir tablosu hesabı olan "692" no'lu hesapta toplandıktan sonra hesap alacak kalanı verirse; bu kalan, söz konusu hesabın borçlandırılarak kapatılması karşılığında bir bilanço hesabı olarak bu hesaba alacak yazılır. Bu hesaptaki kalan, yeni yılın açılış maddesinde "570-GEÇMİŞ YILLAR KÂRLARI" hesabının alacaklandırılması şeklinde kayıt yapılarak, söz konusu hesapta yeni yıla devredilir.(Dönem net kârının açılış maddesinde "590" no'lu hesapta devredilmesi, hemen arkasından "570" no'lu hesaba aktarılması da mümkündür).

591-DÖNEM NET ZARARI (-)

Odanın faaliyet dönemine ilişkin vergi sonrası net zarar tutarının izlendiği hesaptır.

İşleyişi:

Sonuç hesaplarında yer alan "692-DÖNEM NET KÂRI VEYA ZARARI" hesabından aktarılan tutarlar bu hesaba borç, aynı hesaba alacak kaydedilir.

VI-GELİR TABLOSU HESAPLARI

Faaliyet dönemine ilişkin brüt satışları, satış indirimleri, satışların maliyeti,

faaliyet giderleri, diğer faaliyetlerden olağan gelir ve kârlar, diğer faaliyetlerden olağan gider ve zararlar, finansman giderleri, olağandışı gelir ve kârlar, olağandışı gider ve zararlardan oluşur.

60-BRÜT SATIŞLAR

Esas faaliyetler çerçevesinde satılan mal ya da hizmetler karşılığında alınan ya da tahakkuk ettirilen toplam değerleri kapsar. Satılan mal ve hizmetlerle ilgili sübvansiyonlar, satış tarihindeki vade farkları, ihracatla ilgili dönem içinde ortaya çıkan kur farkları, vergi iadeleri brüt satışlar içinde gösterilir. Brüt satışlara "Katma Değer Vergisi" dahil edilmez.

Bu gruptaki hesaplar ayrıntılı hesap planındaki tali hesaplar esas alınarak çalıştırılır.

600-YURTİÇİ SATIŞLAR

Yurtiçindeki Üye ve Üye dışı kişilere yapılan satışların izlendiği hesaptır.

İşleyişi:

Satış gerçekleştiğinde faturadaki KDV öncesi satış tutarı bu hesaba alacak kaydedilir.

601-YURTDIŞI SATIŞLAR

Yurtdışında satılan mal ve hizmetler karşılığında alınan ya da alınacak olan toplam değerlerin izlendiği hesaptır.

İşleyişi:

Satış gerçekleştiğinde satış bedelinin işlem günündeki kur üzerinden TL karşılıkları bu hesaba alacak kaydedilir.

602-DİĞER GELİRLER

Üyelerden alınan Aidat Gelirleri ile Belge, Tastik, Hizmet, Hisse, Bağış ve yardımlarla diğer Sair gelirlerin kaydedildiği hesaptır.

İşleyişi:

Dönem içindeki faaliyetlerden doğan yukarıdaki nitelikteki gelirlerle, "130-ÜYELERDEN ALACAKLAR" hesabının alacağında yıl sonlarında biriken Aidat miktarlarının, "330-ÜYELERDEN ALACAK TAHAKKUKLARI" hesabına borç, bu hesaba alacak kaydedilir.

603-KREDİ GELİRLERİ

Ortaklara verilen kısa ve uzun vadeli kredilerden elde edilen gelirlerin izlendiği hesaptır.

İşleyişi:

Ortaklara verilen kısa ve uzun vadeli kredilerin faizleri tahakkuk ettirildiğinde, kredi hesaplarına veya gelir tahakkuku hesapların borcuna karşılık bu hesaba alacak yazılır

61-SATIŞ İNDİRİMLERİ (-)

Net satış hasılatına ulaşabilmek, için brüt satışlardan indirilmesi gereken değerleri kapsar.

Satıştan iadeler, satış iskontoları ve diğer indirimler şeklinde bölümlenir.

610-SATIŞTAN İADELER (-)

Satılan malların iade edilen bölümünün fatura tutarlarını kapsar.

İşleyişi:

Daha önce yapılan satışlar ile ilgili olarak ilgili hesaplara borç, Brüt Satışlardan ilgili hesaplara alacak kaydedilmiş bulunan malın fatura, malın kısmen ya da tamamen iade edilmesi durumuna göre, "610-Satıştan iadeler" Hesabının borcuna, buna karşılık ilgili hesaba alacak kaydedilir.

611-SATIŞ İSKONTOLARI (-)

Satışla ilgili faturanın düzenlenip satışın gerçekleşmesinden sonra yapılan

İskontolar bu hesapta yer alır.

İşleyişi :

Uygulanan iskonto, kredili satışlarda ilgili "Üyenin" hesabına alacak kaydedilirken, "611-SATIŞ İSKONTOLARI" hesabına borç kaydedilir.

612-DİĞER İNDİRİMLER (-)

Ziraat Odası tarafından, alıcı hesabına, malın sevki sırasında ödenen giderleri ifade eden ve satılan mallara ait olan sevk giderleri, satılan malların hatalı ve noksan olması ya da taşıma sırasında hasara uğramış olması nedeniyle, yapılması zorunlu indirimler ile satış vergileri, fonlar (KDV hariç) ve benzerleri bu kalemde gösterilir.

İşleyişi:

Satılan mal ya da hizmet bedelinden yapılan indirim, hasılatla ilişkilendirilmeden "612-DİĞER İNDİRİMLER" hesabı'na borç, ilgili hesaplara ise alacak kaydedilir.

62-SATIŞLARIN MALİYETİ (-)

Satılan mal ve hizmetlerin maliyetini kapsar

620-SATILAN MAMULLER MALİYETİ (-)

Üretim faaliyeti olması durumunda satılan mamullerin maliyet tutarı "152-MAMÜLLER" hesabına alacak, bu hesaba ise borç kaydedilir.

621-SATILAN TİCARİ MALLAR MALİYETİ (-)

Herhangi bir değişikliğe tabi olmadan satılmak amacıyla alınan ticari mallar (emtia) ve benzeri kalemlerin maliyetini kapsar.

İşleyişi:

Satılan ticari malların maliyet tutarı "153-TİCARİ MALLAR" hesabına alacak, bu hesaba borç kaydedilir.

622-SATILAN HİZMET MALİYETİ (-)

Üretilen hizmetlerle ilgili olarak yapılan giderlerin kaydedildiği hesaptır.

623-DİĞER SATIŞLARIN MALİYETİ (-)

Yukarıda sayılan gider kapsamı dışında yapılan giderlerin kaydedildiği hesaptır.

624-KREDİ GELİRLERİ MALİYETİ (-)

Üyelere verilen kredilerin sağlanması için ödenen faiz, komisyon v.b. giderlerin "780-FİNANSMAN GİDERLERİ" hesabına yansıtılarak izlendiği hesaptır.

İşleyişi:

Üyelere verilen kredilere kaynaklık eden borçlanmalar için tahakkuk eden finansman giderleri önce "780" no'lu hesaba borç, dönem sonunda da bu hesaba borç ve "781" no'lu hesaba alacak yazılır.

63-FAALİYET GİDERLERİ

Esas faaliyeti ile ilgili bulunan ve üretim maliyetlerine yüklenmeyen araştırma ve geliştirme giderleri; pazarlama, satış ve dağıtım giderleri ve genel yönetim giderlerinden oluşan hesap grubudur. 7.grupta izlenen esas faaliyet dönem giderleri, yansıtma hesapları alacağı ile dönem sonlarında bu grupta yer alan hesaplara devredilir.

630-ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME GİDERLERİ (-)

Üretim maliyetinin düşürülmesi, satışların artırılması ve yeni üretim biçim ve teknolojilerin Odada uygulanması amacıyla yapılan giderlerden aktifleştirilmeyen araştırma ve geliştirme giderleri ile aktifleştirilmiş olanlardan bu döneme isabet eden itfa payları bu hesapta yer alır. Bu fonksiyonla ilgili olan ve 7.grupta izlenen giderler "751-ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME GİDERLERİ YANSITMA" hesabı, alacağı ile bu hesabın borcuna devredilir.

631-PAZARLAMA SATIŞ VE DAĞITIM GİDERLERİ (-)

Mal ve hizmetlerin pazarlama, satış ve dağıtım faaliyetleri ile ilgili olarak yapılan endirekt malzeme, endirekt işçilik, personel giderleri, dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetler, çeşitli giderler, vergi, resim ve harçlar, amortismanlar ve tükenme paylarından oluşur. Pazarlama fonksiyonu ile ilgili giderler 7.grupta izlenir ve dönem sonlarında "761-PAZARLAMA SATIŞ VE DAĞITIM GİDERLERİ YANSITMA" hesabı, alacağı ile bu hesaba devredilir.

632-GENEL YÖNETİM GİDERLERİ (-)

Genel yönetim fonksiyonu ile ilgili olarak yapılan ve üretimle ya da satılan mal maliyeti ile doğrudan ilişkisi kurulamayan giderlerden oluşur. Genel yönetim fonksiyonu ile ilgili giderler 7.grupta izlenir ve dönem sonlarında, "771-GENEL ÜRETİM GİDERLERİ YANSITMA" hesabı alacağı ile bu hesaba devredilir.

64-DİĞER FAALİYETLERDEN OLAĞAN GELİR VE KARLAR

Esas faaliyet dışında iştiraklerden ve bağlı ortaklıklardan elde edilen temettü geliri ile faiz ve diğer temettü gelirleri, temerrüt faizleri, kambiyo kârları, kira gelirleri, menkul kıymet satış kârları gibi diğer faaliyetlerden elde edilen olağan gelir ve kârlardan oluşur.

640-İŞTİRAKLERDEN TEMETTÜ GELİRLERİ

İştiraklerden elde edilen temettü gelirlerinin izlendiği hesaptır. Hisse senedi ve tahvil gibi menkul kıymet satışından doğan kârlar ya da zararlar bu hesaba alınmaz.

641-BAĞLI ORTAKLIKLARDAN TEMETTÜ GELİRLERİ

Bağlı ortaklıklardan elde edilen temettü gelirlerinin izlendiği hesaptır.

642-FAİZ GELİRLERİ

Her türlü kısa ve uzun vadeli mali yatırımlardan sağlanan faiz gelirlerinin izlendiği hesaptır.

643-KOMİSYON GELİRLERİ

Tahakkuk eden komisyon gelirleri bu hesapta izlenir.

644-KONUSU KALMAYAN KARŞILIKLAR

Aktifle ilgili olarak ayrılan karşılıklardan iptal edilen tutarlar bu hesapta izlenir.

645-MENKUL KIYMET SATIŞ KARLARI

Menkul kıymet satış karlarının izlendiği hesaptır.

İşleyişi

Menkul kıymetler satıldığında satış değeri ile maliyet değeri arasındaki olumlu fark bu hesaba alacak yazılır.

649-FAALİYETLE İLGİLİ DİĞER OLAĞAN GELİR VE KÂRLAR

Yukarıdaki hesaplar kapsamına girmeyen diğer olağan faaliyetlerden sağlanan gelir ve kârların izlendiği hesaptır.

65-DİĞER FAALİYETLERDEN OLAĞAN GİDER VE ZARARLAR (-)

Esas faaliyetler dışında kalan olağan faaliyetlerle ilgili gider ve zararları içerir.

653-KOMİSYON GİDERLERİ (-)

Teşkilatın diğer olağan faaliyetleriyle ilgili olarak acente, temsilci ve benzeri işletmelere ödediği komisyon giderlerinin izlendiği hesaptır.

654-KARŞILIK GİDERLERİ (-)

Aktifle ilgili olarak ayrılan karşılık giderlerinin izlendiği hesaptır.

659-DİĞER OLAĞAN GİDER VE ZARARLAR (-)

Yukarıdaki hesaplar kapsamına girmeyen diğer olağan faaliyetlerle ilgili gider ve zararların izlendiği hesaptır.

66-FİNANSMAN GİDERLERİ (-)

Teşkilatın borçlandığı tutarlarla ilgili olarak katlanılan ve varlıkların maliyetine eklenmemiş bulunan veya "624-KREDİ GELİRLERİ MALİYETİ" hesabına alınmamış olan faiz, kur farkları, kredi komisyonları ve benzeri diğer giderleri kapsar.

660-KISA VADELİ BORÇLANMA GİDERLERİ (-)

Bir yıla kadar vadeli olan borçlanmalarla ilgili olarak yüklenilen faiz ve benzeri diğer giderlerin izlendiği hesaptır.

7.grupta izlenen finansman giderleri "781-FİNANSMAN GİDERLERİ YANSITMA" hesabının alacağı ile bu hesabın borcuna aktarılır

Banka'dan Üye ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla alınan krediler için tahakkuk eden faizler "781" no'lu hesaptan; bu hesap yerine, "624-KREDİ GELİRLERİ MALİYETİ" hesabına aktarılırlar.

661-UZUN VADELİ BORÇLANMA GİDERLERİ (-)

Bir yılı aşan vadeli borçlanmalarla ilgili faiz ve benzeri giderlerin izlendiği hesaptır.

Banka'dan Üye ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla alınan uzun vadeli krediler için tahakkuk eden faizler "781" no'lu hesaptan; bu hesap yerine, "624-KREDİ GELİRLERİ MALİYETİ" hesabına aktarılırlar.

67-OLAĞANDISI GELİR VE KÂRLAR

Olağan faaliyetlerden bağımsız olan ve bu nedenle arızı nitelik taşıyan duran varlıkların satışlarından elde edilen kârlar ile olağandışı olay ve gelişmeler nedeniyle ortaya çıkan gelir ve kârların yer aldığı hesap grubudur.

671-ÖNCEKİ DÖNEM GELİR VE KÂRLAR

Cari dönemden önceki dönemlere ait olan ve bu dönemlerin mali tablolarına hata ya da unutulma nedenleriyle yansıtılamayan tutarların gösterildiği hesap kalemidir.

679-DİĞER OLAĞANDIŞI GELİR VE KÂRLAR

Yukarıdaki hesap kalemleri dışında kalan ve arızı bir karakter taşıyan duran varlık satışlarından doğan kârlar gibi gelir ve kârların yer aldığı hesap kalemidir.

68-OLAĞANDIŞI GİDER VE ZARARLAR

Kurumun olağan faaliyetlerinden bağımsız olan ve bu nedenle sık sık ve düzenli olarak ortaya çıkması beklenmeyen işlem ve olaylardan kaynaklanan gider ve zararların yer aldığı hesap grubudur.

680-ÇALIŞMAYAN KISIM GİDER VE ZARARLARI (-)

Üretimle ilgili giderlerden çalışılmayan döneme ve çalışmayan kısımlara ait giderleri içerir.

681-ÖNCEKİ DÖNEM GİDER VE ZARARLARI (-)

Cari dönemden önceki döneme ait olan ve bu dönemlerin mali tablolarına hata ya da unutulma nedeni ile yansıtılmayan veya sonradan ortaya çıkan tutarların gösterildiğı he-saptır

689-DİĞER OLAĞANDIŞI GİDER VE ZARARLAR

Yukarıda tanımlanan hesaplar kapsamı dışında kalan diğere olağandışı gider ve zararlardan oluşur.

69-DÖNEM NET KAR VEYA ZARARI

Bu gruptu dönem sonunda kullanılan ve dönem sonunun hesaplanmasında yararlanılan hesaplar yer alır.

690-DÖNEM KÂRI VEYA ZARARI

Dönem sonlarında, sonuç hesaplarında yer alan gelir ve gider hesaplarının aktarıldığı hesaptır. Gelir hesapları bu hesabın alacağına, gider hesapları borcuna kaydedilir. Hesabın kalanı vergiden önceki dönem kârı veya zararını gösterir.

691-DÖNEM KÂRI VERGİ VE DİĞER YASAL YÜKÜMLÜLÜK KARŞILIKLARI (-)

Dönem kârı üzerinden, ilgili mevzuat hükümlerine göre hesaplanan vergi ve yasal yükümlülükler bu hesabın borcuna, "370-DÖNEM KÂRI VERGİ VE DİĞER YASAL YÜKÜMLÜLÜK KARŞILIKLARI" hesabının alacağına kaydedilir. Bu hesap "690-DÖNEM KÂRI VEYA ZARARI" hesabı ile birlikte kapatılarak "692-DÖNEM NET KÂRI" hesabına devredilerek kapatılır.

692-DÖNEM NET KARI VEYA ZARARI

"690-Dönem Kâr veya Zararı" Hesabı ile "691-Dönem Kârı Vergi ve Diğer Yasal Yükümlülük Karşılıkları" hesaplarının karşılıklı olarak kapatılması sonucu bulunan fark bu hesaba kaydedilir. Vergiden sonraki net Dönem Kârı Hesabın alacağına, net Dönem Zararı ise borcuna kaydedilir. Bu hesap, dönem sonlarında "590-DÖNEM NET KÂRI" veya "591-DÖNEM NET ZARARI" hesabına devredilerek kapatılır

VII-MALİYET HESAPLARI

Maliyet hesapları, mal ve hizmetlerin planlanan biçim ve niteliğe getirilmesi için yapılan giderlerin toplandığı ve maliyet unsurlarına dönüştürülerek izlendiği hesaplardır.

Teşkilat birimlerinde, 1 no'lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği'nde önerilen seçeneklerden 7/A seçeneği uygulanır.

7/A SEÇENEĞİNDE MALİYET HESAPLARI

Bu uygulamada, maliyet hesap grupları aşağıdaki gibi bölümlenmiştir.

71-DİREKT İLK MADDE VE MALZEME GİDERLERİ

Bu grupta yer alan hesaplar, üretilen mamulün bünyesine ana madde olarak katılan ve hangi mamulden ne kadar tüketildiği, ekonomik bakımdan ayrı olarak izlenebilen ilk madde ve malzemelerle ilgili gider, yansıtma ve fark hesaplarını kapsar.

710-DİREKT İLK MADDE VE MALZEME GİDERLERİ :

Bu giderler, esas üretim gider yerleri ile ilgili olup, mamulün bünyesine giren, mamulün temel ögesini oluşturan ve mamulün bünyesine doğrudan yüklenebilen maddelerin kullanımı fiili tutarlarla bu hesapta izlenir. Üretimde kullanılmayan ve satılan ilk madde ve malzemenin maliyeti bu hesapta izlenmez.

İşleyişi :

Dönem içinde üretimde kullanılmak üzere ana ve yardımcı üretim yerlerinde ambardan çekilen direkt maddeler bu hesabın borcuna, "150-İLK MADDE VE MALZEME" hesabı'nın alacağına kaydedilir. Eş zamanlı kayıt sistemi uygulayan işletmelerde giderlerin tahakkuk kaydının yapılmasını sağlamak üzere düzenlenen fişte, gider çeşidi ile gider yeri kodunun yazılması esastır.

Hesapla ilgili yapılan düzeltmeler hesabın alacağına kaydedilir. Dönem sonlarında bu hesap, "711-DİREKT İLK MADDE VE MALZEME YANSITMA" hesabı ile karşılaştırılarak kapatılır.

711-DİREKT İLK MADDE VE MALZEME YANSITMA HESABI :

Fiili maliyet yönteminin uygulandığı durumlarda "710-DİREKT İLK MADDE VE MALZEME GİDERLERİ" hesabının borcuna gider çeşidi olarak kaydedilen giderleri ile , önceden saptanmış maliyet yöntemlerinin uygulandığı durumlarda, önceden hesaplanmış giderler, maliyet unsuru olarak bu hesabın alacağı karşılığında "151- YARI MAMÜLLER ÜRETİM" hesabına borç kaydedilir.Dönem sonlarında "710- DİREKT İLK MADDE VE MALZEME GİDERLERİ" hesabı ile karşılaştırılarak kapatılır.

72-DİREKT İŞÇİLİK GİDERLERİ

Bu grup bir mal veya hizmetin üretim maliyetine doğrudan verilebilen işçilik giderleri ile ilgili gider, yansıtma ve fark hesaplarından oluşur.

720- DİREKT İŞÇİLİK GİDERLERİ HESABI

Bu giderler esas üretim gider yerleri ile ilgili olup, belli bir mamul veya

hizmetin üretim maliyetine doğrudan doğruya yüklenebilen işçilik giderlerini kapsar. Bu giderler hangi mamul veya mamul giderleri için harcandığı izlenebilen ve herhangi bir dağıtım anahtarına gerek duymadan, işçi başına düşen çalışma süresi ölçülebilen işçilik giderlerinden oluşur.

721- DİREKT İŞÇİLİK GİDERLERİ YANSITMA HESABI

Fiil maliyet yönteminin uygulandığı durumlarda “720- DİREKT İŞÇİLİK GİDERLERİ” hesabının borcuna gider çeşidi olarak kaydedilen giderler ile önceden saptanmış maliyet yöntemlerinin uygulandığı durumlarda önceden saptanmış direkt işçilik giderleri, maliyet unsuru olarak bu hesabın alacağı karşılığında “151-YARI MAMÜLLER ÜRETİM” hesabına borç kaydedilir.

Fiili maliyet yönteminin uygulandığı yerlerde üretim yapılmayan işçilikler olağan durumlarda bu hesabın alacağı karşılığı “680-ÇALIŞMAYAN KISIM GİDERLERİ” hesabının borcuna aktarılır.

73- GENEL ÜRETİM GİDERLERİ

Bu grup işyerinin üretimi ve bu üretime bağlı hizmetler için yapılan direk ilk madde ve malzeme ve direk işçilik dışında kalan giderlerle ilgili gider, yansıtma ve fark hesaplarından oluşur.

730-GENEL ÜRETİM GİDERLERİ

İşyerinin üretimi ve bu üretime bağlı hizmetler için yapılan direkt işçilik ve direkt ilk madde ve malzeme dışında kalan giderlerin izlendiği hesaptır.

Bu giderlerin;

-Üretim ve hizmet maliyeti ile ilgili bir gider niteliğini taşıması,

-Çeşit ve değer yönü ile doğrudan doğruya değil ancak dağıtım yoluyla üretim ve hizmet maliyetlerine yansıtılabilir nitelikte olması gerekir.

Tahakkuk eden giderler bu hesabın borcuna kaydedilir. Dönem sonlarında “731-GENEL ÜRETİM GİDERLERİ YANSITMA” hesabı ile karşılaştırılarak kapatılır.

731-GENEL ÜRETİM GİDERLERİ YANSITMA HESABI

Önceden saptanmış maliyet yöntemlerinin uygulandığı durumlarda önceden saptanmış genel üretim giderleri,

Fiili maliyet yönteminin uygulandığı durumlarda, “730-GENEL ÜRETİM GİDERLERİ” hesabının borcuna kaydedilen giderlerin, bu hesabın alacağı karşılığı “151- YARI MAMÜLLER ÜRETİM“ hesabı ile diğer aktif, gider ve zarar hesaplarına borç kaydedilir.

74- HİZMET ÜRETİM MALİYETİ

Bu grup hizmet işyerlerinin üretim maliyetlerinin izlenmesinde kullanılır.

740-HİZMET ÜRETİM MALİYETİ

Bu hesap hizmet işyerlerinde üretilen hizmetler için yapılan giderlerin izlenmesinde kullanılır.

741-HİZMET ÜRETİM MALİYET YANSITMA HESABI

Hizmet maliyetini oluşturan giderlerden dönemler itibariyle “622-SATILAN HİZMET MALİYETİ” hesabına aktararak tutarların yansıtılmasında kullanılır.

75-ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME GİDERLERİ

Bu grup araştırma ve geliştirme faaliyetleri ilgili gider, yansıtma ve fark hesaplarından oluşur.

750-ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME GİDERLERİ :

Üretime devam olunan mamullerin maliyetlerini düşürmek, satışlarını artırmak, bulunan yeni üretim çeşitlerinin işyerinde kullanılmakta olan yöntem ve işlemlerini geliştirmek yada yeni yöntem ve işlemler bulmak, üretimde kullanılan teçhizatın yenilerinin ve mevcutlarının geliştirilmesine ilişkin araştırmalar yapmak, satış ve pazarlama faaliyetlerini geliştirmek ve diğer bir deyişle ticari alana uygulanması için yapılan giderlerin kaydedildiği hesaptır.

Aktifleştirilemeyen araştırma ve geliştirme giderleri ile aktifleştirilmiş olanlardan bu dönemi isabet eden itfa payları bu hesabın borcuna kaydedilir. Dönem sonlarında bu hesap, “751-ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME GİDERLERİ YANSITMA” hesabı ile karşılaştırılarak kapatılır.

751-ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME GİDERLERİ YANSITMA HESABI

Önceden saptanmış maliyet yöntemlerinin uygulandığı durumlarda, önceden araştırma ve geliştirme giderleri fiili maliyet yöntemlerinin uygulandığı durumlarda “750-ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME GİDERLERİ” hesabının borcuna kaydedilen tutarlar bu hesabın alacağı karşılığı, sonuç hesaplarında “630- ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME GİDERLERİ” veya ilgili aktif hesaplara borç kaydedilir. Bu hesap, dönem sonlarında “750-ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME GİDERLERİ” hesabı ile kapatılır.

76-PAZARLAMA SATIŞ VE DAĞITIM GİDERLERİ

Bu grup, pazarlama, satış ve dağıtım faaliyetleri ile ilgili gider, yansıtma ve fark hesaplarından oluşur.

760- PAZARLAMA SATIŞ VE DAĞITIM GİDERLERİ

Mamulün stoklara verildiği ve hizmetin tamamlandığı andan itibaren bu mal ve hizmetlerin alıcılara teslimine kadar yapılan giderler bu hesaba borç kaydedilir. Dönem sonlarında bu hesap, “761-PAZARLAMA SATIŞ VE DAĞITIM GİDERLERİ YANSITMA” hesabı ile karşılaştırılarak kapatılır.

761-PAZARLAMA SATIŞ VE DAĞITIM GİDERLERİ YANSITMA HESABI

Önceden saptanmış maliyet yöntemlerinin uygulandığı durumlarda, önceden saptanmış pazarlama, satış ve dağıtım giderleri ile fiili maliyet yönteminin uygulandığı durumlarda “760-PAZARLAMA SATIŞ VE DAĞITIM GİDERLERİ” hesabının borcuna kaydedilen giderler bu hesabın alacağı karşılığı “631-PAZARLAMA SATIŞ VE DAĞITIM GİDERLERİ” hesabına devredilir.

Dönem sonlarında bu hesap, “760-PAZARLAMA SATIŞ VE DAĞITIM GİDERLERİ” hesabı ile karşılaştırılarak kapatılır.

77-GENEL YÖNETİM GİDERLERİ

Bu grup yönetim fonksiyonu ile ilgili gider, yansıtma ve fark hesaplarından oluşur.

770-GENEL YÖNETİM GİDERLERİ

Bir işyerinin yönetim fonksiyonları, işletme politikasının tayini, organizasyon ve kadro kuruluşu, büro hizmetleri, kamu ilişkileri, güvenlik, hukuk işleri, personel işleri, kredi ve tahsilatı da kapsayan muhasebe ve mali işler servisinin giderleri bu hesaba borç kaydedilir. Dönem sonlarında bu hesap, “771-GENEL YÖNETİM GİDERLERİ YANSITMA” hesabı ile karşılaştırılarak kapatılır.

771-GENEL YÖNETİM GİDERLERİ YANSITMA HESABI :

Önceden saptanmış maliyet yöntemlerinin uygulandığı durumlarda, önceden saptanmış Genele yönetim giderleri ile fiili maliyet yönteminin uygulandığı durumlarda “770-GENEL YÖNETİM GİDERLERİ” hesabının borcuna kaydedilen giderleri, bu hesabın alacağı karşılığı “632-GENEL YÖNETİM GİDERLERİ” hesabına borç kaydedilir. Bu hesap dönem sonlarında “770-GENEL YÖNETİM GİDERLERİ” hesabı ile karşılaştırılarak kapatılır.

78-FİNANSMAN GİDERLERİ

Bu grupta işyerinin borçlandığı tutarlarla ilgili olarak katlanılan ve varlıkların maliyetine eklenmemiş bulunan faiz ve benzeri giderlerle, yansıtma ve fark hesaplan yer alır.

780-FİNANSMAN GİDERLERİ HESABI:

Oda faaliyetlerinin aksatmadan yürütülebilmesi amacıyla borçlanılan tutarlarla ilgili faiz, kur farkları, komisyon ve benzeri giderler bu hesaba borç kaydedilir.

781-FİNANSMAN GİDERLERİ YANSITMA HESABI:

Önceden saptanmış maliyet yöntemlerinin uygulandığı durumlarda, önceden saptanmış finansman giderleri ile fiili maliyet yöntemlerinin uygulandığı durumlarda "780-FİNANSMAN GİDERLERİ" hesabının borcuna kaydedilen giderler bu hesabın alacağı karşılığında sonuç hesaplarındaki "66-FİNANSMAN GİDERLERİ" grubunun ilgili hesabına borç kaydedilir.

Odalarca Banka'dan alınan krediler ile ilgili faiz giderleri ise bu hesabın alacağına karşılık "624-KREDİ GELİRLERİ MALİYETİ" hesabına borç kaydedilirler.

Dönem sonlarında bu hesap bakiyesi ile "780" no'lu hesap bakiyesi bu hesaba borç" ve "780" no'lu hesaba alacak kaydedilerek kapatılır.

0-9 GİDER ÇEŞİTLERİ

Gider çeşitleri hesapları, mal ve hizmet üretiminde katlanılması gereken maliyetlerin bünyesindeki harcama çeşitlerini ifade eder.

Bu hesaplar, kuruluşların bünyelerine uygun biçimde detaylandırılır. Gider çeşitleri hesaplarının sabit, değişken ve yarı değişken olarak gruplandırılması mümkündür.

Gruplar içindeki gider çeşitlerinin sabit, değişken ve yarı değişken biçimde ayırımı kurumların kendi ihtiyaç ve inisiyatiflerine bırakılmıştır.

Gider Çeşitleri hesaplarının kodlanmasında aşağıda belirtilen sınıflama esas alınmıştır.

Gider hesapları grupları :

0-İlk madde ve malzeme

1-İşçi ücret ve giderleri

2-Memur ücret ve giderleri

3-Dışardan sağlanan fayda ve hizmetler

4-Çeşitli giderler

5-Vergi, resim ve harçlar

6-Amortismanlar ve tükenme payları

7-Finansman giderleri

0-İlk Madde ve Malzeme Giderleri

Mal ve hizmetlerin üretilmesini, işyeri faaliyetlerinin devamlılığını sağlamak amacıyla tüketilen her türlü direkt ilk madde ve malzeme, endirekt malzeme ve üretimle ilgili dışarıya yaptırılan işleri kapsar.

1-İşçi Ücret ve Giderleri

İşyeri faaliyetlerini yürütmek, üretim ve hizmetleri gerçekleştirmek amacıyla çalıştırılan işçiler için tahakkuk ettirilen (Esas işçilik, fazla mesai, üretim primleri, ikramiyeler, yıllık izin ücretleri, S.S.K. işveren primi, gece primi, hafta tatili ve genel tatil ücretleri, her türlü sosyal yardımlar ve işçilere ait diğer giderler gibi) her türlü tutarları kapsar.

2-Memur Ücret ve Giderleri

İşyeri faaliyetlerini yürütmek, üretim ve hizmetleri gerçekleştirmek amacıyla çalıştırılan aylıklı yönetici, memur, büro personeli vb. için tahakkuk ettirilen her türlü tutarları kapsar.

3-Dışardan Sağlanan Fayda ve Hizmetler

İşyeri faaliyetlerini yürütmek, üretim pazarlama ve diğer hizmetleri gerçekleştirmek amacıyla dışardan sağlanan fayda ve hizmetler (elektrik, su, gaz, bakım ve onarım, haberleşme, nakliye ile diğer fayda ve hizmetler) için yapılan giderleri kapsar.

4-Çeşitli Giderler

Yukarıda belirtilen giderler dışında, işyeri faaliyetlerini sürdürmek için yapılması gerekli olan giderleri kapsar. Sigorta giderleri, kira giderleri, yolluk giderleri, dava icra ve noter giderleri, iştirak payı ve aidat giderleri, çeşitli giderler gibi giderler bu grupta yer alır.

5-Vergi, Resim ve Harçlar

Mevzuat gereğince tahakkuk ettirilen gider niteliğindeki vergi, resim ve harçları kapsar.

6-Amortismanlar ve Tükenme Payları

Maddi ve maddi olmayan duran varlıklar ile, özel tükenmeye tabi varlıklar için ayrılan amortisman gideri ile tükenme paylarını kapsar.

7-Finansman Giderleri

İşyerinin gerek yatırım gerekse işletme sermayesi ihtiyacını karşılamak üzere yaptığı kısa veya uzun vadeli borçlanmaların faiz, komisyon ve kur farklarını kapsar.

Gider Çeşitleri Hesaplarının İşleyişi :

Eş zamanlı kayıt yöntemini uygulayan işyerlerinde, gider tahakkuk ettikçe ilgili fonksiyonel gider hesaplarına kaydedilirken, aynı anda yardımcı defterlerdeki söz konusu çeşit hesaplarına da kaydedilir. Gider çeşitlerinin izlendiği yardımcı defter kayıtlarının gider yerlerini de gösterecek biçimde tutulması esastır.

10-99 GİDER YERLERİ

Gider yeri, üretim ve hizmetlerin yapıldığı ve maliyetlerinin oluştuğu, kurumun bir birimini ya da birim içindeki bir yeri ifade eder.

Giderlerin planlanması, kontrol edilmesi ve bu giderlerin dengeli bir biçimde toplanıp dağıtılmasını sağlar.

Gider yerlerinin saptanmasında genellikle kuruluşların organizasyon şeması esas alınır.

Gider yerleri aşağıdaki gibi bölümlenir.

- Esas üretim gider yerleri
- Yardımcı üretim gider yerleri

- Yardımcı hizmet gider yerleri
- Yatırım gider yerleri
- Üretim yerleri yönetimi gider yerleri
- Araştırma ve geliştirme gider yerleri
- Pazarlama, satış ve dağıtım gider yerleri
- Genel yönetim gider yerleri

Gider yerlerinin bölümlenmesinde yukarıda verilen gider yerleri gruplanması esas olmakla beraber, kuruluşların işletme faaliyet alanı ile faaliyetin teknolojik akımına uygun olarak açılacak gider yerleri, bu verilen ana grup başlıkları altında yer alabilir.

IX-NAZIM HESAPLAR

Bu bölümde yer alan hesaplar; ne varlıklarda ne kaynaklarda ne de gelir veya giderlerde bir artış veya azalış meydana getirmeyen, sadece muhasebe kayıtlarında izlenilmek istenen bazı bilgilerin çift taraflı kayıt nizamı içinde muhasebeleştirilmesini sağlamak amacıyla kullanılacaktır.

İşleyişi:

9 numaralı gruptaki hesapların tümü kendi arasında borçlanıp alacaklanacaktır. Diğer bir ifade ile bu grupta bir hesap hiçbir zaman bu grubun dışında bir hesapla karşılaştırılarak muhasebeleştirilmeyecektir. Bu gruptaki hesapların bakiyeleri bilançoda diğer hesaplardan ayrı olarak gösterilir.

90-TEMİNAT MEKTUPLARI

Bu hesap grubu, özellikle bir işin yapılmasının taahhüt edilmesi karşılığı bir akdin karşılığı olarak alınan teminat mektuplarının takibi için kullanılır.

900-TEMİNAT MEKTUBUNDAN ALACAKLAR

Bu hesap teminat mektubu alındığında alınan senedin tutarı üzerinden borçlandırılır. Teminat senedi geri verildiğinde alacaklandırılarak kapatılır.

901-TEMİNAT MEKTUBUNDAN BORÇLAR

Bu hesap 900 numaralı hesapla birlikte onun karşıtı olarak çalışır. Yani 900 hesap borlandığında bu hesap teminat verenlerin ismini gösterecek şekilde alacaklandırılır. Aynı şekilde 900 hesabın alacaklandırılması gereken durumlarda borçlandırılarak kapatılır.

91-SENETLER

Bu hesap grubu teşkilatımızdaki senet hareketlerini takip etmek için kullanılır.

İşleyişi:

Aşağıda her ana hesabın çalışması açıklanmıştır.

910-ÜYELERDEN ALINAN BORÇ SENETLERİ

Bu hesap Üyelerden kredi işlemleri gibi nedenlerle alınan borç senetleri nedeniyle borçlanırken "911-ÜYELERDEN ALINAN BORÇ SENETLERİ SAHİPLERİ" hesabı alacaklanır. Hesap, Üyelerden alınan "Borç Senetlerini" vadeleri ve tutarları itibariyle izler. Senedin denmesi ile "911" No'lu hesabın borcuna karşılık alacaklanarak tasfiye olur.

911-ÜYELERDEN ALINAN BORÇ SENETLERİ SAHİPLERİ

910 numaralı hesapta sözü edildiği gibi üyelerden alınan senet bedellerinin tahsilini müteakip Üyelere iadesi ile hesap borçlandırılır.

94-DİĞER MENKULLER

940-KONSİNYE EMTİA

Odaya satılmak üzere bırakılan emtia bedeli bu hesaba borç yazılır.

941-KONSİNYE EMTİA SAHİPLERİ

Odaya satılmak üzere bırakılan emtianın sahipleri itibariyle izlendiği alacaklı hesaptır.

98-İZ DEĞERLİ NAZIM HESAPLAR

İz değerli nazım hesaplar, kıymetli belge ve eşyaları adetleri üzerinden izlemek amacı ile kullanılır. Bu hesaplarda tutar önemli değildir.

980-TAPULAR

Borçtan çalışan bu hesapta Kuruluşa ait tapular izlenir. Hesaba cüzdana alınan tapu adedi yazılır.

981-TAPULAR ALACAKLI HESABI

Bu hesap 980 numaralı hesabın karşıtı olarak çalışır.

982-KASA ANAHTARI

Bu hesap, kasa anahtarlarının sorumlulara verilmesi halinde kime kaç anahtarın verildiğini izlemek için kullanılır. Verilen anahtarlar adet üzerinden hesaba borç yazılır, geri alındığında hesap adet üzerinden alacaklandırılır.

983-KASA ANAHTARLARI ALACAKLI HESABI

Bu hesap 982 numaralı hesabın karşıtı olarak çalışır.

984-ÇEKLER

Çekler hesabı, kullanılmak üzere yetkililere teslim edilen çek karnelerini izler. Çek karnesi yetkiliye verildiğinde hesap borçlanır. Çekler kullanılıp koçan geri alındığında hesap alacaklanır.

Kullanılmak üzere bankalardan alınan çek koçanları kıymetli evrak defterine de kaydedilerek mevcutları ile kullanılmış olanların takipleri sağlanır.

985-ÇEK KARNESİ ALACAKLI HESABI

Bu hesap "984" no'lu hesabın karşıtı olarak çalışır.

**986-TAHSİL,TEDİYE, FATURA VE FATURA YERİNE GEÇEN
VESİKALAR**

Bu hesap, Odada kullanılmak üzere yetkililere teslim edilen Kasa Makbuzu Tahsil-Tediye fişlerinin koçan sayısı itibariyle ve anlaşmalı matbaalarda bastırılan veya notere onaylattırılan fatura ve fatura benzeri gider pusulası, müstahsil makbuzu gibi kıymetli matbuaların takipleri için kullanılır. Bu matbualar yetkililere teslim edildiğinde hesap borçlandırılır. Koçan kullanılmaya başlandığında alacaklandırılır.

Kıymetli matbuaların sıra numarası itibariyle kayıt ve kullanım takipleri kıymetli evrak defterinden yapılır.

**987-TAHSİL,TEDİYE, FATURA VE FATURA YER.
GEÇ.VES.ALACAKLI HESABI**

Bu hesapta 986 numaralı hesabın karşıtı olarak çalışır.

988-DİĞER İZ DEĞERLİ KIYMETLER

Yukarıda sayılanların dışında kalan iz bedelli kıymetler bu hesaba borç yazılarak izlenir.

989-DİĞER İZ DEĞERLİ KIYMET ALACAKLI HESABI

Bu hesap 988 numaralı hesabın karşıtı olarak çalışır.

KISIM III

MİZAN – BİLANÇO – AYRINTILI GELİR TABLOSU VE MUHASEBE FİŞİ ÖRNEKLERİ

ÖRNEK: 1

KASA TAHSİL FİŞİ

Fiş no : ...
Yevmiye No : ...
Açıklama : nolu kasa makbuzla. Tahsilatı

Sayfa No : ...
Fiş Tarihi : ././....

Hesap Kodu	Hesap Adı	Açıklamalar	Borç Tutarı	Alacak Tutarı
100	KASA HESABI		600,00	
100.00	Ana Kasa	Belge geliri	600,00	
	TEŞKİLAT İÇİ DİĞER			
334	BORÇLAR			300,00
334.10	Ziraat Odaları hisseleri 2007			300,00
602	DİĞER GELİRLER	Belge geliri		300,00
602.10	Çiftçilik Belgesi Gelirleri			300,00
			Toplam	
			Bakiye	
			600,00	600,00
			0,00	0,00

DÜZENLEYEN

GENEL SEKRETER

VEZNEDAR

ÖRNEK: 2

KASA TEDİYE FİŞİ

Fiş no : ...
Yevmiye No : ...
Açıklama : Telefon faturası için ödenen

Sayfa No :
Fiş Tarihi : ././....

Hesap Kodu	Hesap Adı	Açıklamalar	Borç Tutarı	Alacak Tutarı
770	GENEL YÖNETİM GİDERLERİ		100,00	
770.30.0006	Dış sağlan.Fayda ve Hiz	PTT Gideri ödenen	100,00	
100	KASA HESABI			100,00
100.00	Ana Kasa	Telefon faturası için ödenen		100,00

Toplam Bakiye	100,00	100,00
	0,00	0,00

DÜZENLEYEN

GENEL SEKRETER

VEZNEDAR

ÖRNEK: 3**MAHSUP FİŞİ**

Fiş no : ...
Yevmiye No : ...
Açıklama : Repodan yapılan aktarma işlemleri

Sayfa No : ...
Fiş Tarihi : ././....

Hesap Kodu	Hesap Adı	Açıklamalar	Borç Tutarı	Alacak Tutarı
102	BANKALAR		1.000,00	
102.00.0002	Zir.Bankası.Vadeli Hs.	Repodan yapılan aktarma işlemleri	1.000,00	
112	KAMU			1.000,00
	KES.TAHVİ.SEN.VE BON.			
112.10	Repo Karşı.menkul Kıymet.	Repodan yapılan aktarma işlemleri		1.000,00
			Toplam	
			Bakiye	
			1.000,00	1.000,00
			0,00	0,00

DÜZENLEYEN

GENEL SEKRETER

VEZNEDAR

ÖRNEK:7

KASA SAYIM DEFTERİ

.....ZİRAAT ODASI KASA SAYIM DEFTERİ
...../...../2007 AKŞAMI KASADAKİ PARALARIN SAYIMI

PARANIN CİNSİ YTL	Servis Kasası		Müşterek Kasa		Genel Toplam		NOT
	Adet	YTL	Adet	YTL	Adet	YTL	
100,00							
50,00							
20,00							
10,00							
5,00							
1,00							
0,50							
0,25							
0,10							
Kümülatif para toplamı							Kasa Defterine nazaran
Pul							B
Diğer Madeni Paralar							A
Genel Toplam							K

...../...../2007 akşamı kasada mevcut paralar huzurumuzda sayılarak cinsleri yukarıda gösterilmiş olup, toplamı kayda nazaran (..... YTL..... YKR) noksan / fazla / Uygun çıkmıştır.

Kontrol

Müşterek Sorumlular

İmza

imza

imza

ÖRNEK:8

KIYMETLİ EVRAK DEFTERİ

Matbuanın cinsi: Tahsil Fişi

ALINAN MATBUANIN				KULLANILMAK ÜZERE ÇIKARILAN MATBUANIN				İZAHAT
Miktar			Numaraları *	Kullanılmaya Başlanıldığı Tarih	Miktar		Numaraları *	
Cilt Adedi	Yaprak Adedi	Toplam Yaprak Adedi			Cilt Adedi	Yaprak Adedi		

* Bu sütuna numara taşıyan fiş ve çek karnesi gibi kıymetli evrakın numaraları kaydolunacaktır.

Not: Tahsil Fişi, Tediye, Çek, Kasa Makbuzu, Gider pusulası vb. her kıymetli evrak için ayrı ayrı föy tutlacaktır.

ÖRNEK:9

KEBİR MİZANI

.....ZİRAAT ODASIDÖNEMİ KEBİR MİZANI

HESAPLAR	TUTAR		KALAN	
	BORÇ	ALACA K	BORÇ	ALACA K
100 KASA				
101 ALINAN ÇEKLER				
102 BANKALAR				
103 VERİLEN ÇEKLER VE ÖDEME EMİRLERİ (-)				
108 DİĞER HAZIR DEĞERLER				
110 HİSSE SENETLERİ				
111 ÖZEL KESİM TAHVİL, SENET VE BONOLARI				
112 KAMU KESİMİ TAHVİL, SENET VE BONOLARI				
118 DİĞER MENKUL KIYMETLER				
119 MENKUL KIYMETLER DEĞER DÜŞÜKLÜ. KARŞILIĞI(-)				
120 ALICILAR				
121 ALACAK SENETLERİ				
122 ALACAK SENETLERİ REESKONTU (-)				
123 İŞLETME KREDİLERİ VE YATIRIM KREDİ TAKSİTLERİ.				
124 ERTELENEN VE TAKSİTLENDİRİLEN KREDİLER.				
125 TAKİPDEKİ KREDİLER.				
126 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR				
127 DİĞER TİCARİ ALACAKLAR.				
128 ŞÜPHELİ TİCARİ ALACAKLAR				
129 ŞÜPHELİ TİCARİ ALACAKLAR KARŞILIĞI (-)				
130 ÜYELERDEN ALACAKLAR				
132 İŞTİRAKLERDEN ALACAKLAR				
133 BAĞLI ORTAKLIKLARDAN ALACAKLAR				
134 TEŞKİLAT İÇİ DİĞER ALACAKLAR				
135 PERSONELDEN ALACAKLAR				
136 DİĞER ÇEŞİTLİ ALACAKLAR				
138 ŞÜPHELİ DİĞER ALACAKLAR				
139 ŞÜPHELİ DİĞER ALACAKLAR KARŞILIĞI (-)				
150 İLK MADDE VE MALZEME				
151 YARI MAMULLER - ÜRETİM				
152 MAMULLER				
153 TİCARİ MALLAR				
157 DİĞER STOKLAR				
158 STOK DEĞER DÜŞÜKLÜĞÜ KARŞILIĞI (-)				
159 VERİLEN SİPARİŞ AVANSLARI				
180 GELECEK AYLARA AİT GİDERLER				
181 GELİR TAHAKKUKLARI				
182 ERTELENMİŞ GİDERLER				
190 DEVREDEN KATMA DEĞER VERGİSİ				
191 İNDİRİLECEK KATMA DEĞER VERGİSİ				
192 DİĞER KATMA DEĞER VERGİSİ				
193 PEŞİN ÖDENEN VERGİLER VE FONLAR				
195 İŞ AVANSLARI				
196 PERSONEL AVANSLARI				
197 SAYIM VE TESELLÜM NOKSANLARI				
198 DİĞER ÇEŞİTLİ DÖNEN VARLIKLAR				
199 DİĞER DÖNEN VARLIKLAR KARŞILIĞI (-)				
220 ALICILAR				
221 ALACAK SENETLERİ				
223 YATIRIM KREDİLERİ				
224 ERTELENEN VE TAKSİTLENDİRİLEN KREDİLER				

226 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR				
229 ŞÜPHELİ ALACAKLAR KARŞILIĞI (-)				
232 İŞTİRAKLERDEN ALACAKLAR				
233 BAĞLI ORTAKLIKLARDAN ALACAKLAR				
234 TEŞKİLAT İÇİ DİĞER ALACAKLAR				
235 PERSONELDEN ALACAKLAR				
236 DİĞER ÇEŞİTLİ ALACAKLAR				
238 ŞÜPHELİ DİĞER ALACAKLAR				
239 ŞÜPHELİ DİĞER ALACAKLAR KARŞILIĞI (-)				
240 BAĞLI MENKUL KIYMETLER				
241. BAĞLI MENKUL KIYMET. DEĞER DÜŞÜK. KARŞILIĞI (-)				
242. İŞTİRAKLER				
243. İŞTİRAKLERE SERMAYE TAAHHÜTLERİ (-)				
244. İŞTİRAK.SERM.PAYLARI DEĞER DÜŞÜK.KARŞI. (-)				
245. BAĞLI ORTAKLIKLAR				
246. BAĞLI ORTAKLIKLARA SERMAYE TAAHHÜTLERİ (-)				
247. BAĞLI ORTAKLIKLAR SERMAYE PAYLARI DEĞER DÜŞÜKLÜĞÜ KARŞILIĞI (-)				
248. DİĞER MALİ DURAN VARLIKLAR				
249. DİĞER MALİ DURAN VARLIKLAR KARŞILIĞI (-)				
250. ARAZİ VE ARSALAR				
251. YER ALTI VE YER ÜSTÜ DÜZENLERİ				
252. BİNALAR				
253. TESİS, MAKİNA VE CİHAZLAR				
254. TAŞITLAR				
255. DEMİRBAŞLAR				
256. DİĞER MADDİ DURAN VARLIKLAR				
257. BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR (-)				
258. YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR				
259. VERİLEN AVANSLAR				
260. HAKLAR				
261. ŞEREFİYE				
262. KURULUŞ VE ÖRGÜTLENME GİDERLERİ				
263. ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME GİDERLERİ				
264. ÖZEL MALİYETLER				
267. DİĞER MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR				
268. BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR (-)				
269. VERİLEN AVANSLAR				
280. GELECEK YILLARA AİT GİDERLER				
281. GELİR TAHAKKUKLARI				
291. GELECEK YILLARDA İNDİRİLECEK KDV				
292. DİĞER KATMA DEĞER VERGİSİ				
293. GELECEK YILLAR İHTİYACI STOKLAR				
294. ELDEN ÇIK. STOKLAR VE MADDİ DURAN VARLIKLAR				
295. PEŞİN ÖDENEN VERGİLER VE FONLAR				
297. DİĞER ÇEŞİTLİ DURAN VARLIKLAR				
298. STOK DEĞER DÜŞÜKLÜĞÜ KARŞILIĞI (-)				
299. BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR (-)				
300. BANKA KREDİLERİ				
301. TÜRKİYE ZİRAAT ODALARI BİRLİĞİ KREDİLERİ				
302. ZİRAAT ODALARINDAN ALINAN KREDİLER				
303. UZUN VADELİ KREDİ. ANAPARA TAKSİT. VE FAİZLERİ				
309. DİĞER MALİ BORÇLAR				
320. SATICILAR				
321. BORÇ SENETLERİ				
326. ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR				
329. DİĞER TİCARİ BORÇLAR				
330. ÜYELERDEN ALACAK TAHAKKUKLARI				
332. İŞTİRAKLERE BORÇLAR				
333. BAĞLI ORTAKLIKLARA BORÇLAR				
334. TEŞKİLAT İÇİ DİĞER BORÇLAR				
335. PERSONELE BORÇLAR				
336. DİĞER ÇEŞİTLİ BORÇLAR				

340. ALINAN SİPARİŞ AVANSLARI				
349. ALINAN DİĞER AVANSLAR				
360. ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR				
361. ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ				
368. VADESİ GEÇMİŞ ERTELENMİŞ VEYA TAKSİTLENDİRİLMİŞ VERGİ VE DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER				
369. ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER				
370. DÖNEM KÂRI VERGİ VE DİĞER YASAL YÜKÜM. KARŞI.				
371. DÖNEM KÂRININ PEŞİN ÖDENEN VERGİ VE DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLERİ (-)				
372. KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI				
373. MALİYET GİDERLERİ KARŞILIĞI				
379. DİĞER BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI				
380. GELECEK AYLARA AİT GELİRLER				
381. GİDER TAHAKKUKLARI				
391. HESAPLANAN KDV				
392. DİĞER KDV				
397. SAYIM VE TESELLÜM FAZLALARI				
399. DİĞER ÇEŞİTLİ YABANCI KAYNAKLAR				
400. BANKA KREDİLERİ				
401. TZOB KREDİLERİ				
402. ZİRAAT ODALARI KREDİLERİ				
409. DİĞER MALİ BORÇLAR				
420. SATICILAR				
421. BORÇ SENETLERİ				
422. BORÇ SENETLERİ REESKONTU (-)				
426. ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR				
429. DİĞER TİCARİ BORÇLAR				
432. İŞTİRAKLERE BORÇLAR				
433. BAĞLI ORTAKLIKLARA BORÇLAR				
434. TEŞKİLAT İÇİ DİĞER BORÇLAR				
436. DİĞER ÇEŞİTLİ BORÇLAR				
438. KAMUYA OLAN ERTELENMİŞ VEYA TAKSİT BORÇLAR				
440. ALINAN SİPARİŞ AVANSLARI				
449. ALINAN DİĞER AVANSLAR				
472. KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI				
479. DİĞER BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI				
480. GELECEK YILLARA AİT GELİRLER				
481. GİDER TAHAKKUKLARI				
570. GEÇMİŞ YILLAR KÂRLARI				
580. GEÇMİŞ YILLAR ZARARLARI				
590. DÖNEM NET KÂRI				
591. DÖNEM NET ZARARI (-)				
600. YURTIÇİ SATIŞLAR				
601. YURTDIŞI SATIŞLAR				
602. DİĞER GELİRLER				
603 KREDİ GELİRLERİ				
610. SATIŞTAN İADELER (-)				
611. SATIŞ İSKONTOLARI (-)				
612. DİĞER İNDİRİMLER (-)				
620. SATILAN MAMÜLLER MALİYETİ (-)				
621. SATILAN TİCARİ MALLAR MALİYETİ (-)				
622. SATILAN HİZMET MALİYETİ (-)				
623. DİĞER SATIŞLARIN MALİYETİ (-)				
624. KREDİ GELİRLERİ MALİYETİ				
630. ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME GİDERLERİ (-)				
631. PAZARLAMA SATIŞ VE DAĞITIM GİDERLERİ				
632. GENEL YÖNETİM GİDERLERİ (-)				
640. İŞTİRAKLERDEN TEMETTÜ GELİRLERİ				
641. BAĞLI ORTAKLIKLARDAN TEMETTÜ GELİRLERİ				
642. FAİZ GELİRLERİ				
643. KOMİSYON GELİRLERİ				
644. KONUSU KALMAYAN KARŞILIKLAR				

649. FAALİYETLE İLGİLİ DİĞER OLAĞAN GELİR VE KÂR.				
653. KOMİSYON GİDERLERİ (-)				
654. KARŞILIK GİDERLERİ (-)				
659. DİĞER GİDER VE ZARARLAR (-)				
660. KISA VADELİ BORÇLANMA GİDERLERİ (-)				
661. UZUN VADELİ BORÇLANMA GİDERLERİ (-)				
671. ÖNCEKİ DÖNEM GELİR VE KÂRLARI				
679. DİĞER OLAĞANDIŞI GELİR VE KÂRLAR				
680. ÇALIŞMAYAN KISIM GİDER VE ZARARLARI (-)				
681. ÖNCEKİ DÖNEM GİDER VE ZARARLARI (-)				
689. DİĞER OLAĞANDIŞI GİDER VE ZARARLAR (-)				
690. DÖNEM KÂRI VEYA ZARARI				
691. DÖNEM KÂRI VERGİ VE DİĞER YAS.YÜKÜM.KARŞI. (-)				
692. DÖNEM NET KÂRI VEYA ZARARI				
700. MALİYET MUHASEBESİ BAĞLANTI HESABI				
701. MALİYET MUHASEBESİ YANSITMA HESABI				
710. DİREKT İLK MADDE VE MALZEME GİDERLERİ				
711. DİREKT İLK MADDE VE MALZEME YANSITMA HESABI				
720. DİREKT İŞÇİLİK GİDERLERİ				
721. DİREKT İŞÇİLİK GİDERLERİ YANSITMA HESABI				
730. GENEL ÜRETİM GİDERLERİ				
731. GENEL ÜRETİM GİDERLERİ YANSITMA HESABI				
740. HİZMET ÜRETİM MALİYETİ				
741. HİZMET ÜRETİM MALİYETİ YANSITMA HESABI				
750. ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME GİDERLERİ				
751. ARAŞTIRMA VE GELİŞ.GİDERLERİ YANSITMA HES.				
760. PAZARLAMA SATIŞ VE DAĞITIM GİDERLERİ				
761. PAZARLAMA SATIŞ VE DAĞITIM GİDER.YANSITMA HS.				
770. GENEL YÖNETİM GİDERLERİ				
771. GENEL YÖNETİM GİDERLERİ YANSITMA HESABI				
780. FİNANSMAN GİDERLERİ HESABI				
781. FİNANSMAN GİDERLERİ YANSITMA HESABI				
900. TEMİNAT MEKTUBUNDAN ALACAKLAR				
901. TEMİNAT MEKTUBUNDAN BORÇLAR				
910. ÜYELERDEN ALINAN BORÇ SENETLERİ				
911. ÜYELERDEN ALINAN BORÇ SENETLERİ SAHİPLERİ				
940. KONSİNYE EMTİA				
941. KONSİNYE EMTİA SAHİPLERİ				
980. TAPULAR				
981. TAPU ALACAKLARI HESABI				
982. KASA ANAHTARLARI				
983. KASA ANAHTARLARI ALACAKLI HESABI				
984. ÇEKLER				
985. ÇEK SAHİPLERİ				
986. TAHSİL. TEDİYE, FATURA VE FAT. YERİNE GEÇEN VESİ.				
987. TAHSİL. TEDİYE, FATURA VE FAT. YERİNE GEÇEN VESİKALAR ALACAKLI HESABI				
988. DİĞER İZ DEĞERLİ KIYMETLER				
989. DİĞER İZ DEĞERLİ KIYMET ALACAKLI HESABI				
TOPLAM	XXXXX	XXXXX	XXX	XXX

(Not: Kebir mizanına sadece Odada çalışan hesaplar yazılacaktır.)

ÖRNEK KEBİR MİZANI**Hesap**

Kodu	Hesap Adı	Borç Toplam	Alacak Toplam	Borç Bakiye	Alacak bakiye
100	KASA HESABI	78.740,08	66.894,81	11.845,27	0,00
101	ALINAN ÇEKLER HESABI	106.307,24	0,00	106.307,24	0,00
102	BANKALAR	10.013.389,25	590.250,18	9.423.139,07	0,00
112	KAMU KESİM TAHV.SEN.VE BONOLAR	777.075,19	671.161,47	105.913,72	0,00
126	VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	0,01	0,00	0,01	0,00
135	PERSONELDEN ALACAKLAR	50.563,36	7.272,00	43.291,36	0,00
136	DİĞER ÇEŞİTLİ ALACAKLAR	12.924,30	12.924,30	0,00	0,00
157	DİĞER STOKLAR	28.880,01	8.974,00	19.906,01	0,00
195	İŞ AVANSLARI	8.050,00	7.050,00	1.000,00	0,00
226	VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	119,48	0,00	119,48	0,00
236	DİĞER ÇEŞİTLİ ALACAKLAR	594.416,49	33.849,57	560.566,92	0,00
242	İŞTİRAKLER	146.000,00	0,00	146.000,00	0,00
250	ARAZİ VE ARSALAR	42.080,00	0,00	42.080,00	0,00
252	BİNALAR	3.103.242,24	0,00	3.103.242,24	0,00
254	TAŞITLAR	461.195,36	0,00	461.195,36	0,00
255	DEMİRBAŞLAR	331.681,37	1.100,00	330.581,37	0,00
326	ALINAN DEPOZİTO VE TAMİNATLAR	0,00	2.500,01	0,00	2.500,01
335	PERSONELE BORÇLAR	16.104,28	16.104,00	0,28	0,00
336	DİĞER ÇEŞİTLİ BORÇLAR	57.915,85	6.161.204,98	0,00	6.103.289,13
360	ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR	27.997,20	60.509,84	0,00	32.512,64
361	ÖDEN.SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİL.	26.622,33	119.843,63	0,00	93.221,30
379	DİĞER BORÇ VE GİDER KARŞILIKL.	26.947,00	26.947,00	0,00	0,00
426	ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	0,00	5.240,01	0,00	5.240,01
570	GEÇMİŞ YILLAR KARLARI	293.404,04	8.551.003,34	0,00	8.257.599,30
591	DÖNEM NET ZARARI (-)	284.177,36	284.177,36	0,00	0,00
602	DİĞER GELİRLER	0,00	222.196,95	0,00	222.196,95
645	MENKUL KIYMET SATIŞ KARLARI	0,00	1.102,58	0,00	1.102,58
740	HİZMET ÜRETİM MALİYETİ	12.462,97	1.164,00	11.298,97	0,00
770	GENEL YÖNETİM GİDERLERİ	351.873,86	699,24	351.174,62	0,00
Genel Toplam :		16.852.169,27	16.852.169,27	14.717.661,92	14.717.661,92

ÖRNEK:10

AYRINTILI GELİR TABLOSU

.....ZİRAAT ODASI DÖNEMİ AYRINTILI GELİR TABLOSU

HESAP NO.		ÖNCEKİ DÖNEM	CARİ DÖNEM
60	A) BRÜT SATIŞLAR		
600	1- Yurtiçi Satışlar		
601	2- Yurtdışı Satışlar		
602	3- Diğer Gelirler		
603	4- Kredi Gelirleri		
61	B) SATIŞ İNDİRİMLERİ		
610	1- Satıştan İadeler (-)		
611	2- Satış İskontoları (-)		
612	3- Diğer İndirimler (-)		
60-61	C) NET SATIŞLAR		
62	D) SATIŞLARIN MALİYETİ		
620	1- Satılan Mamüller Maliyeti		
621	2- Satılan Ticari Mallar Maliyeti (-)		
622	3- Satılan Hizmet Maliyeti (-)		
624	4- Kredi Gelirleri Maliyeti (-)		
625	5- Diğer Satışların Maliyeti (-)		
(60-61)-62	BRÜT SATIŞ KARI		
63	E) FAALİYET GİDERLERİ (-)		
630	1- Araştırma ve Geliştirme Giderleri		

631	2- Pazarlama, Satış ve Dağıtım Giderleri (-)
632	3- Genel Yönetim Giderleri
60-61-62-63	FAALİYET KARI
64	F) DİĞER FAAL.OLAĞ.GEL.VE KARLAR
640	1- İştiraklerden Temettü Gelirleri
641	2- Bağlı Ortaklıklardan Temettü Gelirleri
642	3- Faiz Gelirleri
643	4- Komisyon Gelirleri
644	5- Konusu kalmayan Karşılıklar
649	6- Diğer Olağan Gelir ve Karlar
65	G) DİĞER FAAL.OLAĞ.GİD.VE ZARARLAR (-)
653	1- Komisyon Giderleri (-)
654	2- Karşılık Giderleri (-)
659	3- Diğer Olağan Gider ve Zararlar (-)
66	H) FİNANSMAN GİDERLERİ (-)
660	1- Kısa Vadeli Borçlanma Giderleri
661	2- Uzun Vadeli Borçlanma Giderleri
60-61-62-63+64-65-66	OLAĞAN KAR
67	1) OLAĞANDIŞI GELİR VE KARLAR
671	1- Önceki Dönem Gelir ve Karları
679	2- Diğer Olağandışı Gelir ve Karları
68	J) OLAĞANDIŞI GİDER VE ZARARLAR (-)
680	1- Çalışmayan Kısım Gider ve Zararları (-)
681	2- Önceki Dönem Gider ve Zararları (-)
689	3- Diğer Olağandışı Gider ve Zararlar (-)
69	DÖNEM NET KARI VEYA ZARARI
690	DÖNEM KARI VEYA ZARARI
691	DÖN.KARI VER.VE DİĞ.YAS.YÜK.KARŞ.(-)
692	DÖNEM NET KARI VEYA ZARARI

ÖRNEK:11

AYRINTILI BİLANÇO

.....ZİRAAT ODASIDÖNEMİ AYRINTILI BİLANÇOSU

AKTİF (VARLIKLAR)

I-DÖNEN VARLIKLAR

A- HAZIR DEĞERLER

- 1- KASA
- 2- ALINAN ÇEKLER
- 3- BANKALAR
- 4- VERİLEN ÇEKLER VE ÖDEME EMİRLERİ (-)
- 5- DİĞER HAZIR DEĞERLER

B- MENKUL DEĞERLER

- 1- HİSSE SENETLERİ
- 2- ÖZEL KESİM TAHVİL, SENET VE BONOLARI
- 3- KAMU KESİMİ TAHVİL, SENET VE BONOLARI
- 4- DİĞER MENKUL KIYMETLER
- 5- MENKUL KIYMETLER DEĞER DÜŞÜKLÜĞÜ KARŞILIĞI (-)

C- TİCARİ ALACAKLAR

a) TİCARİ İŞLEMLERDEN

- 1- ALICILAR
- 2- ALACAK SENETLERİ

b) KREDİ İŞLEMLERİNDEN

- 1- İŞLETME KREDİLERİ VE YATIRIM KREDİ TAKSİTLERİ.
- 2- ERTELENEN VE TAKSİTLENDİRİLEN KREDİLER.

ÖNCEKİ DÖNEM	CARİ DÖNEM

ÖRNEK:12

AÇILIŞ FİŞİ

Fiş No :	1	01.01.2007		
Yevmiye No :	1			
Açıklama :	Açılış Fişi			
Hesap Kodu	Hesap Adı	Açıklamalar	Borç Tutarı	Alacak Tutarı
100	KASA HESABI		780,31	
101	ALINAN ÇEKLER HESABI		106.307,24	
102	BANKALAR		9.048.537,90	
112	KAMU KESİM TAHV.SEN.VE BONOLAR		522.616,59	
126	VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR		0,01	
135	PERSONELDEN ALACAKLAR		5.210,00	
136	DİĞER ÇEŞİTLİ ALACAKLAR		12.924,30	
157	DİĞER STOKLAR		2.880,01	
226	VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR		119,48	
236	DİĞER ÇEŞİTLİ ALACAKLAR		593.983,67	
242	İŞTİRAKLER		146.000,00	
250	ARAZİ VE ARSALAR		42.080,00	
252	BİNALAR		3.103.242,24	
254	TAŞITLAR		461.195,36	
255	DEMİRBAŞLAR		329.871,07	
591	DÖNEM NET ZARARI (-)	2007 açılış fişi	284.177,36	
326	ALINAN DEPOZİTO VE TAMİNATLAR			1.500,01
335	PERSONELE BORÇLAR			16.104,00
336	DİĞER ÇEŞİTLİ BORÇLAR			6.034.367,68
360	ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR			27.886,73
361	ÖDEN.SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİL.			60.113,81
379	DİĞER BORÇ VE GİDER KARŞILIKL.			26.947,00
426	ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR			4.140,01
570	GEÇMİŞ YILLAR KARLARI			8.488.866,30
			14.659.925,54	14.659.925,54

(Not: Yardımcı hesaplar dahil edilerek düzenlenecektir.)